

BÓKUN 31

UM SAMVINNU Á SÉRSTÖKUM SVIÐUM

UTAN MARKA FJÓRÞÆTTA FRELSISINS

1. gr. {¹}

Rannsóknir og tækniþróun

1. {²} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1994 taka þátt í framkvæmd rammaáætlana um starfsemi Bandalagsins á sviði rannsókna og tækniþróunar sem um getur í 5. mgr., og frá 1. janúar 2005 og 1. janúar 2006 í starfsemi sem um getur í 9. gr. annars vegar og 10. gr. hins vegar, með þátttöku í einstökum áætlunum.
2. {³} EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til starfseminnar sem um getur í 5., 9. og 10. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. sammingsins.
3. EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í öllum nefndum EB sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun, mótun og framkvæmd starfseminnar sem um getur í 5. mgr.
4. {⁴} Vegna hinnar sérstöku samvinnu sem fyrirhuguð er á sviði rannsókna, nýsköpunar og tækniþróunar, skulu fulltrúar EFTA-ríkjanna að auki eiga hlut að nefnd um vísinda- og tæknirannsóknir (CREST) og öðrum nefndum Sambandsins sem framkvæmdastjórn ESB hefur samráð við á þessu sviði, að því leyti sem slíkt er nauðsynlegt til að tryggja góða samvinnu.
5. Eftirfarandi gerðir Bandalagsins svo og gerðir sem af þeim leiðir falla undir þessa grein:
 - **390D0221** - Ákvörðun ráðsins 90/221/EBE/KBE frá 23. apríl 1990 um rammaáætlun um starfsemi Bandalagsins á sviði rannsókna og tækniþróunar (1990 til 1994) (Stjtið. EB nr. L 117, 8.5.1990, bls. 28),
 - **394D1110** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1110/94/EB frá 26. apríl 1994 um fjórðu rammaáætlun um aðgerðir Evrópubandalagsins á sviði rannsókna, tækniþróunar og tilraunaverkefna (1994 til 1998) (Stjtið. EB nr. L 126, 18.5.1994, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {⁵} **396D0616** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 616/96/EB frá 25. mars 1996 (Stjtið. EB L 86, 4.4.1996, bls. 69),
 - {⁶} **397D2535** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2535/97/EB frá 1. desember 1997 (Stjtið. EB L 347, 18.12.1997, bls. 1).

{¹} Þessi grein, sem var bætt við með ákvörðun nr. 10/94 (Stjtið. EB L 253, 29.9.1994, bls. 32 og EES-viðbætur nr. 36, 29.9.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri 1. gr.

{²} Textanum var skipt út með ákvörðun nr. 72/2005 (Stjtið. ESB L 239, 15.9.2005, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 46, 15.9.2005, bls. 40), gildistaka 30.4.2005, og var síðar skipt út með ákvörðun nr. 98/2006 (Stjtið. ESB L 289, 19.10.2006, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 56, 19.10.2006, bls. 40). Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

{³} Textanum var skipt út með ákvörðun nr. 72/2005 (Stjtið. ESB L 239, 15.9.2005, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 46, 15.9.2005, bls. 40), gildistaka 30.4.2005, og var síðar skipt út með ákvörðun nr. 98/2006 (Stjtið. ESB L 289, 19.10.2006, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 56, 19.10.2006, bls. 40). Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

{⁴} Textanum var skipt út með ákvörðun nr. 29/2020 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 8.2.2020.

{⁵} Undirlitnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 54/98 (Stjtið. EB L 30, 4.2.1999, bls. 57 og EES-viðbætur nr. 6, 4.2.1999, bls. 279), gildistaka 4.6.1998.

{⁶} Undirlitnum var bætt við með ákvörðun nr. 54/98 (Stjtið. EB L 30, 4.2.1999, bls. 57 og EES-viðbætur nr. 6, 4.2.1999, bls. 279), gildistaka 4.6.1998.

- {7} **399D0182** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 182/1999/EB frá 22. desember 1998 um fimmtu rammaáætlun um aðgerðir Evrópubandalagsins á sviði rannsókna, tækniþróunar og tilraunaverkefna (1998 til 2002) (Stjtið. EB L 26, 1.2.1999, bls. 1) .
- {8} **32002D1513** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1513/2002/EB frá 27. júní 2002 um sjöttu rammaáætlun um aðgerðir Evrópubandalagsins á sviði rannsókna, tækniþróunar og tilraunaverkefna sem ætlað er að stuðla að, sköpun evrópsks rannsóknasvæðis og nýsköpun (2002 til 2006) (Stjtið. EB L 232, 29.8.2002, bls. 1), eins og henni var breytt með:
- {9} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7).
- {10} **32006D1982** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1982/2006/EB frá 18. desember 2006 um sjöundu rammaáætlun um aðgerðir Evrópubandalagsins á sviði rannsókna, tækniþróunar og tilraunaverkefna (2007-2013) (Stjtið. ESB L 412, 30.12.2006, bls. 1).
- {11} **32013R1291** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1291/2013 frá 11. desember 2013 um að koma á fót Horizon 2020 – rammaáætlun um rannsóknir og nýsköpun (2014-2020) og um niðurfellingu á ákvörðun nr. 1982/2006/EB (Stjtið. ESB L 347, 20.12.2013, bls. 104).

Liechtenstein skal undanþegið þátttöku í þessari áætlun og fjárframlögum til hennar.

- {12} **32021R0697** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/697 frá 29. apríl 2021 um að koma á fót evrópska varnarsjóðnum og um niðurfellingu reglugerðar (ESB) 2018/1092 (Stjtið. ESB L 170, 12.5.2021, bls. 149).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 228/2021 frá 28. júlí 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

Ísland og Liechtenstein skulu undanþegin þátttöku í þessari áætlun og því að veita fjármagn til hennar.

- {13} **32021R0695** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/695 frá 28. apríl 2021 um að koma á fót Horizon Europe – rammaáætlun um rannsóknir og nýsköpun, um reglur hennar um þátttöku og miðlun og um niðurfellingu reglugerða (ESB) nr. 1290/2013 og (ESB) nr. 1291/2013 (Stjtið. ESB L 170, 12.5.2021, bls. 1).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 263/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

{7} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 27/1999 (Stjtið. EB L 148, 22.6.2000, bls. 54 og EES-viðbætur nr. 28, 22.6.2000, bls. 271), gildistaka 30.6.1999.

{8} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 154/2002 (Stjtið. EB L 19, 23.1.2003, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 4, 23.1.2003, bls. 35), gildistaka 10.1.2003.

{9} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

{10} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 63/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 43 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 1), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

{11} Undirliðnum og aðlögunartexta var bætt við með ákvörðun nr. 109/2014 (Stjtið. ESB L 310, 30.10.2014, bls. 80 og EES-viðbætur nr. 63, 30.10.2014, bls. 68), gildistaka 17.5.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

{12} Undirliðnum og aðlögunartexta var bætt við með ákvörðun nr. 228/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 29.7.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

{13} Undirliðnum og aðlögunartextanum var bætt við með ákvörðun nr. 263/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

Liechtenstein skal undanþegið þátttöku í og fjárframlagi til þessarar áætlunar.

6. {¹⁴} Mat og veruleg stefnubreyting hvað varðar starfsemi sem tengist rammaáætlunum um starfsemi Sambandsins á sviði rannsókna og tækniþróunar sem um getur í 5. mgr., málsgrein 8a og 8c, og 9. og 10. mgr. skal fara fram með þeim hætti sem um getur í 3. mgr. 79. gr. samningsins.
7. Samningurinn skal gilda með fyrirvara annars vegar um tvíhliða samvinnu innan rammaáætlunar um starfsemi Bandalagsins á sviði rannsókna og tækniþróunar (1987-1991) (¹) og hins vegar um tvíhliða rammamninga um samvinnu á sviði vísinda og tækni milli Bandalagsins og EFTA-ríkjanna, að því leyti sem þeir varða samvinnu sem fellur ekki undir samninginn.

(¹) 387D0516 - Ákvörðun ráðsins 87/516/KBE/EBE frá 28. september 1987 (Stjtið. EB nr. L 302, 24.10.1987, bls. 1).

8. {¹⁵} a) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í Evrópustofnun um hnattrænt gervihnattaleiðsögukerfi, „stofnunin“ í því sem hér fer á eftir, sem starfar samkvæmt eftirfarandi sambandsgerð:

- **32010R0912** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 912/2010 frá 22. september 2010 um að koma á fót Evrópustofnun um hnattrænt gervihnattaleiðsögukerfi, um niðurfellingu reglugerðar ráðsins (EB) nr. 1321/2004 um að koma á fót stofnunum til að annast rekstur evrópsku áætlana um fjarleiðsögu um gervihnött og um breytingu á reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 683/2008 (Stjtið. ESB L 276, 20.10.2010, bls. 11), eins og henni var breytt með:

- {¹⁶} **32014R0512** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 512/2014 frá 16. apríl 2014 (Stjtið. ESB L 150, 20.5.2014, bls. 72).

b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. og bókun 32 við samninginn.

c) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt, þó án atkvæðisréttar, í störfum stjórnar stofnunarinnar og faggildingarráðs stofnunarinnar um öryggisviðurkenningu.

d) Stofnunin er lögaðili. Hún skal njóta í öllum ríkjum samningsaðila ýtrasta réttshæfis og gerhæfis lögaðila samkvæmt löggjöf samningsaðila.

e) EFTA-ríkin skulu beita gagnvart stofnuninni Bókun um sérréttindi og friðhelgi Evrópubandalaganna.

f) Þrátt fyrir ákvæði a-liðar 2. mgr. 12. gr. ráðningarskilmála annarra starfsmanna Evrópubandalaganna er forstjóra stofnunarinnar heimilt að gera ráðningarsamning við ríkisborgara EFTA-ríkjanna sem njóta óskertra borgaralegra réttinda.

g) Með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein, að frátöldum ákvæðum 1. og 2. þáttar 3. kafla.

h) Að því er varðar beitingu þessarar reglugerðar skulu ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1049/2001 frá 30. maí 2001 um almennan aðgang að skjölum Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar einnig gilda um þau skjöl stofnunarinnar sem varða EFTA-ríkin.

{¹⁴} Textanum var skipt út með ákvörðun nr. 72/2005 (Stjtið. ESB L 239, 15.9.2005, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 46, 15.9.2005, bls. 40), gildistaka 30.4.2005 og var síðar skipt út með ákvörðun nr. 98/2006 (Stjtið. ESB L 289, 19.10.2006, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 52, 19.10.2006, bls. 40), gildistaka 8.7.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 94/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 28), gildistaka 9.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 139/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 21 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 24), gildistaka 15.12.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012.

{¹⁵} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 180/2004 (Stjtið. ESB L 133, 26.5.2005, bls. 42 og EES-viðbætur nr. 26, 26.5.2005, bls. 30), gildistaka 17.12.2004, og síðar skipt út með ákvörðun nr. 94/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 28), gildistaka 9.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 121/2012 (Stjtið. ESB L 270, 4.10.2012, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 56, 4.10.2012, bls. 46), gildistaka 16.6.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012.

{¹⁶} Undirlitnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 32/2015 (Stjtið. ESB L 93, 7.4.2016, bls. 49 og EES-viðbætur nr. 21, 7.4.2016, bls. 43), gildistaka 26.2.2015.

- i) Gildistöku þessarar málsgreinar skal frestað að því er Ísland varðar þar til sameiginlega EES-nefndin ákveður annað.
- j) Málsgrein þessi á ekki að taka til Liechtensteins.
- 8a.{¹⁷} a) EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2009 taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi lagagerð Sambandsins:
- **32008R0683** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 683/2008 frá 9. júlí 2008 um nánari framkvæmd evrópsku áætlanna um leiðsögu um gervihnött (EGNOS og Galileo) (Stjtið. ESB L 196, 24.7.2008, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {¹⁸} **32010R0912** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 912/2010 frá 22. september 2010 (Stjtið. ESB L 276, 20.10.2010, bls. 11).
- b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði í tengslum við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins og bókun 32 við samninginn.
- Að auki skal Noregur, með vísan til c-liðar 1. mgr. 82. gr. samningsins, leggja fram 20 114 000 evrur vegna ársins 2008, og skal helmingur þeirrar fjárhæðar koma til greiðslu 31. ágúst 2012 og hinn helmingurinn 31. ágúst 2013, að útgefni greiðslubeiðni sem mælt er fyrir um í fyrstu undirgrein 2. mgr. 2. gr. bókunar 32.
- c) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt, þó án atkvæðisréttar, í störfum allra EB-nefnda sem eru framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna til aðstoðar við stjórnun, mótun og framkvæmd starfseminnar sem um getur í a-lið.
- Með fyrirvara um þetta er heimilt að fella þátttöku EFTA-ríkjanna í störfum EB-nefnda, sem eru framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna til aðstoðar sérstaklega í tengslum við öryggisþætti starfseminnar sem um getur í a-lið, undir sérstök ákvæði sem EFTA-ríkin og framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna koma sér saman um. Markmiðið með slíkum ákvæðum er að stuðla að því að samræmis sé gætt í verndun gagna, upplýsinga og tækni Evrópuáætlana um leiðsögu um gervihnött af hálfu Evrópubandalagsins og EFTA-ríkjanna og að alþjóðaskuldbindingar samningsaðila á þessu sviði séu virtar.
- d){¹⁹} Tilhögun samstarfs EFTA-ríkjanna í samræmi við 101. gr. samningsins:
- Hverju EFTA-ríki er heimilt, í samræmi við ákvæði 4. gr. ákvörðunar framkvæmdastjórnarinnar 2009/334/EB frá 20. apríl 2009 (¹), að tilnefna fulltrúa með full réttindi til setu á fundum hóps sérfræðinga um öryggi evrópsku, hnattrænu gervihnattaleiðsögukerfanna (öryggisstjórnar evrópsku, hnattrænu gervihnattaleiðsögukerfanna).
- (¹) Ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2009/334/EB frá 20. apríl 2009 (Stjtið. ESB L 101, 21.4.2009, bls. 22).
- Framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna skal senda þátttakendum fundarboð og viðeigandi gögn með tilhlýðilegum fyrirvara.
- e){²⁰} Ákvæði þessarar málsgreinar taka ekki til Liechtensteins.
- f) Gildistöku þessarar málsgreinar skal frestað að því er Ísland varðar þar til sameiginlega EES-nefndin ákveður annað.
- 8aa.{²¹} a) EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2014 taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi lagagerð Sambandsins:
- **32013R1285** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1285/2013 frá 11. desember 2013 um framkvæmd og nýtingu evrópskra leiðsögukerfa um gervihnött og niðurfellingu á reglugerð ráðsins (EB) nr. 876/2002 og reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 683/2008 (Stjtið. ESB nr. L 200, 20.12.2013, bls. 1).

{¹⁷} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 94/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 28), gildistaka 9.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009.

{¹⁸} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 121/2012 (Stjtið. ESB L 270, 4.10.2012, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 56, 4.10.2012, bls. 46), gildistaka 16.6.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012.

{¹⁹} Nýjum aðlögunarlið d) var bætt við með ákvörðun nr. 159/2009 (Stjtið. ESB L 62, 11.3.2010, bls. 65 og EES-viðbætur nr. 12, 11.3.2010, bls. 63), gildistaka 5.12.2009.

{²⁰} Aðlögunarliðir d) og e) voru endurnúmeraðir sem liðir e) og f), eftir því sem við á, með ákvörðun nr. 159/2009 (Stjtið. ESB L 62, 11.3.2010, bls. 65 og EES-viðbætur nr. 12, 11.3.2010, bls. 63), gildistaka 5.12.2009.

{²¹} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 247/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 4), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

- b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði í tengslum við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins og bókun 32 við samninginn.
- c) Kostnaður við að víkka landfræðilega útbreiðslu EGNOS-kerfisins og láta hana ná til yfirráðasvæða þeirra EFTA-ríkja sem taka þátt í áætluninni skal borinn af EFTA-ríkjunum sem hluti af fjárframlögum til starfseminnar sem um getur í a-lið. Slík útvíkkun er með fyrirvara um tæknilega hagkvæmni og hún ætti ekki að tefja útvíkkun landfræðilegrar útbreiðslu EGNOS-kerfisins til landsvæða aðildarríkjana innan Evrópu.
- d) Stofnanir EFTA-ríkjana, fyrirtæki, samtök og ríkisborgarar skulu njóta þeirra réttinda sem um getur í d-lið 81. gr. samningsins þegar kemur að verkefnum.
- e) Heimilt er að telja kostnað vegna starfsemi, sem er hrint í framkvæmt eftir 1. janúar 2014, styrkhæfan frá og með upphafi aðgerðarinnar samkvæmt viðkomandi styrksamningi eða styrkávörðun, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 247/2014 frá 13. nóvember 2014 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.
- f) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í starfi allra nefnda Sambandsins sem eru framkvæmdastjórn Evrópusambandsins til aðstoðar við stjórnun, mótun og framkvæmd starfseminnar sem um ræðir í a-lið, þó án atkvæðisréttar.
- Fjalla skal um þátttöku EFTA-ríkjana í nefndum og sérfræðingahópum Sambandsins, sem eru framkvæmdastjórninni til aðstoðar, einkum við öryggisþætti starfseminnar sem um getur í a-lið, í starfsreglum þessara nefnda og hópa.
- g) Ákvæði þessarar málsgreinar taka ekki til Liechtensteins.
- h) Gildistöku þessarar málsgreinar skal frestað að því er Ísland varðar þar til sameiginlega EES-nefndin ákveður annað.
- 8ab.{²²} a) EFTA-ríkin skulu taka þátt í þeirri starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi Sambandsgerð:
- **32011D1104** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1104/2011/ESB frá 25. október 2011 um reglur varðandi aðgang að lögverndaðri almannajónustu um hnatttrænt gervihnattaleiðsögukerfi sem er komið á fót samkvæmt Galíleóáætluninni (Stjtið. ESB L 287, 4.11.2011, bls. 1).
- b) EFTA-ríkin geta tekið þátt í lögverndaðri almannajónustu, með fyrirvara um gerð þeirra samninga sem um getur í a- og b-lið 5. mgr. 3. gr. ákvörðunar nr. 1104/2011/ESB.
- c) Fjalla skal um þátttöku EFTA-ríkjana í ýmsum nefndum og sérfræðingahópum í tengslum við lögverndaða almannajónustu í starfsreglum þeirra.
- d) Ákvæði 10. gr. ákvörðunar nr. 1104/2011/ESB taka ekki til EFTA-ríkjana.
- e) Málsgrein þessi tekur ekki til Liechtensteins.
- f) Gildistöku þessarar málsgreinar skal frestað að því er Ísland varðar þar til sameiginlega EES-nefndin ákveður annað.
- 8b.{²³} Samningsaðilar skulu hvetja til viðeigandi samstarfs milli þar til bærra samtaka, stofnana og annarra aðila á svæðum sínum til að hvetja hagsmunaaðila frá EFTA-ríkjunum til þátttöku í SESAR-verkefninu á jafnræðisgrundvelli við hagsmunaaðila frá aðildarríkjum ESB, þar á meðal í starfsemi sameiginlega SESAR-fyrirtækisins í samræmi við reglugerðina sem er því til grundvallar (¹).

{²²} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 248/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 6), gildistaka 14.11.2014.

{²³} Málsgreininni og textanum var bætt við með ákvörðun nr. 78/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 37 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 36), gildistaka 12.6.2010.

EFTA-ríkin taka fullan þátt, þó án atkvæðisréttar, í nefnd um sameiginlega, evrópska flugumferðarsvæðið sem er framkvæmdastjórn Evrópusambandsins til aðstoðar við stjórnun, mótun og framkvæmd á starfsemi sameiginlega SESAR-fyrirtækisins

- (1) **32007R0219** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 219/2007 frá 27. febrúar 2007 um stofnun sameiginlegs fyrirtækis til að þróa nýja kynslóð evrópsks kerfis fyrir rekstrarstjórnun flugumferðar (SESAR) (Stjtið. ESB L 64, 2.3.2007, bls. 1), eins og henni var breytt með:
- ^{24} **32008R1361** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 1361/2008 frá 16. desember 2008 (Stjtið. ESB L 352, 31.12.2008, bls. 12).
- ^{25} **32014R0721** - Reglugerð ráðsins (ESB) nr. 721/2014 frá 16. júní 2014 (Stjtið. ESB L 192, 1.7.2014, bls. 1).
- 8c.^{26} a) EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2012 taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi lagagerð Sambandsins:
- **32010R0911** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 911/2010 frá 22. september 2010 um evrópsku áætlunina um vöktun jarðar (hnattrænt eftirlit vegna umhverfis- og öryggismála (GMES)) og upphafsáðgerðir hennar (2011-2013) (Stjtið. ESB L 276, 20.10.2010, bls. 1).
- b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við ákvæði a-liðar 1. mgr. 82. gr. samningsins og bókun 32 við samninginn.
- c) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt, þó án atkvæðisréttar, í störfum allra nefnda Sambandsins sem eru framkvæmdastjórn Evrópusambandsins til aðstoðar við stjórnun, mótun og framkvæmd starfseminnar sem um getur í a-lið, nánar tiltekið GMES-nefndarinnar, öryggismálanefndarinnar og notendavettvangsins.
- d) Ákvæði þessarar málsgreinar taka ekki til Liechtensteins.
- e) ^{27} []
- 8d.^{28} a) EFTA-ríkin skulu, frá og með 1. janúar 2014, taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi Sambandsgerð:
- **32014R0377** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 377/2014 frá 3. apríl 2014 um að koma á fót Kópernikusaráætluninni og um niðurfellingu á reglugerð (ESB) nr. 911/2010 (Stjtið. ESB L 122, 24.4.2014, bls. 44).
- b) EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til þeirrar starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. EES-samningsins og bókun 32 við EES-samninginn.
- c) Heimilt er að telja kostnað við starfsemi, sem er hrint í framkvæmt eftir 1. janúar 2014, styrkhæfan frá og með upphafi aðgerðarinnar samkvæmt viðkomandi styrksamningi eða styrkávörðun, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 249/2014 frá 13. nóvember 2014 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.
- d) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í starfi allra nefnda Sambandsins sem eru framkvæmdastjórn Evrópusambandsins til aðstoðar við stjórnun, mótun og framkvæmd starfseminnar sem um ræðir í a-lið, þó án atkvæðisréttar.
- e) Málsgrein þessi tekur ekki til Liechtensteins.

^{24} Undirlíðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 79/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 38), gildistaka 12.6.2010.

^{25} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 300/2014 (Stjtið. ESB L 311, 26.11.2015, bls. 55 og EES-viðbætur nr. 71, 26.11.2015, bls. 54), gildistaka 13.12.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

^{26} Málsgreininni og textanum var bætt við með ákvörðun nr. 139/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 21 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 24), gildistaka 15.12.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012.

^{27} Aðlögunarliður e) var felldur brott með ákvörðun nr. 233/2012 (Stjtið. ESB L 81, 21.3.2013, bls. 35 og EES-viðbætur nr. 18, 21.3.2013, bls. 41), gildistaka 8.12.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2013.

^{28} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 249/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 8), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðin „Noregur og“ voru felld brott úr e-lið í mgr. 8d með ákvörðun nr. 172/2015 (Stjtið. ESB L 341, 15.12.2016, bls. 73 og EES-viðbætur nr. 69, 15.12.2016, bls. 74), gildistaka 12.6.2015. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

- 8e. {²⁹} a) EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2021 taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi lagagerð Sambandsins og í Stofnuninni um geimvísindaáætlun Evrópusambandsins, hér eftir „stofnunin“, nema starfsemi GOVSATCOM og SSA SST, sem fer fram samkvæmt eftirfarandi lagagerð Sambandsins:
- **32021R0696** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/696 frá 28. apríl 2021 um að koma á fót Geimvísindaáætlun Sambandsins og Stofnun um geimvísindaáætlun Evrópusambandsins sem og um niðurfellingu á reglugerðum (ESB) nr. 912/2010, (ESB) nr. 1285/2013 og (ESB) nr. 377/2014 og ákvörðun nr. 541/2014/ESB (Stjtið. ESB L 170, 12.5.2021, bls. 69).
- b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði í tengslum við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins og bókun 32 við samninginn.
- c) Fjárframlagið sem vísað er til í b-lið skal einnig standa straum af kostnaði við að gera EFTA-ríkin hluta af EGNOS-áætluninni og að umfang þjónustu EGNOS nái einnig til yfirráðasvæðis EFTA-ríkjanna sem eru þátttakendur. Þessi útvíkkun á drægisvæði skal vera með fyrirvara um tæknilegar forsendur og skal ekki seinka útvíkkun á landfræðilegri þekjun EGNOS-kerfisins á yfirráðasvæði aðildarríkja ESB sem er landfræðilega staðsett í Evrópu.
- d) Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 319/2021 frá 29. október 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.
- e) EFTA-ríkin sem uppfylla skilyrði skulu taka fullan þátt, án atkvæðisréttar, í stjórn stofnunarinnar.
- f) EFTA-ríkin sem uppfylla skilyrði skulu taka þátt, án atkvæðisréttar, í öryggisviðurkenningarstjórn stofnunarinnar, að því er varðar viðeigandi hluta áætlunarinnar og með takmörkunum í samræmi við stefnu varðandi vitneskjupörf sem áætlunin setur.
- g) Stofnunin er lögaðili. Hún skal njóta í öllum ríkjum samningsaðila ítrasta réttshæfis og gerhæfis lögaðila samkvæmt löggjöf samningsaðila.
- h) EFTA-ríkin skulu láta stofnunina og starfsfólk hennar njóta sérréttinda og friðhelgi með hliðstæðum hætti og kveðið er á um í Bókun um sérréttindi og friðhelgi Evrópusambandsins.
- i) Þrátt fyrir ákvæði a-liðar 2. mgr. 12. gr. og a-liðar 3. mgr. 82. gr. ráðningarskilmála annarra starfsmanna Evrópubandalaganna er forstjóra stofnunarinnar heimilt að gera ráðningarsamning við ríkisborgara EFTA-ríkjanna sem njóta óskertra borgaralegra réttinda.
- j) Þrátt fyrir ákvæði e-liðar 2. mgr. 12. gr., e-liðar 3. mgr. 82. gr. og 3. mgr. 85. gr. í ráðningarskilmálum annarra starfsmanna Evrópusambandsins, skal stofnunin, að því er varðar starfsfólk hennar, líta á tungumálin sem vísað er til í 1. mgr. 129. gr. EES-samningsins sem tungumál Sambandsins sem vísað er til í 1. mgr. 55. gr. sáttmálans um Evrópusambandið.
- k) Skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein, með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. samningsins, að frátöldum ákvæðum 1. og 2. þáttar 3. kafla.
- l) Við beitingu þessarar reglugerðar skal reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1049/2001 frá 30. maí 2001 um almennan aðgang að skjölum Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar einnig gilda um þau skjöl stofnunarinnar sem varða EFTA-ríkin.
- m) EFTA-ríkin sem uppfylla skilyrðin skulu taka fullan þátt, án atkvæðisréttar, í nefndum Sambandsins sem eru framkvæmdastjórn Evrópusambandsins til aðstoðar við stjórnun, þróun og framkvæmd þeirra þátta sem varða Galileo, EGNOS, Copernicus og undirþátta SSA SWE og SSA NEO starfseminnar sem vísað er til í a-lið.
- Þátttaka í öryggisliðhögun þessara nefnda skal takmörkuð í samræmi við stefnu varðandi vitneskjupörf sem áætlunin setur.

{²⁹} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 319/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 30.10.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

- n) Liechtenstein skal undanþegið þátttöku í og fjárframlagi til þessarar áætlunar.
- o) Ísland skal taka þátt í og leggja fjárframlag til eftirfarandi starfsemi innan áætlunarinnar: EGNOS, Copernicus, og undirþátta SSA SWE og NEO.
9. {³⁰} EFTA ríkin skulu frá 1. janúar 2005 taka þátt í aðgerðum á vegum Bandalagsins sem tengjast eftirtöldum fjárlagalið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2005:
- **Fjárlagaliður 08.14.01:** „Undirbúningsaðgerðir vegna eflingar öryggisrannsókna í Evrópuríkjunum (2005)“.
10. {³¹} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2006 taka þátt í aðgerðum á vegum Bandalagsins sem tengjast eftirtöldum lið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2006:
- **Fjárlagaliður 02.04.02:** „Undirbúningsaðgerðir vegna eflingar öryggisrannsókna í Evrópuríkjunum“.

{³⁰} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 72/2005 (Stjtið. ESB L 239, 15.9.2005, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 46, 15.9.2005, bls. 40), gildistaka 30.4.2005.

{³¹} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 98/2006 (Stjtið. ESB L 289, 19.10.2006, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 52, 19.10.2006, bls. 40), gildistaka 8.7.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

11. {³²} a) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum Nýsköpunar- og tæknistofnunar Evrópu, er nefnist „stofnunin“ í því sem hér fer á eftir, sem var sett á fót samkvæmt eftirfarandi EB-gerðum:
- **32008R0294** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 294/2008 frá 11. mars 2008 um stofnun Nýsköpunar- og tæknistofnunar Evrópu (Stjtið. ESB L 97, 9.4.2008, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {³³} **32013R1292** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1292/2013 frá 11. desember 2013 um breytingu á reglugerð (EB) nr. 294/2008 um stofnun Nýsköpunar- og tæknistofnunar Evrópu (Stjtið. ESB L 347, 20.12.2013, bls. 174),
 - {³⁴} **32021R0819** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/819 frá 20. maí 2021 um Nýsköpunar- og tæknistofnun Evrópu (endurútgefin) (Stjtið. ESB L 189, 28.5.2021, bls. 61).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 263/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.
 - b) [] {³⁵}
 - c) EFTA-ríkin skulu beita gagnvart stofnuninni og starfsfólki hennar Bókun um sérréttindi og friðhelgi Evrópubandalaganna.
 - d) Þrátt fyrir a-lið 2. mgr. 12. gr. ráðningarskilmála annarra starfsmanna Evrópubandalaganna er forstjóra stofnunarinnar heimilt að gera ráðningarsamning við ríkisborgara EFTA-ríkjanna sem njóta óskertra borgaralegra réttinda.
 - e) Með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. samningsins skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein.
 - f) Við beitingu þessarar reglugerðar skal reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1049/2001 frá 30. maí 2001 um almennan aðgang að skjölum Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar einnig gilda um þau skjöl stofnunarinnar sem varða EFTA-ríkin.
12. {³⁶} a) Samningsaðilar skulu leitast við að styrkja samstarf innan ramma starfsemi sem eftirtalin EB-gerð kann að verða uppspretta að:
- **32009R0723** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 723/2009 frá 25. júní 2009 um lagaramma Bandalagsins um samtök um evrópska rannsóknainnviði (ERIC) (Stjtið. ESB L 206, 8.8.2009, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - **32013R1261** - Reglugerð ráðsins (ESB) nr. 1261/2013 frá 2. desember 2013 (Stjtið. ESB L 326, 6.12.2013, bls. 1).
 - b) Ákvæði d-liðar 1. mgr. 5. gr. reglugerðar (EB) nr. 723/2009 vísa til tilskipunar ráðsins 2006/112/EB frá 28. nóvember 2006 um sameiginlega virðisaukaskattkerfið og til tilskipunar ráðsins 92/12/EEB frá 25. febrúar 1992 um almennar ráðstafanir varðandi afurðir sem vörugjald er lagt á og yfirráð yfir þessum afurðum, flutning og eftirlit með þeim, en þær gerðir hafa ekki verið felldar inn í EES-samninginn. Þessar tilvísanir skulu því aðeins eiga við vegna beitingar d-liðar 1. mgr. 5. gr. og vera með fyrirvara um gildissvið samningsins.

{³²} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 93/2012 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 26), gildistaka 5.7.2008. Orðunum „lagagerð Bandalagsins“ var skipt út með orðunum „lagagerðir Bandalagsins“ með ákvörðun nr. 263/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

{³³} Undirlitnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 109/2014 (Stjtið. ESB L 310, 30.10.2014, bls. 80 og EES-viðbætur nr. 63, 30.10.2014, bls. 68), gildistaka 17.5.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

{³⁴} Undirlitnum og aðlögunartextanum var bætt við með ákvörðun nr. 263/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

{³⁵} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 93/2008 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 26), gildistaka 5.7.2008, og var síðar felld brott með ákvörðun nr. 109/2014 (Stjtið. ESB L 310, 30.10.2014, bls. 80 og EES-viðbætur nr. 63, 30.10.2014, bls. 68), gildistaka 17.5.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

{³⁶} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 72/2015 (Stjtið. ESB L 129, 19.5.2016, bls. 85 og EES-viðbætur nr. 29, 19.5.2016, bls. 84), gildistaka 6.6.2015, og var síðar leiðrétt fyrir birtingu með leiðréttingu frá 10.7.2015.

- c) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt, þó án atkvæðisréttar, í öllum nefndum Bandalagsins sem eru framkvæmdastjórn Evrópusambandsins til aðstoðar við stjórnun, mótun og framkvæmd á starfsemi þeirri sem um getur í a-lið.
- 13.^{37} a) EFTA-ríkin skulu frá 11. apríl 2017 taka þátt í aðgerðum á vegum Sambandsins sem tengjast eftirtöldum lið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárin 2017, 2018, 2019 og 2020 ^{38}:
- **Fjárlagaliður 02 04 77 03:** „Undirbúningsaðgerðir fyrir rannsóknir á sviði varnarmála“.
- b) EFTA-ríkin skulu leggja fjármagn til starfseminnar sem vísað er til í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
- c) Telja ber kostnað sem fellur til vegna þátttöku í starfsemi sem vísað er til í a-lið, sem byrjar eftir 11. apríl 2017 hæfan með sömu skilyrðum og þeim sem gilda um kostnað sem fellur til hjá stofnunum, fyrirtækjum, stjórnunarheildum og ríkisborgurum EFTA-ríkjanna, og í samræmi við viðkomandi samstarfssamning eða ákvörðun um samstarf, að því tilskildu að þessi ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 208/2017 frá 27. október 2017 hafi tekið gildi fyrir lok undirbúningsaðgerðanna sem um ræðir.
- d) Ísland og Liechtenstein skulu ekki taka þátt í þessum undirbúningsaðgerðum og skulu ekki leggja fjármagn til starfseminnar sem vísað er til í a-lið.
- 14.^{39} a) EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2021 taka þátt í aðgerðum á vegum Sambandsins sem tengjast eftirtöldum lið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2021:
- **Fjárlagaliður PA 13 17 01:** „Undirbúningsaðgerð varðandi rannsóknir á sviði varnarmála“.
- b) EFTA-ríkin skulu leggja fjármagn til starfseminnar sem vísað er til í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
- c) Ísland og Liechtenstein skulu ekki taka þátt í þessum undirbúningsaðgerðum og skulu ekki leggja fjármagn til starfseminnar sem vísað er til í a-lið.

2. gr.^{40}

Upplýsingaþjónusta og öryggi upplýsingakerfa

- 1.^{41} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1994 taka þátt í áætlunum og aðgerðum Bandalagsins sem um getur í 5. og 6. mgr.
- 2.^{42} EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til þeirra áætlana og aðgerða sem um getur í 5. og 6. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.

^{37} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 208/2017 (Stjtið. ESB L 219, 22.8.2019, bls. 22 og EES-viðbætur nr. 68, 22.8.2019, bls. 24), gildistaka 28.10.2017. Hún kemur til framkvæmda frá 11. apríl 2017.

^{38} Orðunum „fjárhagsár 2017“ var skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2017 og 2018“ með ákvörðun nr. 119/2018 (Stjtið. ESB L 368, 5.11.2020, bls. 20 og EES-viðbætur nr. 71, 5.11.2020, bls. 23), gildistaka 1.6.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018. Orðunum „og 2018“ var skipt út fyrir orðin „2018 og 2019“ með ákvörðun nr. 201/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 11.7.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Orðunum „og 2019“ var skipt út fyrir orðin „2019 og 2020“ með ákvörðun nr. 171/2020 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 24.10.2020. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2020.

^{39} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 272/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2021.

^{40} Þessi grein, sem var bætt við með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri 2. gr.

^{41} Textanum var breytt að hluta með ákvörðun nr. 82/2000 (Stjtið. EB L 315, 14.12.2000, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 59, 14.12.2000, bls. 22), gildistaka 3.10.2000.

^{42} Textanum var breytt að hluta með ákvörðun nr. 82/2000 (Stjtið. EB L 315, 14.12.2000, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 59, 14.12.2000, bls. 22), gildistaka 3.10.2000.

{43} Að því er varðar starfsemi sem um getur í 7. mgr. skulu EFTA-ríkin taka þátt í kostnaði vegna fjárlagaliða 09 03 04 og 09 01 04 03 (samevrópsk fjarskiptanet), auk samsvarandi fjárlagaliða síðar, í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. sammingsins.

3. {44} EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um áætlanir og aðgerðir sem um getur í 5., 6. og 7. mgr., taka fullan þátt í starfi þeirra nefnda EB sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun, mótun og framkvæmd þessara áætlana og aðgerða.
4. Endurmat og veruleg stefnubreyting í starfsemi sem tengist áætlunum á sviði upplýsingaþjónustu skal fara fram með þeim hætti sem um getur í 3. mgr. 79. gr. sammingsins.
5. Þessi grein varðar eftirfarandi Bandalagsgerðir og gerðir sem leiðir af þeim:
 - **389D0286** - Ákvörðun ráðsins 89/286/EBE frá 17. apríl 1989 um framkvæmd meginhluta lykilaætlunar um nýjungar og miðlun tækni (1989–1994) (Sprintáætlunin) (Stjtið. EB nr. L 112, 25.4.1989, bls. 12), eins og henni var breytt með:
 - **394D0005** - Ákvörðun ráðsins 94/5/EB frá 20. desember 1993 (Stjtið. EB nr. L 6, 8.1.1994, bls. 25).
 - **391D0691** - Ákvörðun ráðsins 91/691/EBE frá 12. desember 1991 varðandi áætlun um innri markað fyrir upplýsingaþjónustu (Stjtið. EB nr. L 377, 31.12.1991, bls. 41),
 - **392D0242** - Ákvörðun ráðsins 92/242/EBE frá 31. mars 1992 um öryggi upplýsingakerfa (Stjtið. EB nr. L 123, 8.5.1992, bls. 19),
 - {45} **396D0339** - Ákvörðun ráðsins 96/339/EB frá 20. maí 1996 um samþykkt áætlunar Bandalagsins til margra ára til að hvetja til þróunar evrópsks margmiðlunariðnaðar og til að hvetja til þess að margmiðlun verði notuð í hinu nýju upplýsingasamfélagi (INFO 2000) (Stjtið. EB nr. L 129, 30.5.1996, bls. 24),
 - {46} **396D0664** - Ákvörðun ráðsins 96/664/EB frá 21. nóvember 1990 um samþykkt áætlunar til fleiri ára til að stuðla að tungumálafjölbreytni Bandalagsins í upplýsingaþjóðfélaginu (Stjtið. EB nr. L 306, 28.11.1996, bls. 40),
 - {47} **398D0253** - Ákvörðun ráðsins 98/253/EB frá 30. mars 1998 um að samþykkja áætlun Bandalagsins til fleiri ára um að stuðla að því að komið verði á upplýsingasamfélagi í Evrópu (upplýsingasamfélagið) (Stjtið. EB L 107, 7.4.1998, bls. 10),
 - {48} **399D0276** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 276/1999/EB frá 25. janúar 1999 um að leggja fram EB-aðgerðaáætlun til margra ára til að stuðla að öruggari notkun Netsins með því að berjast gegn ólöglegu og skaðlegu efni í hnattrænum netkerfum (Stjtið. EB L 33, 6.2.1999, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {49} **32003D1151** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1151/2003/EB frá 16. júní 2003 (Stjtið. ESB L 162, 1.7.2003, bls. 1),
 - {50} **32004D0787** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 787/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 12).

{43} Textanum var bætt við með ákvörðun nr. 38/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 58 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 24), gildistaka 11.3.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

{44} Textanum var breytt að hluta með ákvörðun nr. 82/2000 (Stjtið. EB L 315, 14.12.2000, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 59, 14.12.2000, bls. 22), gildistaka 3.10.2000. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 38/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 58 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 24), gildistaka 11.3.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

{45} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 83/96 (Stjtið. ESB L 145, 5.6.1997, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 24, 5.6.1997, bls. 1), gildistaka 1.8.1997.

{46} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 37/97 (Stjtið. EB L 160, 4.6.1998, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 22, 4.6.1998, bls. 23), gildistaka 1.2.1998.

{47} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 69/1999 (Stjtið. EB L 284, 9.11.2000, bls. 55 og EES-viðbætur nr. 51, 9.11.2000, bls. 44), gildistaka 1.8.1999.

{48} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 99/1999 (Stjtið. EB L 296, 23.11.2000, bls. 78 og EES-viðbætur nr. 55, 23.11.2000, bls. 289), gildistaka 1.1.2000.

{49} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 58/2004 (Stjtið. ESB L 277, 26.8.2004, bls. 29 og EES-viðbætur nr. 43, 26.8.2004, bls. 24), gildistaka 24.4.2004.

{50} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

- ^{51} **32001D0048** - Ákvörðun ráðsins 2001/48/EB frá 22. desember 2000 um samþykkt áætlunar til margra ára um að hvetja til þess að í Evrópu verði þróað stafrænt efni til nota í hnattrænum netkerfum og stuðlað að tungumálalegri fjölbreytni í upplýsingasamfélaginu (Stjtið. EB L 14, 18.1.2001, bls. 32),
- ^{52} **32003D2256** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2256/2003/EB frá 17. nóvember 2003 (Stjtið. ESB L 336, 23.12.2003, bls. 1), eins og henni var breytt með:
- ^{53} **32004D0787** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 787/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 12),
- ^{54} **32005D2113** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2113/2005/EB frá 14. desember 2005 (Stjtið. ESB L 344, 27.12.2005, bls. 34).
- ^{55} **32005D0456** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 456/2005/EB frá 9. mars 2005 um áætlun Bandalagsins til margra ára um að gera stafrænt efni í Evrópu aðgengilegra, nothæfara og hagnýtara (Stjtið. ESB L 79, 24.3.2005, bls. 1),
- ^{56} **32005D0854** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 854/2005/EB frá 11. maí 2005 um að koma á fót áætlun Bandalagsins til margra ára um að stuðla að öruggari notkun Netsins og nýrrar nettækni (Stjtið. ESB L 149, 11.6.2005, bls. 1),
- ^{57} **32008D1351** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1351/2008/EB frá 16. desember 2008 um að koma á fót áætlun Bandalagsins til margra ára um verndun barna sem nota Netið og aðra samskiptatækni (Stjtið. ESB L 348, 24.12.2008, bls. 118),
- ^{58} **32013R1316** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1316/2013 frá 11. desember 2013 um að koma á fót sjóði fyrir samtengda Evrópu, um breytingu á reglugerð (ESB) nr. 913/2010 og um niðurfellingu á reglugerðunum (EB) nr. 680/2007 og (EB) nr. 67/2010 (Stjtið. ESB L 348, 20.12.2013, bls. 129), eins og henni var breytt með:
- ^{59} **32017R1953** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1953 frá 25. október 2017 (Stjtið. ESB L 286, 1.11.2017, bls. 1).
- EFTA-ríkin skulu aðeins eiga aðild að fjarskiptahluta sjóðsins fyrir samtengda Evrópu.
- Liechtenstein skal vera undanþegið þátttöku í þessari áætlun og fjárframlögum til hennar.
- ^{60} **32014R0283** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 283/2014 frá 11. mars 2014 um viðmiðunarreglur fyrir samevrópsk net á sviði fjarskiptavirkja og um niðurfellingu á ákvörðun nr. 1336/97/EB (Stjtið. ESB L 86, 21.3.2014, bls. 14), eins og henni var breytt með:
- ^{61} **32017R1953** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/1953 frá 25. október 2017 (Stjtið. ESB L 286, 1.11.2017, bls. 1).

^{51} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 87/2001 (Stjtið. EB L 238, 6.9.2001, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 44, 6.9.2001, bls. 33), gildistaka 20.6.2001.

^{52} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 87/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 48 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 23), gildistaka 9.6.2004.

^{53} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

^{54} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 73/2006 (Stjtið. ESB L 245, 7.9.2006, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 44, 7.9.2006, bls. 37), gildistaka 3.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

^{55} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 129/2005 (Stjtið. ESB L 339, 22.12.2005, bls. 55 og EES-viðbætur nr. 66, 22.12.2005, bls. 33), gildistaka 1.10.2005.

^{56} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 17/2006 (Stjtið. ESB L 92, 30.3.2006, bls. 46 og EES-viðbætur nr. 17, 30.3.2006, bls. 22), gildistaka 16.5.2006.

^{57} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 75/2009 (Stjtið. ESB L 232, 3.9.2009, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 47, 3.9.2009, bls. 44), gildistaka 30.5.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009.

^{58} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 157/2014 (Stjtið. ESB L 15, 22.1.2015, bls. 85 og EES-viðbætur nr. 5, 22.1.2015, bls. 8), gildistaka 10.7.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

^{59} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 33/2018 (Stjtið. ESB L 323, 12.12.2019, bls. 65 og EES-viðbætur nr. 98, 12.12.2019, bls. 55), gildistaka 10.2.2018.

^{60} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 244/2014 (Stjtið. ESB L 230, 3.9.2015, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 52, 3.9.2015, bls. 50), gildistaka 1.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

^{61} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 33/2018 (Stjtið. ESB L 323, 12.12.2019, bls. 65 og EES-viðbætur nr. 98, 12.12.2019, bls. 55), gildistaka 10.2.2018.

- ^{62} **32021R0694** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/694 frá 29. apríl 2021 um að koma á fót áætlun um stafræna Evrópu og um niðurfellingu á ákvörðun (ESB) 2015/2240 (Stjtið. ESB L 166, 11.5.2021, bls. 1).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 264/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

- 6.^{63} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2000 taka þátt í aðgerðum Bandalagsins sem tengjast eftirfarandi fjárlagalið sem færður var inn á fjárlög Evrópusambandsins fyrir árið 2000:

- **B5-3 3 4** - Aukning evrópsks stafræns efnis í hnattrænum netkerfum.

- 7.^{64} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2006 taka þátt í starfsemi sem leitt gæti af eftirtöldum gerðum, að því marki sem hún tengist verkefnum sem þjóna sameiginlegum hagsmunum á sviði samevrópskra fjarskiptaneta:

- **395R2236** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 2236/95 frá 18. september 1995 um almennar reglur um fjárhagsaðstoð Bandalagsins á sviði samevrópskra neta (Stjtið. EB L 228, 23.9.1995, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - **399R1655** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1655/1999 frá 19. júlí 1999 (Stjtið. EB L 197, 29.7.1999, bls. 1),
 - **32004R0788** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 788/2004 frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 17),
 - **32004R0807** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 807/2004 frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 143, 30.4.2004, bls. 46),
 - **32005R1159** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1159/2005 frá 6. júlí 2005 (Stjtið. ESB L 191, 22.7.2005, bls. 16).
- **397D1336** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1336/97/EB frá 17. júní 1997 um viðmiðunarreglur fyrir samevrópsk fjarskiptanet (Stjtið. EB L 183, 11.7.1997, bls. 12), eins og henni var breytt með:
 - **32002D1376** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1376/2002/EB frá 12. júlí 2002 (Stjtið. EB L 200, 30.7.2002, bls. 1).

- 8.^{65} a) EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2023 taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi lagagerð:

- **32021R0887**: Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/887 frá 20. maí 2021 um að koma á fót evrópskri sérfræðimiðstöð í iðnaði, tækni og rannsóknnum tengdum netöryggi og neti landsbundinna samhæfingarmiðstöðva (Stjtið. ESB L 202, 8.6.2021, bls. 1).
- b) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum stjórnarnefndarinnar og hafa þar sömu réttindi og skyldur og aðildarríki Evrópusambandsins, að undanskildum atkvæðarétti.
- c) Ríkisborgarar EFTA-ríkjanna skulu vera hlutgengir til setu í ráðgjafahópnum vegna stefnumótunar.
- d) Þrátt fyrir ákvæði a-liðar 2. mgr. 12. gr. og a-liðar 3. mgr. 82. gr. ráðningarskilmála annarra starfsmanna Evrópubandalaganna er framkvæmdastjóra sérfræðimiðstöðvarinnar heimilt að gera ráðningarsamning við ríkisborgara EFTA-ríkjanna sem njóta óskertra borgaralegra réttinda.

^{62} Undirlíðnum og aðlögunartextanum var bætt við með ákvörðun nr. 264/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

^{63} Texta 6. mgr. var bætt við með ákvörðun nr. 82/2000 (Stjtið. EB L 315, 14.12.2000, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 59, 14.12.2000, bls. 22), gildistaka 3.10.2000.

^{64} Texta 7. mgr. var bætt við með ákvörðun nr. 38/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 58 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 24), gildistaka 11.3.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

^{65} Texta 8. mgr. var bætt við með ákvörðun nr. 27/2023 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistöku er beðið. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2023.

- e) Þrátt fyrir ákvæði e-liðar 2. mgr. 12. gr., e-liðar 3. mgr. 82. gr. og 3. mgr. 85. gr. í ráðningarskilmálum annarra starfsmanna Evrópusambandsins, skal sérfræðimiðstöðin, að því er varðar starfsfólk hennar, líta á tungumálin sem vísað er til í 1. mgr. 129. gr. samningsins sem tungumál Sambandsins sem vísað er til í 1. mgr. 55. gr. sáttmálans um Evrópusambandið.
- f) EFTA-ríkin skulu láta sérfræðimiðstöðina og starfsfólk hennar njóta sérréttinda og friðhelgi með hliðstæðum hætti og kveðið er á um í Bókun um sérréttindi og friðhelgi Evrópusambandsins.
- g) Að því er varðar beitingu reglugerðar (ESB) 2021/696, skulu ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1049/2001 frá 30. maí 2001 um almennan aðgang að skjölum Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar einnig gilda um þau skjöl sérfræðimiðstöðvarinnar sem varða EFTA-ríkin.
- h) Með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. samningsins skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein.

3. gr.

Umhverfismál

1. Styrkja skal samvinnu á sviði umhverfismála innan ramma starfsemi Bandalagsins einkum varðandi eftirfarandi svið:

-^{66} stefnu- og framkvæmdaáætlanir um umhverfismál og einkum innan ramma starfsemi Bandalagsins sem leitt gæti af eftirtöldum gerðum Bandalagsins:

-^{67} **493Y0517** - Ályktun ráðsins og fulltrúa ríkisstjórna aðildarríkjanna sem komu saman á vegum ráðsins 1. febrúar 1993 til þess að fjalla um áætlun Bandalagsins um stefnu og aðgerðir á sviði umhverfismála og sjálfbærrar þróunar (Stjtið. EB C 138, 17.5.1993, bls. 1).

-^{68} **397D0150** - Ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 97/150/EB frá 24. febrúar 1997 um að koma á fót evrópskri ráðgjafarmiðstöð á sviði umhverfismála og sjálfbærrar þróunar (Stjtið. EB L 58, 27.2.1997, bls. 48),

-^{69} **32001D0704** - Ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2001/704/EB frá 26. september 2001 um niðurfellingu á ákvörðun 97/150/EB um að koma á fót evrópskri ráðgjafarmiðstöð á sviði umhverfismála og sjálfbærrar þróunar (Stjtið. EB L 258, 27.9.2001, bls. 20).

-^{70} **398D2179** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2179/98/EB frá 24. september 1998 um endurskoðun á stefnu- og framkvæmdaáætlun Bandalagsins í tengslum við umhverfi og sjálfbæra þróun „Fram til sjálfbæris“ (Stjtið. EB L 275, 10.10.1998, bls. 1).

- aðlögun sjónarmiða á sviði umhverfisverndar að öðrum stefnumiðum,
- efnahags- og fjármálastjórnartæki,
- alþjóðleg umhverfisvandamál,
- mikilvæg svæðisbundin eða alþjóðleg málefni til umræðu innan alþjóðastofnana.

Samvinnan skal meðal annars fara fram á reglulegum fundum.

^{66} Undirliðnum var skipt út með ákvörðun nr. 192/1999 (Stjtið. EB L 74, 15.3.2001, bls. 32 og EES-viðbætur nr. 14, 15.3.2001, bls. 133 (norska) og bls. 220 (íslenska)), gildistaka 18.12.1999.

^{67} Undirliðnum var skipt út með ákvörðun nr. 192/1999 (Stjtið. EB L 74, 15.3.2001, bls. 32 og EES-viðbætur nr. 14, 15.3.2001, bls. 133 (norska) og bls. 220 (íslenska)), gildistaka 18.12.1999.

^{68} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 192/1999 (Stjtið. EB L 74, 15.3.2001, bls. 32 og EES-viðbætur nr. 14, 15.3.2001, bls. 133 (norska) og bls. 220 (íslenska)), gildistaka 18.12.1999.

^{69} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 46/2002 (Stjtið. EB L 154, 13.6.2002, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 29, 13.6.2002, bls. 25), gildistaka 20.4.2002.

^{70} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 24/2000 (Stjtið. EB L 103, 12.4.2001, bls. 53 og EES-viðbætur nr. 20, 12.4.2001, bls. 339), gildistaka 26.2.2000.

2. {71} a) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum Umhverfisstofnunar Evrópu, „stofnunin“ í því sem hér fer á eftir, og evrópsku upplýsinga- og eftirlitsneti á sviði umhverfismála, eins og fram kemur reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 401/2009 frá 23. apríl 2009 um Umhverfisstofnun Evrópu og evrópska upplýsinga- og eftirlitsnetið á sviði umhverfismála (¹).
- (1) Stjtið. ESB L 126, 21.5.2009, bls. 13
- b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við ákvæði 1. mgr. 82. gr. samningsins og bókun 32 við samninginn.
- c) EFTA-ríkin skulu, vegna b-liðar, taka fullan þátt, þó án atkvæðisréttar, í störfum stjórnar og vísindanefndar stofnunarinnar.
- d) Túlka skal hugtakið „aðildarríki“ og önnur hugtök, sem vísa til opinberra stofnana aðildarríkjanna í 4. og 5. gr. reglugerðarinnar, á þann veg að þau taki til EFTA-ríkjanna og opinberra stofnana þeirra auk ríkja og stofnana sem þau taka til samkvæmt reglugerðinni.
- e) Heimilt er að birta gögn um umhverfismál sem send eru stofnuninni eða koma frá henni og þau skal gera aðgengileg almennungi, að því tilskildu að trúnaðarupplýsingar njóti sömu verndar í EFTA-ríkjunum og í ríkjum Bandalagsins.
- f) Stofnunin skal vera lögaðili. Hún skal njóta í öllum ríkjum samningsaðila ítrasta réttþæfis og gerhæfis lögaðila samkvæmt löggjöf samningsaðila.
- g) EFTA-ríkin skulu beita gagnvart stofnuninni og starfsfólki hennar Bókun um sérréttindi og friðhelgi Evrópubandalaganna.
- h) Þrátt fyrir ákvæði a-liðar 2. mgr. 12. gr. ráðningarskilmála annarra starfsmanna Evrópubandalaganna er forstjóra stofnunarinnar heimilt að gera ráðningarsamning við ríkisborgara EFTA-ríkjanna sem njóta óskertra borgaralegra réttinda.
- i) Með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. samningsins skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein.
- j) Ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1049/2001 frá 30. maí 2001 um almennan aðgang að skjölum Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar skulu, að því er varðar framkvæmd reglugerðar (EB) nr. 401/2009, einnig gilda um þau skjöl stofnunarinnar sem varða EFTA-ríkin.
3. Ákvæði sameiginlega EES-nefndin að samvinnan skuli felast í því að samningsaðilar setji samhliða löggjöf sem er eins eða svipuð að efni til, skal málsmeðferðin sem um getur í 3. mgr. 79. gr. samningsins gilda þaðan í frá um undirbúning slíkrar löggjafar á umræddu sviði.
4. {72} EFTA-ríkin skulu taka þátt í aðgerðaráætlunum Bandalagsins sem um getur í 7. mgr.
5. {73} EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til aðgerða Bandalagsins {74} sem um getur í 7. gr. samkvæmt a-lið 1. mgr. 82. gr.
6. {75} EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í stofnunum {76} sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun, mótun og framkvæmd aðgerðanna {77} sem um getur í 7. mgr.

{71} Texti 2. mgr., sem var innleiddur með ákvörðun nr. 11/94 (Stjtið. EB L 253, 29.9.1994, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 36, 29.9.1994, bls. 3), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri 2. mgr. 3. gr. og var síðar skipt út með ákvörðun nr. 140/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 23 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 26), gildistaka 14.7.2012.

{72} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 58/2001 (Stjtið. EB L 165, 21.6.2001, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 32, 21.6.2001, bls. 5), gildistaka 19.5.2001. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 66/2002 (Stjtið. EB L 238, 5.9.2002, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 44, 5.9.2002, bls. 24), gildistaka 31.5.2002.

{73} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 58/2001 (Stjtið. EB L 165, 21.6.2001, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 32, 21.6.2001, bls. 5), gildistaka 19.5.2001.

{74} Orðinu „aðgerðaáætlun“ var skipt út fyrir orðið „aðgerðir“ með ákvörðun nr. 66/2002 (Stjtið. EB L 238, 5.9.2002, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 44, 5.9.2002, bls. 24), gildistaka 31.5.2002.

{75} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 58/2001 (Stjtið. EB L 165, 21.6.2001, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 32, 21.6.2001, bls. 5), gildistaka 19.5.2001.

{76} Orðunum „nefndir EB“ var skipt út fyrir orðið „stofnunum“ með ákvörðun nr. 66/2002 (Stjtið. EB L 238, 5.9.2002, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 44, 5.9.2002, bls. 24), gildistaka 31.5.2002.

{77} Orðinu „aðgerðaáætlun“ var skipt út fyrir orðið „aðgerðir“ með ákvörðun nr. 66/2002 (Stjtið. EB L 238, 5.9.2002, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 44, 5.9.2002, bls. 24), gildistaka 31.5.2002.

7. {78}{79} Eftirfarandi gerðir Bandalagsins sem og afleiddar gerðir þeirra eru efni þessarar greinar:

- a) Gerðir Bandalagsins sem skulu öðlast gildi frá 1. janúar 2001:
- **32000D2850** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2850/2000/EB frá 20. desember 2000 um að setja ramma um samstarf innan Bandalagsins varðandi viljandi eða óviljandi mengun sjávar (Stjtið. EB L 332, 28.12.2000, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {80} **32004D0787** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 787/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 12).
- b) {81} Gerðir Bandalagsins sem öðlast gildi frá 1. janúar 2002:
- **32001D1411** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1411/2001/EB frá 27. júní 2001 um rammaákvæði Bandalagsins um samvinnu sem miðar að því að stuðla að sjálfbærni þéttbýlisskipulagi (Stjtið. EB L 191, 13.7.2001, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {82} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7).
- c) {83} []
- d) {84} Gerðir Bandalagsins sem öðlast gildi frá 1. janúar 2005:
- **32002D1600** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1600/2002/EB frá 22. júlí 2002 um sjöttu aðgerðaáætlun Bandalagsins á sviði umhverfismála (Stjtið. EB L 242, 10.9.2002, bls. 1).
- e) {85} **32013D1386** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1386/2013/ESB frá 20. nóvember 2013 um að koma á fót almennri aðgerðaáætlun Sambandsins á sviði umhverfismála til ársins 2020 „Gott líf innan marka plánetunnar okkar“ (Stjtið. ESB L 354, 28.12.2013, bls. 171).
- f) {86} Lagagerðir Bandalagsins sem koma til framkvæmda frá 1. janúar 2021:
- **32021R0783** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/783 frá 29. apríl 2021 um að koma á fót áætlun um aðgerðir í umhverfis- og loftslagsmálum (LIFE) og um niðurfellingu á reglugerð (ESB) nr. 1293/2013 (Stjtið. ESB L 72, 17.5.2021, bls. 53).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 265/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

Liechtenstein og Noregur skulu vera undanþegin þátttöku í og fjárframlagi til þessarar áætlunar.

8.a) {87} Ísland og Noregur munu uppfylla markmið hvors um sig um samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda fyrir tímabilið frá 1. janúar 2021 til 31. desember 2030 í samræmi við eftirfarandi lagagerðir:

-
- {78} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 58/2001 (Stjtið. EB L 165, 21.6.2001, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 32, 21.6.2001, bls. 5), gildistaka 19.5.2001.
- {79} Textanum, en ekki liðnum, í 7 mgr. var skipt út með ákvörðun nr. 66/2002 (Stjtið. EB L 238, 5.9.2002, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 44, 5.9.2002, bls. 24), gildistaka 31.5.2002.
- {80} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.
- {81} Undirgrein b) var bætt við með ákvörðun nr. 66/2002 (Stjtið. EB L 238, 5.9.2002, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 44, 5.9.2002, bls. 24), gildistaka 31.5.2002.
- {82} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.
- {83} Undirgrein c) var bætt við með ákvörðun nr. 65/2004 (Stjtið. ESB L 277, 26.8.2004, bls. 182 og EES-viðbætur nr. 43, 26.8.2004, bls. 165), gildistaka 19.6.2004. Var síðar felld brott með ákvörðun nr. 70/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 54 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 8), gildistaka 30.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.
- {84} Undirgrein d) var bætt við með ákvörðun nr. 135/2005 (Stjtið. ESB L 14, 19.1.2006, bls. 24 og EES-viðbætur nr. 4, 19.1.2006, bls. 6), gildistaka 22.10.2005.
- {85} Undirgrein e) var bætt við með ákvörðun nr. 102/2017 (Stjtið. ESB L 36, 7.2.2019, bls. 63 og EES-viðbætur nr. 11, 7.2.2019, bls. 73), gildistaka 6.5.2017.
- {86} Undirgrein f) var bætt við með ákvörðun nr. 265/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021 og síðar leiðrétt fyrir birtingu með leiðréttingu frá 10.12.2021.
- {87} Undirliðnum og aðlögunartextum var bætt við með ákvörðun nr. 269/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 11.3.2020.

- **32018R0841** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/841 frá 30. maí 2018 um að fella losun gróðurhúsalofttegunda og upptöku frá landnotkun, breyttri landnotkun og skógrækt inn í loftslags- og orkurammann fram til ársins 2030 og um breytingu á reglugerð (ESB) nr. 525/2013 og ákvörðun nr. 529/2013/ESB (Stjtið. ESB L 156, 19.6.2018, bls. 1), eins og henni var breytt með:
- ^{88} **32021R0268** - Framseld reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2021/268 frá 28. október 2020 (Stjtið. L 60, 22.2. 2021, bls. 21).“

Ákvæði reglugerðarinnar skulu, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:

- i. Í 2. mgr. 6. gr. hljóða orðin „30 árum“ sem „50 árum“, hvað Ísland varðar.
- ii. Eftirfarandi er bætt við 7. mgr. 8. gr.:

„EFTA-ríkin skulu tilkynna Eftirlitsstofnun EFTA um endurskoðuð tillögð viðmiðunargildi þeirra fyrir skóga eigi síðar en níu mánuðum eftir gildistöku ákvörðunar sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 269/2019 frá 25. október 2019 fyrir tímabilið 2021 til 2025. Eftirlitsstofnun EFTA skal birta endurskoðuð tillögð viðmiðunargildi fyrir skóga sem EFTA-ríkin hafa tilkynnt til hennar.“
- iii. Ákvæði a-liðar 2. mgr. 13. gr. skal hvað EFTA-ríkin varðar hljóða svo:

„EFTA-ríkið hefur lagt fram áætlun sem sett er fram hér á eftir um landnotkun, breytta landnotkun og skógrækt með að minnsta kosti 30 ára heildarsýn, sem m.a. felur einnig í sér yfirstandandi eða fyrirhugaðar sértækar ráðstafanir til að tryggja verndun eða eflingu, eins og við á, viðtaka og geyma í skógum.

 1. Hvert EFTA-ríki skal fyrir 1. janúar 2020 útbúa og leggja fram hjá Eftirlitsstofnun EFTA áætlun um landnotkun, breytta landnotkun og skógrækt með að minnsta kosti 30 ára heildarsýn. EFTA-ríkin skulu eftir því sem við á uppfæra þessar áætlanir fyrir 1. janúar 2025.
 2. Áætlanir EFTA-ríkjanna skulu stuðla að því að:
 - a) uppfylltar séu skuldbindingar EFTA-ríkjanna samkvæmt rammasamningi Sameinuðu þjóðanna og Parísarsamningsins um að draga úr losun á gróðurhúsalofttegundum af manna völdum og auka upptöku í viðtaka og stuðla að aukinni kolefnisbindingu,
 - b) uppfylla markmið Parísarsamningsins um að halda hækkun á hitastigi á heimsvísu vel undir 2 °C yfir gildum fyrir iðnvæðingu og að fylgja eftir viðleitni til að halda henni við 1,5 °C yfir gildum fyrir iðnvæðingu,
 - c) náð sé langtíamarkmiðum um að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og auka upptöku í viðtaka að því leyti sem skiptir máli fyrir geirann um landnotkun, breytta landnotkun og skógrækt (LULUCF), í samræmi við markmiðið, með hliðsjón af nauðsynlegri skerðingu samkvæmt milliríkjanefndinni um loftslagsbreytingar (IPCC), að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda með kostnaðarhagkvæmum hætti og auka skerðingu gróðurhúsalofttegunda með kostnaðarhagkvæmum hætti og auka upptöku í viðtaka í því skyni að ná hitastigsmarkmiðum Parísarsamningsins svo unnt sé að ná jafnvægi milli losunar frá upptökum af mannavöldum og upptöku gróðurhúsalofttegunda í viðtaka á síðari hluta þessarar aldar á grundvelli sanngirni og með hliðsjón af sjálfbærri þróun og þeirri viðleitni að útrýma fátækt.
 3. Áætlanir EFTA-ríkjanna skulu fela í sér:
 - a) Skerðingu á losun og aukna upptöku frá landnotkun, breyttri landnotkun og skógrækt (LULUCF), að teknu tilliti til líforku og lífefna úr þessum geira.
 - b) Tengingu við önnur innlend langtíamarkmið, áætlanagerð og önnur stefnumið og ráðstafanir, að því marki sem það hefur þýðingu fyrir landnotkun, breytta landnotkun og skógrækt.
 4. EFTA-ríkin skulu upplýsa um áætlanir hvers um sig og breytingar á þeim og gera þær tiltækar almenningi þegar í stað.
 5. Eftirlitsstofnun EFTA skal leggja mat á hvort áætlanir EFTA-ríkjanna séu fullnægjandi, svo unnt sé að telja þetta ákvæði uppfyllt.
 6. Áætlanir EFTA-ríkjanna um landnotkun, breytta landnotkun og skógrækt skulu fela í sér þá þætti sem greinir hér á eftir:
 - A. YFIRLIT YFIR OG VINNSLA ÁÆTLANANNA
 - A.1. Samantekt
 - A.2. Lagasjónarmið og heildarsýn, þ.m.t. leiðbeinandi áfangar fyrir 2040 og 2050
 - B. INNTAK
 - B.1. LANDNOTKUN, BREYTT LANDNOTKUN OG SKÓGRÆKT (LULUCF)

^{88} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 164/2022 (Stjtið. ESB L 246, 22.9.2022, bls. 222 og EES-viðbætur nr. 61, 22.9.2022, bls. 215), gildistaka 30.4.2022.

- B.1.1. Áætluð skerðing á losun og aukin upptaka fyrir 2050
- B.1.2 Væntanleg losun frá upptökum og eftir einstökum GHL, eftir því sem kostur er
- B.1.3. Fyrirséðir valkostir fyrir skerðingu á losun og aukningu upptöku í viðtaka
- B.1.4. Stefnumið um aðlögun og ráðstafanir, eftir því sem við á, fyrir verndun eða eflingu viðtaka og geyma í skógum
- B.1.5 Atriði sem varða eftirspurn á markaði fyrir lífmassa og áhrif á uppskeru
- B.1.6. Upplýsingar um líkön (m.a. forsendur) og/eða mat, vísa, o.s.frv., eftir því sem nauðsyn krefur.“
- iv. Eftirfarandi bætist við í 2. mgr. 15. gr.:
- „Miðlægi stjórnandinn skal vera til þess bær að sinna verkefnum sem vísað er til í þessari grein, hvað EFTA-ríkin varðar. Eftirlitsstofnun EFTA skal upplýst ef miðlægi stjórnandinn lokar á færslu sem varðar EFTA-ríkin eða er framkvæmd af þeim.“
- v. Eftirfarandi er bætt við töfluna í II. viðauka:
„Ísland	0,5	10	2
Noregur	0,1	10	5“
- vi. Eftirfarandi er bætt við töfluna í III. viðauka:
„Ísland	1990
Noregur	1990“
- vii. Eftirfarandi er bætt við g-lið gr. A í IV. viðauka:
- „Viðmiðunargildi EFTA-ríkjanna fyrir tímabilið 2021-2025 skal vera í samræmi við spár sem Umhverfisstofnun Evrópu hefur verið upplýst um af frjálsum vilja í samræmi við reglugerð (ESB) nr. 525/2013 og, hvað Ísland varðar, einnig í samræmi við tvíhliða samning milli Íslands og Evrópusambandsins og aðildarríkja þess að því er varðar þátttöku Íslands í sameiginlegum skuldbindingum Evrópusambandsins, aðildarríkja þess og Íslands fyrir annað skuldbindingatímabil Kýótóbókunarinnar við rammisamning Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar.“
- viii.{⁸⁹} Eftirfarandi bætist við töfluna í C-hluta IV. viðauka:
„Ísland	-30 405
Noregur	-26 085 000“
- ix.{⁹⁰} Eftirfarandi er bætt við töfluna í VII. viðauka:
„Ísland	-0,0224 -0,0045
Noregur	-29,6-35,5“
- **32018R0842** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/842 frá 30. maí 2018 um bindandi árlega skerðingu á losun gróðurhúsalofttegunda aðildarríkjanna frá 2021 til 2030 sem stuðlar að loftslagsaðgerðum til að uppfylla skuldbindingar samkvæmt Parísarsamningnum og um breytingu á reglugerð (ESB) nr. 525/2013 (Stjtið. ESB L 156, 19.6.2018, bls. 26).
- Ákvæði reglugerðarinnar skulu, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:
- i. Í 3. mgr. 4. gr. er eftirfarandi bætt við, hvað EFTA-ríkin varðar:
- „Í því skyni að ákvarða árlega losunaráthlutun fyrir árin 2021 til 2030, hvað EFTA-ríkin varðar, með tilliti til tonna koltvísýringsgilda, eins og fram kemur í 1. og 2. mgr. þessarar greinar, verður grunnviðmiðunarárið 2005 fyrir árlega losunaráthlutun 2030 byggt á muninum á heildarlosun gróðurhúsalofttegunda árið 2005 í kjölfar ítarlegrar yfirferðar, sem fer með koltvísýringulosun frá flugi sem núll, og staðfestri losun 2005 samkvæmt viðskiptakerfi ESB miðað við losunarheimildir árið 2013 sem greint var frá í B-hluta viðauka við ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 152/2012 frá 26. júlí 2012 (7), aðlagð með gildum fyrir mátt hitahækkunar sem samþykkt voru framseldri lagagerð sem vísað er til í b-lið 6. gr. 26. gr. reglugerðar (ESB) 2018/1999 eða þeim gildum sem fram koma í fjórðu matsskýrslu milliríkjaneftdar um loftslagsbreytingar (IPCC) þar til framselda gerðin tekur gildi.

{⁸⁹} Aðlögunarlið viii) var bætt við með ákvörðun nr. 164/2022 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 30.4.2022.

{⁹⁰} Aðlögunarliður viii) í fyrsta lið var endurnúmeraður sem aðlögunarliður ix) með ákvörðun nr. 164/2022 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 30.4.2022.

Tölur fyrir staðfesta losun 2005 samkvæmt viðskiptakerfi ESB sem koma fram í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 152/2012 (önnur matsskýrsla) og sömu tölur með uppfærðum gildum fyrir mátt hitahækkunar sem tekið verður mið af við ákvörðun árlegrar losunarúthlutunar fyrir árin 2021 til 2030 samkvæmt ákvæðum þessarar greinar eru settar fram í viðaukanum.“

- ii. Eftirfarandi er bætt við á eftir IV. viðauka:

„Viðbætur

Tölur EFTA-ríkjanna fyrir staðfesta losun 2005 samkvæmt viðskiptakerfi ESB sem fram koma í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 152/2012 (önnur matsskýrsla) og sömu tölur með uppfærðum gildum fyrir mátt hitahækkunar (fjórða matsskýrsla) sem taka ber mið af við ákvörðun árlegrar losunarúthlutunar fyrir árin 2021 til 2030 samkvæmt 3. mgr. 4. gr.

Tafla 1: Staðfest losun samkvæmt viðskiptakerfi ESB 2005 fyrir Noreg

Gróðurhúsalofttegundir (tonn)	CO ₂ -eq (önnur matsskýrsla)	CO ₂ -eq matsskýrsla (fjórða)	N ₂ O/PFC
CO ₂	23 090 000	23 090 000	
N ₂ O	1 955 000	1 880 000	6 308
PFC	829 000	955 000	
CF ₄			116,698
C ₂ F ₆			7,616
Samtals	25 874 000	25 925 000	

Tafla 2: Staðfest losun samkvæmt viðskiptakerfi ESB 2005 fyrir Ísland

Gróðurhúsalofttegundir (tonn)	CO ₂ -eq (önnur matsskýrsla)	CO ₂ -eq matsskýrsla (fjórða)	N ₂ O/PFC
CO ₂	909 132	909 132	
PFC	26 709	31 105	
CF ₄			3,508
C ₂ F ₆			0,424
Samtals	935 841	940 237	

“

- iii. Í 1. mgr. 6. gr. orðast „100 milljón losunarheimildum“ sem „107 milljónir losunarheimilda“.
- iv. Eftirfarandi er bætt við í 2. mgr. 12. gr.:
- „Miðlægi stjórnandinn skal vera til þess bær að sinna verkefnum sem vísað er til í þessari grein, hvað EFTA-ríkin varðar. Eftirlitsstofnun EFTA skal upplýst ef miðlægi stjórnandinn lokar á færslu sem varðar EFTA-ríkin eða er framkvæmd af þeim.“
- v. Eftirfarandi er bætt við töfluna í I. viðauka:
- „Ísland - 29%
Noregur - 40%“
- vi. Eftirfarandi er bætt við töfluna í II. viðauka:
- „Ísland 4%
Noregur 2 %“
- vii. Töflunni í III. viðauka er breytt sem hér segir:
- a. Eftirfarandi er bætt við töfluna:
- „Ísland 0,2
Noregur 1,6“
- b. Í stað tölunnar „280“ fyrir hámarks magn samtals kemur „281,8“

-^{91} **32020D2126** - Framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2020/2126 frá 16. desember 2020 um að ákvarða árlegrar losunarúthlutunar aðildarríkjanna fyrir tímabilið frá 2021 til 2030 samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/842 (Stjtið. ESB L 426, 17.12.2020, bls. 58).

^{91} Undirlíðnum og aðlögunartextum var bætt við með ákvörðun nr. 29/2022 (Stjtið. ESB L 175, 30.6.2022, bls. 46 og EES-viðbætur nr. 42, 30.6.2022, bls. 43), gildistaka 5.2.2022.

Ákvörðunin skal, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:

- i. Eftirfarandi er bætt við töfluna í I. viðauka:

”

Ísland	3 109 329
Noregur	28 925 334

“

- ii. Eftirfarandi er bætt við töfluna í II. viðauka:

”

Ísland	2 876 150	2 802 993	2 729 836	2 656 679	2 583 522	2 510 365	2 437 208	2 364 050	2 290 893	2 217 736
Noregur	25 164 459	24 296 764	23 429 068	22 561 373	21 693 677	20 825 982	19 958 287	19 090 591	18 222 896	17 355 200

“

- iii. Eftirfarandi er bætt við töfluna í III. viðauka:

”

Ísland	1 243 732
Noregur	5 785 067

“

- **32018R1999** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/1999 frá 11. desember 2018 um stjórnun orkusambandsins og aðgerða í loftslagsmálum, um breytingu á reglugerðum Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 663/2009 og (EB) nr. 715/2009, tilskipunum Evrópuþingsins og ráðsins 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ESB, 2012/27/ESB og 2013/30/ESB, tilskipunum ráðsins 2009/119/EB og (ESB) 2015/652 og um niðurfellingu á reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 525/2013 (Stjtið. ESB L 328, 21.12.2018, bls. 1).

Þau ákvæði reglugerðarinnar sem gilda eru talin upp hér á eftir og skulu, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:

- i. Einungis eftirfarandi ákvæði reglugerðarinnar gilda:

Ákvæði .1-10. mgr. 2. gr., 12.-13. mgr. 2. gr., 15.-17. mgr. 2. gr., 18. gr., 2.-7. mgr. 26. gr., b-liður 5. mgr. 29. gr., 37.-42. gr., a-liður 1. mgr., 2.-3. mgr. og 6. gr. 44. gr., 57.-58. gr., og V.-VII. viðauki og XII.-XIII. viðauki.

- ii. Hvað þessa grein áhrærir gilda ákvæði .1-10. mgr. 2. gr., 12.-13. mgr. 2. gr. og 15.-17. mgr. 2. gr. hvað EFTA-ríkin varðar að því marki sem þær varða framkvæmd reglugerða (ESB) 2018/841 og (ESB) 2018/842.

- iii. Hvað varðar EFTA-ríkin hljóðar 4. mgr. 26. gr. sem hér segir:

„Eigi síðar en 15. apríl ár hvert skulu Ísland og Noregur senda Eftirlitsstofnun EFTA afrit af endanlegum gögnum úr skrám yfir gróðurhúsalofttegundir, sem skýrsla er gefin um, til skrifstofu rammisamnings Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar (UNFCCC) í samræmi við 3. mgr.“

- iv. ^{92} Hvað varðar EFTA-ríkin gildir 41. gr. einungis að því leyti sem vísað er til ákvæða hennar eða hluta þeirra, sem getið er í greininni, eða þessari málsgrein.

- v. Hvað EFTA-ríkin varðar er eftirfarandi málslíð bætt við á eftir fyrsta málslíð 42. gr.:

„Umhverfisstofnun Evrópu skal einungis aðstoða Eftirlitsstofnun EFTA í sínum störfum að því er varðar 18. gr., 2.-7. mgr. 26. gr., b-lið 5. mgr. 29. gr., 37.-39. gr. og 41. gr.“

- ^{93} **32020R1044** - Framseld reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2020/1044 frá 8. maí 2020 um viðbætur við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/1999 að því er varðar gildi fyrir hnattflýnunarmátt og viðmiðunarreglur um bókhald og að því er varðar bókhaldskerfi Sambandsins sem og um niðurfellingu framseldrar reglugerðar framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 666/2014 (Stjtið. ESB L 230, 17.7.2020, bls. 1).

^{92} Aðlögunartextanum var skipt út með ákvörðun nr. 223/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 10.7.2021.

^{93} Undirlíðnum og aðlögunartextanum var bætt við með ákvörðun nr. 223/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 10.7.2021.

Ákvæði reglugerðarinnar skulu, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:

Ákvæði þessarar reglugerðar gilda einungis gagnvart EFTA-ríkjunum að því marki sem þau varða framkvæmd þessarar málsgreinar.

- **32013R0525** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 525/2013 frá 21. maí 2013 um fyrirkomulag við vöktun og skýrslugjöf að því er varðar losun gróðurhúsalofttegunda og skýrslugjöf að því er varðar aðrar upplýsingar á landsvísu og á vettvangi Sambandsins sem varða loftslagsbreytingar og um niðurfellingu á ákvörðun nr. 280/2004/EB (Stjtið. ESB L 165, 18.6.2013, bls. 13).

Þau ákvæði reglugerðarinnar sem gilda eru talin upp hér á eftir og skulu, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:

- i. Einungis eftirfarandi ákvæði reglugerðarinnar gilda:

Ákvæði 7. gr., 1. mgr. og 3. mgr. 19. gr.

- ii. Hvað þessa málsgrein áhrærir gilda ákvæði 7. gr., 1. mgr. og 3. mgr. 19. gr. einungis, hvað EFTA-ríkin varðar, að því marki sem þær varða framkvæmd reglugerðar (ESB) 2018/842.

- ^{94} **32020R1208** - Framkvæmdarreglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2020/1208 frá 7. ágúst 2020 um skipulag, snið, framlagningarferli og yfirferð á upplýsingum sem aðildarríkin láta í té samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/1999 og um niðurfellingu á framkvæmdarreglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 749/2014 (Stjtið. ESB L 278, 26.8.2020, bls. 1).

Þau ákvæði reglugerðarinnar sem gilda eru talin upp hér á eftir og skulu, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:

- i. Einungis eftirfarandi ákvæði reglugerðarinnar gilda: 1.-3. gr., 7.-10. gr., 12.-15. gr., 17.-24. gr., 26.-40. gr. og VI.-VIII., X.-XX., XXII.-XXV. viðauki.
- ii. Ákvæði liðar i) gilda einungis gagnvart EFTA-ríkjunum að því marki sem þau varða framkvæmd þessarar málsgreinar.
- b) Að því er varðar 3. mgr. 79. gr. EES-samningsins gildir VII. hluti (ákvæði um stofnanir) samningsins einungis um þessa málsgrein.
- c) Bókun 1 við EES-samninginn (altæk aðlögun) gildir um þessa málsgrein að breyttu breytanda.
- d) Tilvísanir til löggjafar Sambandsins, lagagerða, reglna, stefnumiða og ráðstafana í lagagerðunum og ákvæða sem vísað er til eða eru í þessari málsgrein skulu gilda að svo miklu leyti og í þeirri mynd sem viðkomandi löggjöf, lagagerðir, reglur, stefnumið eru tekin upp í samning þennan.
- e) Ísland og Noregur skulu taka fullan þátt í störfum loftslagsbreytinganefndarinnar í samræmi við lagagerðirnar og ákvæðin sem vísað er til eða er að finna í þessari grein, þó án atkvæðisréttar.
- f) Þegar framkvæmdastjórnin á samráð við sérfræðinga sem aðildarríkin hafa tilnefnt í samræmi við lagagerðirnar og ákvæðin sem vísað er til eða er að finna í þessari grein, skal hún eiga samráð við sérfræðinga sem EFTA-ríkin hafa tilnefnt á sama grundvelli.
- g) Umhverfisstofnun Evrópu skal aðstoða Eftirlitsstofnun EFTA í sínum störfum í samræmi við reglugerðir (ESB) 2018/841 og (ESB) 2018/842.
- h) Ákvæði þessarar málsgreinar taka ekki til Liechtensteins.

4. gr.

Menntun, þjálfun, æskulýðsmál og íþróttir ^{95}

1. EFTA-ríkin skulu, frá gildistöku samnings þessa, taka þátt í áætlun Bandalagsins æska í Evrópu í samræmi við VI. hluta.
2. EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 1995, með fyrirvara um ákvæði VI. hluta, taka þátt í öllum áætlunum Bandalagsins á sviði menntunar, þjálfunar og æskulýðsmála sem eru í gildi þá eða hafa verið samþykktar. Með skipulagningu og þróun áætlana Bandalagsins á þessu sviði skal, frá gildistöku samnings þessa, fara samkvæmt þeirri málsmeðferð sem um getur í VI. hluta, einkum 3. mgr. 79. gr.

^{94} Texta sjötta liðar (framkvæmdarreglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 749/2014) var skipt út með ákvörðun nr. 223/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 10.7.2021.

^{95} Fyrirsögn 4. gr. var skipt út með ákvörðun nr. 140/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 23 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 26), gildistaka 14.7.2012.

- 2a.^{96} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1997 taka þátt í aðgerðum Bandalagsins sem tengjast fjárlagalið B3-1011 „Sjálfböðavinna í Evrópu“ sem færður var inn í fjárhagsáætlun Bandalagsins fyrir árið 1997.
- 2b.^{97} EFTA-ríkin skulu frá 1. ágúst 1998 taka þátt í eftirfarandi áætlun Bandalagsins:
- **398D1686** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1686/98/EB frá 20. júlí 1998 um að koma á fót aðgerðaáætlun Bandalagsins „Evrópsk sjálfböðapjónusta fyrir ungt fólk“ (Stjtið. EB L 214, 31.7.1998, bls. 1).
- 2c.^{98} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 2000, taka þátt í eftirfarandi áætlunum Bandalagsins:
- **399D0382** - Ákvörðun ráðsins 1999/382/EB frá 26. apríl 1999 um að koma á fót öðrum áfanga aðgerðaáætlunar Bandalagsins um starfsmenntun „Leonardo da Vinci“ (Stjtið. EB L 146, 11.6.1999, bls. 33), eins og henni var breytt með:
 - ^{99} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).
 - ^{100} **399D0051** - Ákvörðun ráðsins 1999/51/EB frá 21. desember 1998 um að stuðla að dvöl í öðru Evrópulandi sem lið í starfstengdri þjálfun, að meðtöldum námssamningi (Stjtið. EB L 17, 22.1.1999, bls. 45).
 - ^{101} **32000D0253** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 253/2000/EB frá 24. janúar 2000 um framkvæmd annars þreps aðgerðaáætlunar Bandalagsins á sviði menntamála - Sókrates (Stjtið. EB L 28, 3.2.2000, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - ^{102} **32003D0451** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 451/2003/EB frá 27. febrúar 2003 (Stjtið. ESB L 69, 13.3.2003, bls. 6),
 - ^{103} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7),
 - ^{104} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).
 - ^{105} **32000D1031** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1031/2000/EB frá 13. apríl 2000 um að koma á fót aðgerðaáætlun Bandalagsins á sviði æskulýðsmála (Stjtið. EB L 117, 18.5.2000, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - ^{106} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7),

-
- ^{96} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 86/97 (Stjtið. EB L 193, 9.7.1998, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 27, 9.7.1998, bls. 20), gildistaka 1.11.1997.
- ^{97} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 22/1999 (Stjtið. EB L 148, 22.6.2000, bls. 47 og EES-viðbætur nr. 28, 22.6.2000, bls. 254), gildistaka 27.2.1999.
- ^{98} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 172/1999 (Stjtið. EB L 61, 1.3.2001, bls. 31 og EES-viðbætur nr. 11, 1.3.2001, bls. 252), gildistaka 29.2.2000. Textanum var skipt út með ákvörðun nr. 36/2000 (Stjtið. EB L 141, 15.6.2000, bls. 62 og EES-viðbætur nr. 27, 15.6.2000, bls. 20), gildistaka 1.8.2000.
- ^{99} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.
- ^{100} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 36/2000 (Stjtið. EB L 141, 15.6.2000, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 27, 15.6.2000, bls. 22), gildistaka 1.8.2000.
- ^{101} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 38/2000 (Stjtið. EB L 141, 15.6.2000, bls. 66 og EES-viðbætur nr. 27, 15.6.2000, bls. 24), gildistaka 7.6.2000.
- ^{102} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 96/2003 (Stjtið. ESB L 272, 23.10.2003, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 54, 23.10.2003, bls. 11), gildistaka 12.7.2003.
- ^{103} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.
- ^{103} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.
- ^{105} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 70/2000 (Stjtið. EB L 250, 5.10.2000, bls. 53 og EES-viðbætur nr. 44, 5.10.2000, bls. 6), gildistaka 3.8.2000. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2000.
- ^{106} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

- ^{107} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).
- 2d.^{108} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 2000, taka þátt í áætlunum Bandalagsins sem tengjast eftirfarandi fjárlagalið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2000:
- **B3-1003** - „Tillaga að ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins — Evrópuár tungumála 2001.“
- 2e.^{109} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2001 taka þátt í eftirfarandi áætlun:
- **32000D1934** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1934/2000/EB frá 17. júlí 2000 um ár tungumálanna 2001 í Evrópu (Stjtið. EB L 232, 14.9.2000, bls. 1).
- 2f.^{110} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2001 taka þátt í aðgerðum Bandalagsins sem tengjast eftirfarandi fjárlagaliðum sem standa í almennum fjárlögum Evrópusambandsins fyrir reikningsárin 2001, 2002 og 2003:
- **B3-1 0 0 0A** - „Undirbúningsaðgerðir vegna samvinnu í menntamálum og æskulýðsmálum – stjórnsýslukostnaður“,
 - **B3-1 0 0 0** - „Undirbúningsaðgerðir vegna samvinnu í menntamálum og æskulýðsmálum“.
- 2g.^{111} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2003 taka þátt í eftirfarandi aðgerð:
- **32003D0291** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 291/2003/EB frá 6. febrúar 2003 um Evrópuár menntunar með iðkun íþróttá 2004 (Stjtið. ESB L 43, 18.2.2003, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - ^{112} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7),
 - ^{113} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).
- 2h.^{114} EFTA-ríkin skulu taka þátt í eftirfarandi áætlun frá 1. janúar 2004:
- **32003D2317** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2317/2003/EB frá 5. desember 2003 um að koma á fót áætlun um að auka gæði æðri menntunar og efla skilning á annarri menningu með samvinnu við þriðju lönd (Erasmus Mundus áætlunin) (2004 til 2008) (Stjtið. ESB L 345, 31.12.2003, bls. 1).
- 2i.^{115} EFTA-ríkin skulu taka þátt í eftirfarandi áætlun Bandalagsins frá 1. janúar 2004:
- **32003D2318** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2318/2003/EB frá 5. desember 2003 um samþykkt áætlunar til margra ára (2004 til 2006) um skilvirka samþættingu upplýsinga- og fjarskiptatekni (ICT) í mennta- og starfsmenntakerfum í Evrópu (áætlun um rafræna menntun) (Stjtið. ESB L 345, 31.12.2003, bls. 9).

-
- ^{107} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.
- ^{108} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 45/2000 (Stjtið. EB L 174, 13.7.2000, bls. 57 og EES-viðbætur nr. 32, 13.7.2000, bls. 6), gildistaka 20.5.2000.
- ^{109} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 112/2000 (Stjtið. EB L 52, 22.2.2001, bls. 37 og EES-viðbætur nr. 9, 22.2.2001, bls. 4), gildistaka 16.12.2000.
- ^{110} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 98/2001 (Stjtið. EB L 251, 20.9.2001, bls. 25 og EES-viðbætur nr. 47, 20.9.2001, bls. 12), gildistaka 14.7.2001, og síðar skipt út með ákvörðun nr. 67/2002 (Stjtið. EB L 238, 5.9.2002, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 44, 5.9.2002, bls. 25), gildistaka 1.6.2002, og með ákvörðun nr. 64/2003 (Stjtið. ESB L 193, 31.7.2003, bls. 54 og EES-viðbætur nr. 39, 31.7.2003, bls. 32), gildistaka 17.5.2003.
- ^{111} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 85/2003 (Stjtið. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 42 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 28), gildistaka 2.12.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.
- ^{112} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.
- ^{113} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.
- ^{114} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 66/2004 (Stjtið. ESB L 277, 26.8.2004, bls. 183 og EES-viðbætur nr. 43, 26.8.2004, bls. 166), gildistaka 17.6.2004.
- ^{115} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 67/2004 (Stjtið. ESB L 277, 26.8.2004, bls. 185 og EES-viðbætur nr. 43, 26.8.2004, bls. 167), gildistaka 27.4.2004.

2j.{¹¹⁶} Frá 1. janúar 2004 skulu EFTA-ríkin taka þátt í þeirri starfsemi á vegum Bandalagsins sem tengist eftirtöldum fjárlagalið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2004:

- **Fjárlagaliður 15.07.03** - „Tilraunaverkefni sem miðast við að auka lýðræðisþátttöku ungs fólks“.

2k.{¹¹⁷} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2005 taka þátt í eftirfarandi áætlunum:

- **32004D0790** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 790/2004/EB frá 21. apríl 2004 um aðgerðaáætlun Bandalagsins til styrktar aðilum sem starfa að æskulýðsmálum í Evrópu (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 24),
- ^{118} **32004D0791** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 791/2004/EB frá 21. apríl 2004 um aðgerðaáætlun Bandalagsins til styrktar aðilum sem starfa að menntun og þjálfun í Evrópu og til stuðnings sérstakri starfsemi á því sviði (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 31).

Ákvæði þessarar ákvörðunar skulu, að því er samning þennan varðar, aðlöguð sem hér segir:

EFTA-ríkin skulu taka þátt í aðgerðum áætlunarinnar 2, 3A, 3B og 3C.

- ^{119} **32004D2241** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2241/2004/EB frá 15. desember 2004 um samræmdan lagaramma Bandalagsins um gagnsæi menntunar og hæfni (evrópskt starfsmenntavegabréf) (Stjtið. ESB L 390, 31.12.2004, bls. 6).

2l.{¹²⁰} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2007 taka þátt í eftirtöldum áætlunum:

- **32006D1719** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1719/2006/EB frá 15. nóvember 2006 um að koma á áætluninni „Virk æska“ fyrir tímabilið 2007 til 2013 (Stjtið. ESB L 327, 24.11.2006, bls. 30),
- **32006D1720** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1720/2006/EB frá 15. nóvember 2006 um að koma á aðgerðaáætlun á sviði símenntunar (Stjtið. ESB L 327, 24.11.2006, bls. 45).

2m.{¹²¹} EFTA-ríkin skulu taka þátt aðgerð 1 og aðgerð 3 í neðangreindri áætlun frá 1. janúar 2009:

- **32008D1298** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 1298/2008/EB frá 16. desember 2008 um að koma á Erasmus Mundus 2009-2013 aðgerðaáætluninni um að auka gæði æðri menntunar og efla skilning á annarri menningu með samvinnu við þriðju lönd (Stjtið. ESB L 340, 19.12.2008, bls. 83).

2n.{¹²²} EFTA-ríkin skulu, frá og með 1. janúar 2014, taka þátt í eftirtalinni áætlun:

- **32013R1288** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1288/2013 frá 11. desember 2013 um að koma á fót „Erasmus+“: áætlun Sambandsins um menntun, þjálfun, æskulýðsmál og íþróttir og um niðurfellingu ákvarðana nr. 1719/2006/EB, nr. 1720/2006/EB og nr. 1298/2008/EB (Stjtið. ESB L 347, 20.12.2013, bls. 50), eins og henni var breytt með:

{¹¹⁶} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 115/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 1 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 1), gildistaka 7.8.2004.

{¹¹⁷} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 183/2004 (Stjtið. ESB L 133, 26.5.2005, bls. 48 og EES-viðbætur nr. 26, 26.5.2005, bls. 33), gildistaka 17.12.2004.

{¹¹⁸} Undirlíðnum var bætt við og orðinu „áætlun“ hér að framan var skipt út fyrir orðið „áætlanir“ með ákvörðun nr. 182/2004 (Stjtið. ESB L 133, 26.5.2005, bls. 46 og EES-viðbætur nr. 26, 26.5.2005, bls. 32), gildistaka 17.12.2004, sbr. leiðréttingu sem var lögð fyrir fund sameiginlegu EES-nefndarinnar 4.2.2005.

{¹¹⁹} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 88/2005 (Stjtið. ESB L 268, 13.10.2005, bls. 24 og EES-viðbætur nr. 52, 13.10.2005, bls. 14), gildistaka 11.6.2005.

{¹²⁰} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 64/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 2), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

{¹²¹} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 91/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 23), gildistaka 23.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009.

{¹²²} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 110/2014 (Stjtið. ESB L 310, 30.10.2014, bls. 82 og EES-viðbætur nr. 63, 30.10.2014, bls. 70), gildistaka 17.5.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

-^{123} **32018R1475** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/1475 frá 2. október 2018 (Stjtið. ESB L 250, 4.10.2018, bls. 1),

-^{124} **32019R0499** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2019/499 frá 25. mars 2019 um ákvæði um áframhald verkefna á sviði hreyfanleika í námi sem þegar eru hafin innan ramma áætlunarinnar Erasmus+, sem komið er á fót með reglugerð (ESB) nr. 1288/2013, í tengslum við úrsögn Bretlands úr Evrópusambandinu (Stjtið. ESB L 851, 27.3.2019, bls. 32).

2o.^{125} EFTA-ríkin skulu frá og með 1. janúar 2019 taka þátt í eftirfarandi áætlun:

- **32018R1475** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/1475 frá 2. október 2018 um lagaramma um Evrópsku samstöðusveitina og um breytingu á reglugerð (ESB) nr. 1288/2013, reglugerð (ESB) nr. 1293/2013 og ákvörðun nr. 1313/2013/ESB (Stjtið. ESB L 250, 4.10.2018, bls. 1).

Liechtenstein og Noregur skulu vera undanþegin þátttöku í og fjárframlögum til þessarar áætlunar.

2p.^{126} EFTA-ríkin skulu taka þátt í evrópskum ramma frá 1. janúar 2019 eftir því sem hér segir:

- **32008D0646** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/646 frá 18. apríl 2018 um sameiginlegan ramma um betri þjónustu í tengslum við færni og menntun og hæfi (evrópska starfsmenntavegabréfið) og um niðurfellingu á ákvörðun nr. 2241/2004/EB (Stjtið. ESB L 112, 2.5.2018, bls. 42).

2q.^{127} EFTA-ríkin skulu frá og með 1. janúar 2021 taka þátt í eftirfarandi áætlun:

- **32021R0817** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 2021/817 frá 20. maí 2021 um að koma á fót Erasmus+: áætlun Sambandsins um menntun, þjálfun, æskulýðsmál og íþróttir og um niðurfellingu reglugerðar (ESB) nr. 1288/2013 (Stjtið. ESB L 189, 28.5.2021, bls. 1).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 266/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

2r.^{128} EFTA-ríkin skulu taka þátt í eftirfarandi Evrópuáætlun frá 1. janúar 2021:

- **32021R0888** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/888 frá 20. maí 2021 um að koma á fót áætlun um Evrópsku samstöðusveitina (e. European Solidarity Corps Programme) og um niðurfellingu á reglugerðum (ESB) 2018/1475 og (ESB) nr. 275/2014 (Stjtið. ESB L 202, 8.6.2021, bls. 32).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 267/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

Noregur skal vera undanþegið þátttöku í og fjárframlagi til þessarar áætlunar.

2s.^{129} EFTA-ríkin skulu frá og með 1. janúar 2022 taka þátt í eftirfarandi aðgerð:

- **32021D2316** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/2316 frá 22. desember 2021 um Evrópuár æskunnar (2022) (Stjtið. ESB L 462, 28.12.2021, bls. 1).

^{123} Undirlíðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 136/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 9.5.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019.

^{124} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 182/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 15.6.2019.

^{125} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 136/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 9.5.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019.

^{126} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 181/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 15.6.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019.

^{127} Málsgreininni og aðlögunartextanum var bætt við með ákvörðun nr. 266/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

^{128} Málsgreininni og aðlögunartextanum var bætt við með ákvörðun nr. 267/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

^{129} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 271/2022 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 24.9.2022. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2022.

3. {¹³⁰} EFTA-ríkin skulu leggja fjármagn til þeirra áætlana og aðgerða sem um getur í 1. og 2. mgr. og mgr. 2a, 2b, 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i, 2j, 2k, 2l, 2m, 2n, 2o, 2p, 2q og 2r, í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
4. EFTA-ríkin skulu, allt frá upphafi samstarfs innan áætlana sem þau leggja fé til í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr., taka fullan þátt í öllum EB-nefndum sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun eða mótun þessara áætlana.
5. {¹³¹} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 1994, taka þátt í ýmiss konar starfsemi Bandalagsins, þar á meðal EURYDICE og ARION, sem felur í sér upplýsingaskipti og, eftir því sem við á, samráð og fundi sérfræðinga, námskeið og ráðstefnur. Samningsaðilar skulu enn fremur fyrir tilstilli sameiginlegu EES-nefndarinnar eða á annan hátt taka annars konar frumkvæði í þessum málum eftir því sem þurfa þykir.
6. {¹³²} a) EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2023 taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi lagagerð Sambandsins:
- **32019R0128:** Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2019/128 frá 16. janúar 2019 um að koma á fót Evrópumíðstöð fyrir þróun starfsmenntunar (Cedefop), og um niðurfellingu á reglugerð ráðsins (EBE) nr. 337/75 (Stjtið. ESB L 30, 31.1.2019, bls. 90).
- b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði í tengslum við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins og bókun 32 við samninginn.
- c) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt, án atkvæðisréttar, í stjórn Cedefop.
- d) Þrátt fyrir ákvæði a-liðar 2. mgr. 12. gr. og a-liðar 3. mgr. 82. gr. ráðningarskilmála annarra starfsmanna Evrópubandalaganna er framkvæmdastjóra Cedefop heimilt að gera ráðningarsamning við ríkisborgara EFTA-ríkjanna sem njóta óskertra borgaralegra réttinda.
- e) Þrátt fyrir ákvæði e-liðar 2. mgr. 12. gr., e-liðar 3. mgr. 82. gr. og 3. mgr. 85. gr. í ráðningarskilmálum annarra starfsmanna Evrópusambandsins, skal Evrópumíðstöðin Cedefop, að því er varðar starfsfólk hennar, líta á tungumálin sem vísað er til í 1. mgr. 129. gr. samningsins sem tungumál Sambandsins sem vísað er til í 1. mgr. 55. gr. sáttmálans um Evrópusambandið.
- f) Cedefop er lögaðili. Hún skal njóta í öllum ríkjum samningsaðila ítrasta réttshæfis og gerhæfis lögaðila samkvæmt löggjöf samningsaðila.
- g) EFTA-ríkin skulu láta Evrópumíðstöðina Cedefop og starfsfólk hennar njóta sérreittinda og friðhelgi með hliðstæðum hætti og kveðið er á um í Bókun um sérreittindi og friðhelgi Evrópusambandsins.
- h) Að því er varðar beitingu reglugerðar (ESB) 2021/696, skulu ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1049/2001 frá 30. maí 2001 um almennan aðgang að skjölum Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar einnig gilda um þau skjöl Evrópumíðstöðvarinnar Cedefop sem varða EFTA-ríkin.

{¹³⁰} Textanum var skipt út með ákvörðun nr. 172/1999 (Stjtið. EB L 61, 1.3.2001, bls. 31 og EES-viðbætur nr. 11, 1.3.2001, bls. 252), gildistaka 29.2.2000. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 45/2000 (Stjtið. EB L 174, 13.7.2000, bls. 57 og EES-viðbætur nr. 32, 13.7.2000, bls. 6), gildistaka 20.5.2000, og með ákvörðun nr. 112/2000 (Stjtið. EB L 52, 22.2.2001, bls. 37 og EES-viðbætur nr. 9, 22.2.2001, bls. 4), gildistaka 16.12.2000, og með ákvörðun nr. 98/2001 (Stjtið. EB L 251, 20.9.2001, bls. 25 og EES-viðbætur nr. 47, 20.9.2001, bls. 12), gildistaka 14.7.2001. Orðunum „2e og 2f“ skipt út fyrir orðin „2e, 2f og 2g“ með ákvörðun nr. 85/2003 (Stjtið. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 42 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 28), gildistaka 2.12.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 67/2004 (Stjtið. ESB L 277, 26.8.2004, bls. 185 og EES-viðbætur nr. 43, 26.8.2004, bls. 167), gildistaka 27.4.2004, og með ákvörðun nr. 115/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 1 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 1), gildistaka 7.8.2004, og með ákvörðun nr. 183/2004 (Stjtið. ESB L 133, 26.5.2005, bls. 48 og EES-viðbætur nr. 26, 26.5.2005, bls. 33), gildistaka 17.12.2004. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2005. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 64/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 56, bls. 2), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 91/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 23), gildistaka 23.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 110/2014 (Stjtið. ESB L 310, 30.10.2014, bls. 82 og EES-viðbætur nr. 63, 30.10.2014, bls. 70), gildistaka 17.5.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 136/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 9.5.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 181/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 15.6.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 266/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 267/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

{¹³¹} Fyrsti málsliðurinn, sem var innleiddur með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri fyrsta málsliðar.

{¹³²} Texti 2. mgr., sem var innleiddur með ákvörðun nr. 11/94 (Stjtið. EB L 253, 29.9.1994, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 36, 29.9.1994, bls. 3), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri 2. mgr. 3. gr. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 140/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 23 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 26), gildistaka 14.7.2012. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 28/2023 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistöku er beðið. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2023.

- 7.^{133} Samningsaðilar skulu leitast við að styrkja samstarf innan ramma starfsemi sem eftirtalin EB-gerð kann að verða uppspretta að:
- **398X0561** - Tilmæli ráðsins 98/561/EB frá 24. september 1998 að því er varðar samvinnu í Evrópu um að tryggja gæði æðri menntunar (Stjtið. EB L 270, 7.10.1998, bls. 56),
 - **32001X0166** - Tilmæli Evrópuþingsins og ráðsins 2001/166/EB frá 12. febrúar 2001 að því er varðar samvinnu í Evrópu um að meta gæði menntunar í skólum (**Stjtið.** EB L 60, 1.3.2001, bls. 51).
 - ^{134} **32006H0961** - Tilmæli Evrópuþingsins og ráðsins 2006/961/EB frá 18. desember 2006 um hreyfanleika milli landa í Bandalaginu í menntunar- og þjálfunarskyni: Evrópusáttmáli um gæðamál tengd hreyfanleika (Stjtið. ESB L 394, 30.12.2006, bls. 5),
 - ^{135} **32006H0962** - Tilmæli Evrópuþingsins og ráðsins 2006/962/EB frá 18. desember 2006 um grundvallarfærni sem tengist símenntun (Stjtið. ESB L 394, 30.12.2006, bls. 10).
- 8.^{136} Samningsaðilar skulu leitast við að styrkja samstarf á grundvelli eftirfarandi EB-gerðar:
- **32008H0506(01)** - Tilmæli Evrópuþingsins og ráðsins 2008/C 111/01 frá 23. apríl 2008 um að koma á fót evrópskum ramma um menntun og hæfi að því er varðar símenntun (Stjtið. ESB C 111, 6.5.2008, bls. 1).
 - ^{137} **32008H1213** - Tilmæli ráðsins 2008/C 319/03 frá 20. nóvember 2008 um hreyfanleika ungra sjálfboðaliða innan Evrópusambandsins (Stjtið. ESB C 319, 13.12.2008, bls. 8).
 - ^{138} **32009H0708(01)** - Tilmæli Evrópuþingsins og ráðsins 2009/C 155/01 frá 18. júní 2009 um að koma á fót evrópskum viðmiðunarramma til að tryggja gæði starfsmenntunar (Stjtið. ESB C 155, 8.7.2009, bls. 1).
 - **32009H0708(02)** - Tilmæli Evrópuþingsins og ráðsins 2009/C 155/02 frá 18. júní 2009 um að koma á fót Evrópska einingakerfinu fyrir starfsmenntun (ECVET) (Stjtið. ESB C 155, 8.7.2009, bls. 11).
 - ^{139} **32012H1222(01)** - Tilmæli ráðsins 2012/C 398/01 frá 20. desember 2012 um staðfestingu á óformlegu og formlausu námi (Stjtið. ESB C 398, 22.12.2012, bls. 1).
 - ^{140} **32017H0615** – Tilmæli ráðsins 615/2017 frá 22. maí 2017 um evrópska viðmiðarammann fyrir ævinám og um niðurfellingu tilmæla Evrópuþingsins og ráðsins frá 23. apríl 2008 um að koma á fót evrópskum ramma um menntun og hæfi að því er varðar símenntun (Stjtið. ESB C 189, 15.6.2017, bls. 15).
 - ^{141} **32018H0502** - Tilmæli ráðsins 2018/502 frá 15. mars 2018 um evrópskan ramma um gæði og skilvirkni námssamninga (Stjtið. ESB C 153, 2.5.2018, bls. 1).

^{133} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 165/2001 (Stjtið. EB L 65 , 7.3.2002, bls. 48 og EES-viðbætur nr. 13, 7.3.2002, bls. 27), gildistaka 12.12.2001.

^{134} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 19/2008 (Stjtið. ESB L 154, 12.6.2008, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 33, 12.6.2008, bls. 26), gildistaka 2.2.2008.

^{135} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 19/2008 (Stjtið. ESB L 154, 12.6.2008, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 33, 12.6.2008, bls. 26), gildistaka 2.2.2008.

^{136} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 40/2009 (Stjtið. ESB L 130, 28.5.2009, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 28, 28.5.2009, bls. 35), gildistaka 18.3.2009.

^{137} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 16/2010 (Stjtið. ESB L 101, 22.4.2010, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 19, 22.4.2010, bls. 29), gildistaka 30.1.2010.

^{138} Tveimur undirliðum var bætt við með ákvörðun nr. 57/2010 (Stjtið. ESB L 181, 15.7.2010, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 37, 15.7.2010, bls. 35), gildistaka 1.5.2010.

^{139} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 202/2014 (Stjtið. ESB L 202, 30.7.2015, bls. 56 og EES-viðbætur nr. 43, 30.7.2015, bls. 56), gildistaka 26.9.2014.

^{140} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 76/2018 (Stjtið. ESB L 26, 30.1.2020, bls. 75 og EES-viðbætur nr. 6, 30.1.2020, bls. 66), gildistaka 24.3.2018.

^{141} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 221/2018 (Stjtið. ESB L 105, 25.3.2021, bls. 20 og EES-viðbætur nr. 21, 25.3.2021, bls. 19), gildistaka 27.10.2018.

5. gr.

Félagsmál

1. Á sviði félagsmála skulu skoðanaskiptin sem um getur í 1. mgr. 79. gr. samningsins ná yfir, meðal annars, fundi, þar á meðal samráð sérfræðinga, könnun á gagnkvæmum hagsmunamálum á einstökum sviðum, upplýsingaskipti um starfsemi samningsaðila, úttekt á stöðu samvinnunnar og sameiginlega framkvæmd á starfsemi, svo sem námskeiðum og ráðstefnum.
2. Samningsaðilar skulu einkum leitast við að styrkja samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins sem leitt gæti af eftirtöldum gerðum Bandalagsins:
 - **388Y0203(01)** - Ályktun ráðsins frá 21. desember 1987 um öryggi, hreinlæti og hollustuhætti á vinnustað (Stjtið. EB nr. C 28, 3.2.1988, bls. 3).
 - **391Y0531(01)** - Ályktun ráðsins frá 21. maí 1991 um þriðju aðgerðaáætlun Bandalagsins til meðallangs tíma um jöfn tækifæri fyrir konur og karla (Stjtið. EB nr. C 142, 31.5.1991, bls. 1).
 - ^{142} **395D0593** - Ákvörðun ráðsins frá 22. desember 1995 um aðgerðaáætlun Bandalagsins til meðallangs tíma um jöfn tækifæri fyrir karla og konur (Stjtið. EB nr. L 335, 30.12.1995, bls. 37),

EFTA-ríkin skulu taka þátt í þessari aðgerðaáætlun Bandalagsins í samræmi við ákvæðin í 2. viðbæti við þessa bókun.
 - **390Y627(06)** - Ályktun ráðsins frá 29. maí 1990 um aðgerðir til aðstoðar við þá sem búa við langvarandi atvinnuleysi (Stjtið. EB nr. C 157, 27.6.1990, bls. 4).
 - **386X0379** - Tilmælum ráðsins 86/379/EBE frá 24. júlí 1986 um atvinnu fatlaðra í Bandalaginu (Stjtið. EB nr. L 225, 12.8.1986, bls. 43),
 - **389D0457** - Ákvörðun ráðsins 89/457/EBE frá 18. júlí 1989 um að koma á aðgerðaáætlun Bandalagsins til meðallangs tíma um efnahagslega og félagslega aðlögun þeirra hópa í þjóðfélaginu sem eru efnahagslega og félagslega verr settir (Stjtið. EB nr. L 224, 2.8.1989, bls. 10).
3. EFTA-ríkin skulu, frá gildistöku samnings þessa, taka þátt í aðgerðum Bandalagsins varðandi eldri borgara ⁽¹⁾^{143}.
 - (1) **391D0049** - Ákvörðun ráðsins 91/49/EBE frá 26. nóvember 1991 (Stjtið. EB nr. L 28, 2.2.1991, bls. 29). Að því er ákvörðun ráðsins 91/49/EBE varðar, hefur orðið að samkomulagi að EFTA-ríkin skuli, frá 1. janúar 1994, greiða hluta af stjórnsýslukostnaði vegna framhaldsaðgerða Bandalagsins undir fjárlagaliðnum B3 - 4104, "aðgerðir varðandi aldraða".

EFTA-ríkin skulu leggja fram fé í samræmi við b-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.

EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í nefndum EB sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun eða mótun áætlunarinnar nema í málefnum sem varða dreifingu fjármagns EB milli aðildarríkja Bandalagsins.
- 4.^{144} EFTA-ríkin skulu árið 1995 taka þátt í aðgerðum Bandalagsins til að aðstoða fatlaða samkvæmt vinnuáætluninni í 1. viðbæti^{145} við þessa bókun. EFTA-ríkin skulu leggja fram fé á þessu tímabili í samræmi við þann þátt í vinnuáætluninni sem ber yfirskriftina „Fjármálaáætlun“.

^{142} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 55/96 (Stjtið. EB L 85, 27.3.1997, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 13, 27.3.1997, bls. 1), gildistaka 1.5.1997.

^{143} Öðrum málslíð neðanmálsgreinarinnar var bætt við með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995.

^{144} Málsgreinum 4–8 var bætt við með ákvörðun nr. 35/95 (Stjtið. EB L 205, 31.8.1995, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 32, 31.8.1995, bls. 1), gildistaka 1.2.1996.

^{145} Viðbætinum var bætt við með ákvörðun nr. 35/95 (Stjtið. EB L 205, 31.8.1995, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 32, 31.8.1995, bls. 1), gildistaka 1.2.1996.

- 5.^{146} EFTA-ríkin skulu taka þátt í þeim áætlunum og aðgerðum Bandalagsins sem um getur í tveimur fyrstu undirliðum 8. mgr. frá 1. janúar 1996, í áætluninni sem um getur í þriðja undirliði frá 1. janúar 2000, í áætluninni sem um getur í fjórða undirliði frá 1. janúar 2001, í áætluninum sem um getur í fimmta og sjötta undirliði frá 1. janúar 2002, í áætluninum sem um getur í sjöunda og áttunda undirliði frá 1. janúar 2004, í áætluninum sem um getur í níunda, tíunda og ellefta undirliði frá 1. janúar 2007, í áætluninum sem um getur í tólfta undirliði frá 1. janúar 2009, í áætluninni sem um getur í þrettánda undirliði frá 1. janúar 2012, í áætluninni sem um getur í fjórtánda undirliði frá 1. janúar 2014, í áætluninni sem um getur í fimmtánda undirliði frá 1. janúar 2018, í aðgerðum sem fjármagnaðar eru á fjárlagaliðum fyrir fjárhagsárin 2012 og 2013 sem vísað er til í 12. mgr. frá 1. janúar 2012, í aðgerðum sem fjármagnaðar eru á fjárlagaliði fyrir fjárhagsárin 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021, sem vísað er til í 13. mgr. frá 1. janúar 2014 og aðgerðum sem fjármagnaðar eru á fjárlagaliði fyrir fjárhagsárin 2021 og 2022 sem vísað er til í 14. mgr. frá 1. janúar 2021. ^{147}
- 6.^{148} Frá þeim degi skulu EFTA-ríkin leggja fram fé til þeirra áætlana og aðgerða sem um getur í 8., 12., 13. og 14. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
- 7.^{149} EFTA-ríkin skulu, frá því að samvinna hefst í áætlunum og aðgerðum sem um getur í 8., 12., 13. og 14. mgr., taka fullan þátt í EB-nefndum sem aðstoða framkvæmdastjórnina við stjórnun eða mótun þessara áætlana og aðgerða.
8. Samningsaðilar skulu einkum leitast við að styrkja samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins sem kann að fylgja í kjölfar eftirfarandi gerða Bandalagsins:
- **393D0136** - Ákvörðun ráðsins 93/136/EEB frá 25. febrúar 1993 um þriðju aðgerðaáætlun Bandalagsins um aðstoð við fatlaða (Önnur Heliosáætlunin 1993 til 1996) (Stjtið. EB nr. L 56, 9.3.1993, bls. 30),

^{146} Málsgreininni var skipt út með ákvörðun nr. 88/2001 (Stjtið. EB L 238, 6.9.2001, bls. 43 og EES-viðbætur nr. 44, 6.9.2001, bls. 34), gildistaka 20.6.2001. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 111/2002 (Stjtið. EB L 298, 31.10.2002, bls. 37 og EES-viðbætur nr. 54, 31.10.2002, bls. 24), gildistaka 17.7.2002, og með ákvörðun nr. 181/2003 (Stjtið. ESB L 88, 25.3.2004, bls. 63 og EES-viðbætur nr. 15, 25.3.2004, bls. 19), gildistaka 20.12.2003, og með ákvörðun nr. 160/2004 (Stjtið. ESB L 102, 21.4.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 20, 21.4.2005, bls. 27), gildistaka 30.10.2004, og með ákvörðun nr. 138/2006 (Stjtið. ESB L 366, 21.12.2006, bls. 83 og EES-viðbætur nr. 64, 21.12.2006, bls. 11), gildistaka 28.10.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 65/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 47 og EES-viðbætur nr. 56, bls. 3), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 131/2007 (Stjtið. ESB L 47, 21.2.2008, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 9, 21.2.2008, bls. 49), gildir frá 1.1.2007, gildistaka 14.5.2008. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 92/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 47 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 25), gildistaka 4.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009. Var skipt út með ákvörðun nr. 122/2012 (Stjtið. ESB L 270, 4.10.2012, bls. 46 og EES-viðbætur nr. 56, 4.10.2012, bls. 48), gildistaka 16.6.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012. Var skipt út með ákvörðun nr. 141/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 25 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 28), gildistaka 14.7.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012. Orðunum „árið 2012“ var síðar skipt út með ákvörðun nr. 101/2013 (Stjtið. ESB L 291, 31.10.2013, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 61, 31.10.2013, bls. 75), gildistaka 4.5.2013. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2013. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 148/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 58 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 56), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðunum „í áætluninni sem um getur í fjórtánda liði“, „frá janúar 2014“ var bætt við með ákvörðun nr. 158/2014 (Stjtið. ESB L 15, 22.1.2015, bls. 86 og EES-viðbætur nr. 5, 22.1.2015, bls. 9), gildistaka 10.7.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðunum „fjárhagsárið 2014“ var skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2014 og 2015“ með ákvörðun nr. 173/2015 (Stjtið. ESB L 341, 15.12.2016, bls. 74 og EES-viðbætur nr. 69, 15.12.2016, bls. 75), gildistaka 12.6.2015. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2015. Orðunum „og 2015“ var skipt út fyrir orðin „2015 og 2016“ með ákvörðun nr. 132/2016 (Stjtið. ESB L 308, 23.11.2017, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 76, 23.11.2017, bls. 44), gildistaka 4.6.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016. Orðunum „og 2016“ var skipt út fyrir orðin „2016 og 2017“ með ákvörðun nr. 149/2017 (Stjtið. ESB L 128, 16.5.2019, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 40, 16.5.2019, bls. 51), gildistaka 8.7.2017. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2017. Orðunum „í áætluninni sem um getur í fimmtánda liði frá 1. janúar 2018“ var bætt við á eftir orðunum „í áætluninni sem um getur í fjórtánda liði frá 1. janúar 2014“ með ákvörðun nr. 170/2018 (Stjtið. ESB L 67, 25.2.2021, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 13, 25.2.2021, bls. 72), gildistaka 7.7.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018. Orðunum „fjárhagsárið 2021“ er skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2021 og 2022“ með ákvörðun 225/2022 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 9.7.2022. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2022.

^{147} Orðunum „og 2017“ var skipt út fyrir orðin „2017 og 2018“ með ákvörðun nr. 120/2018 (Stjtið. ESB L 368, 5.11.2012, bls. 21 og EES-viðbætur nr. 71, 5.11.2020, bls. 24), gildistaka 1.6.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018. Orðunum „og 2018“ var skipt út fyrir orðin „2018 og 2019“ með ákvörðun nr. 202/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 11.7.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Orðunum „og 2019“ skipt út fyrir orðin „2019 og 2020“ með ákvörðun nr. 172/2020 (Stjtið. ESB [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]) gildistaka 24.10.2020. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2020. Orðunum „og í aðgerðunum sem fjármagnaðar eru á fjárlagaliði fyrir fjárhagsárin 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020, sem vísað er til í 13. mgr. frá 1. janúar 2014“ er skipt út fyrir orðin „í aðgerðunum sem fjármagnaðar eru á fjárlagaliði fyrir fjárhagsárin 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021 sem vísað er til í 13. mgr. frá 1. janúar 2014 og í aðgerðunum sem fjármagnaðar eru á fjárlagaliði fyrir fjárhagsárið 2021 sem vísað er til í 14. mgr. frá 1. janúar 2021 með ákvörðun nr. 273/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]) gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2021.

^{148} Orðunum „8. mgr.“ skipt út fyrir orðin „8. og 12. mgr.“ með ákvörðun nr. 141/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 25 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 28), gildistaka 14.7.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012. Orðunum „8. og 12. mgr.“ var skipt út fyrir orðin „8., 12. og 13. mgr.“ með ákvörðun nr. 148/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 58 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 56), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðunum „8., 12. og 13. mgr.“ var skipt út fyrir orðin „8., 12., 13., og 14. mgr.“ með ákvörðun nr. 273/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

^{149} Orðunum „8. mgr.“ skipt út fyrir orðin „8. og 12. mgr.“ með ákvörðun nr. 141/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 25 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 28), gildistaka 14.7.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012. Orðunum „8. og 12. mgr.“ var skipt út fyrir orðin „8., 12. og 13. mgr.“ með ákvörðun nr. 148/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 58 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 56), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðunum „8., 12. og 13. mgr.“ var skipt út fyrir orðin „8., 12., 13., og 14. mgr.“ með ákvörðun nr. 273/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

- **394D0782** - Ákvörðun ráðsins 94/782/EB frá 6. desember 1994 um frekari þróun Handynet-kerfisins innan ramma þeirrar starfsemi sem nú fer fram í tengslum við fyrstu eininguna varðandi tæknileg hjálparkæki (Stjtið. EB nr. L 316, 9.12.1994, bls. 42),
- ^{150} **3200D0293** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 293/2000/EB frá 24. janúar 2000 um samþykkt aðgerðaáætlunar Bandalagsins (Daphne-áætlunarinnar) (2000 til 2003) um fyrirbyggjandi ráðstafanir til að verjast ofbeldi gegn börnum, ungu fólki og konum (Stjtið. EB L 34, 9.2.2000, bls. 1),
- ^{151} **3201D0051** - Ákvörðun ráðsins 2001/51/EB frá 20. desember 2000 um að koma á fót áætlun í tengslum við rammaáttak Bandalagsins um jafnrétti kynjanna (2001–2005) (Stjtið. EB L 17, 19.1.2001, bls. 22), eins og henni var breytt með:
 - ^{152} **32005D1554** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1554/2005/EB frá 7. september 2005 (Stjtið. ESB L 255, 30.9.2005, bls. 9).
- ^{153} **3201D0903** - Ákvörðun ráðsins 2001/903/EB frá 3. desember 2001 um ár fatlaðra 2003 í Evrópu (Stjtið. EB L 335, 19.12.2001, bls. 15),
- ^{154} **32002D0050** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 50/2002/EB frá 7. desember 2001 um að koma á fót aðgerðaáætlun Bandalagsins um að hvetja til samstarfs milli aðildarríkja til að berjast gegn félagslegri útskúfun (Stjtið. EB L 10, 12.1.2002, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - ^{155} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7).
- ^{156} **32000D0750** - Ákvörðun ráðsins frá 27. nóvember 2000 um að koma á fót aðgerðaáætlun Bandalagsins um baráttu gegn mismunun (2001–2006) (Stjtið. EB L 303, 2.12.2000, bls. 23),
- ^{157} **32004D0803** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 803/2004/EB frá 21. apríl 2004 um samþykkt aðgerðaáætlunar Bandalagsins (2004 til 2008) um að koma í veg fyrir og berjast gegn ofbeldi gegn börnum, ungu fólki og konum og að vernda fórnarlömb og áhættuhópa (Daphne II-áætlunin) (Stjtið. ESB L 143, 30.4.2004, bls. 1),
- ^{158} **32006D0771** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 771/2006/EB frá 17. maí 2006 um að koma á Evrópuári jafnra tækifæra fyrir alla (2007) - fram til réttláts samfélags (Stjtið. ESB L 146, 31.5.2006, bls. 1),
- ^{159} **32006D1672** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1672/2006/EB frá 24. október 2006 um að koma á áætlun Bandalagsins fyrir atvinnumál og félagslega samstöðu – Framvinda (Stjtið. ESB L 315, 15.11.2006, bls. 1), eins og hún var leiðrétt í Stjtið. ESB L 65, 3.3.2007, bls. 12,
- ^{160} **32007D0779** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 779/2007/EB frá 20. júní 2007 um sérstaka áætlun fyrir tímabilið 2007-2013 til að fyrirbyggja og berjast gegn ofbeldi gegn börnum, ungu fólki og konum og til að vernda fórnarlömb og áhættuhópa (Daphne III-áætlunin) sem hluta af almennu áætluninni um grundvallarréttindi og réttlæti (Stjtið. ESB L 173, 3.7.2007, bls. 19),

^{150} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 39/2000 (Stjtið. EB L 141, 15.6.2000, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 27, 15.6.2000, bls. 25), gildistaka 28.6.2000.

^{151} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 88/2001 (Stjtið. EB L 238, 6.9.2001, bls. 43 og EES-viðbætur nr. 44, 6.9.2001, bls. 34), gildistaka 20.6.2001.

^{152} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 39/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 61 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 26), gildistaka 11.3.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

^{153} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 94/2002 (Stjtið. EB L 266, 3.10.2002, bls. 71 og EES-viðbætur nr. 49, 3.10.2002, bls. 52), gildistaka 26.6.2002.

^{154} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 111/2002 (Stjtið. EB L 298, 31.10.2002, bls. 37 og EES-viðbætur nr. 54, 31.10.2002, bls. 24), gildistaka 17.7.2002.

^{155} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

^{156} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 181/2003 (Stjtið. ESB L 88, 25.3.2004, bls. 63 og EES-viðbætur nr. 15, 25.3.2003, bls. 19), gildistaka 20.12.2003.

^{157} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 160/2004 (Stjtið. ESB L 102, 21.4.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 20, 21.4.2005, bls. 27), gildistaka 30.10.2004. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2004.

^{158} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 138/2006 (Stjtið. ESB L 366, 21.12.2006, bls. 83 og EES-viðbætur nr. 64, 21.12.2006, bls. 11), gildistaka 28.10.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

^{159} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 65/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 47 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 1), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

^{160} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 131/2007 (Stjtið. ESB L 47, 21.2.2008, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 9, 21.2.2008, bls. 49), gildistaka 14.5.2008.

- ^{161} **32008D1098** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1098/2008/EB frá 22. október 2008 um Evrópuár baráttu gegn fátækt og félagslegri útilokun (2010) (Stjtið. ESB L 298, 7.11.2008, bls. 20),
- ^{162} **32011D0940** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 940/2011/ESB frá 14. september 2011 um Evrópuár um virkni aldraðra og samstöðu kynslóðanna (2012) (Stjtið. ESB L 246, 23.9.2011, bls. 5),
- ^{163} **32013R1381** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1381/2013 frá 17. desember 2013 um að koma á fót áætlun um réttindi, jafnrétti og borgararétt fyrir tímabilið 2014–2020 (Stjtið. ESB L 354, 28.12.2013, bls. 62),

Liechtenstein skal aðeins taka þátt í starfsemi sem getur leitt af fjárlagaliðum 33 01 04 01 Útgjöld til að styðja við réttindi og borgararétt og 33 02 02 Stuðlað að banni við mismunum og að jafnrétti.

Noregur skal vera undanþeginn þátttöku í þessari áætlun og fjárframlögum til hennar.

- ^{164} **32017D0864** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2017/864 frá 17. maí 2017 um Evrópuár menningararfsins (2018) (Stjtið. ESB L 131, 20.5.2017, bls. 1).

9.^{165} Sameiginlega EES-nefndin skal taka nauðsynlegar ákvarðanir til þess að auðvelda samvinnu milli samningsaðila í áætlunum og starfsemi Bandalagsins á sviði félagsmála í framtíðinni.

10. Samningsaðilar skulu hvetja til viðeigandi samvinnu milli hlutaðeigandi samtaka, stofnana og annarra aðila á yfirráðasvæðum sínum þar sem slíkt gæti stuðlað að því að styrkja og útvíkka samstarfið. Þetta á einkum við um málefni sem heyra undir starfsemi Evrópustofnunarinnar um bætt starfsskilyrði og líf skjör.⁽¹⁾

- ⁽¹⁾ **375 R1365** - Reglugerð ráðsins (EBE) nr. 1365 frá 26. maí 1975 um stofnun Evrópustofnunar um bætt starfsskilyrði og líf skjör (Stjtið. EB nr. L 139, 30.5.1975, bls. 1), eins og henni var breytt með:

1 79 H - Lögum um aðildarskilmála og aðlögun að sáttmálunum - aðild Lýðveldisins Grikklands að Evrópubandalögunum (Stjtið. EB nr. L 291, 19.11.1979, bls.17).

1 85 I - Lögum um aðildarskilmála og aðlögun að sáttmálunum – aðild Konungsríkisins Spánar og Lýðveldisins Portúgals að Evrópubandalögunum (Stjtið. EB nr. L 302, 15.11.1985, bls. 157 og 158),

-^{166} **1 03 T** - Lög um aðildarskilmála Lýðveldisins Tékklands, Lýðveldisins Eistlands, Lýðveldisins Kýpur, Lýðveldisins Lettlands, Lýðveldisins Litháens, Lýðveldisins Ungverjalands, Lýðveldisins Möltu, Lýðveldisins Póllands, Lýðveldisins Slóveníu og Lýðveldisins Slóvakíu og aðlögun sáttmálanna sem mynda grundvöll Evrópusambandsins, samþykkt 16. apríl 2003. (Stjtið. ESB L 236, 23.9.2003, bls. 33),

-^{167} **1 94 N** - Lög um aðildarskilmála Lýðveldisins Austurríkis, Lýðveldisins Finnlands og Konungsríkisins Svíþjóðar og aðlögun sáttmálanna sem mynda grundvöll Evrópusambandsins (Stjtið. EB C 241, 29.8.1994, bls. 21, eins og henni var breytt í Stjtið. EB L 1, 1.1.1995, bls. 1),

11.^{168}a) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum Evrópsku vinnuverndarstofnunarinnar (EU-OSHA), hér á eftir „stofnunin“, sem starfar samkvæmt eftirfarandi lagagerð Sambandsins:

^{161} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 92/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 47 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 25), gildistaka 4.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009.

^{162} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 122/2012 (Stjtið. ESB L 270, 4.10.2012, bls. 46 og EES-viðbætur nr. 56, 4.10.2012, bls. 48), gildistaka 16.6.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012.

^{163} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 158/2014 (Stjtið. ESB L 15, 22.1.2015, bls. 86 og EES-viðbætur nr. 5, 22.1.2015, bls. 9), gildistaka 10.7.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

^{164} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 170/2018 (Stjtið. ESB L 67, 25.2.2021, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 13, 25.2.2021, bls. 72), gildistaka 1.6.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018.

^{165} Fyrrum 4. og 5. mgr. urðu 9. og 10. mgr. með ákvörðun nr. 35/95 (Stjtið. EB L 205, 31.8.1995, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 32, 31.8.1995, bls. 1), gildistaka 1.1.1995.

^{166} Undirliðnum var bætt við með EES-stækkunarsamningnum frá 2004 (Stjtið. ESB L 130, 29.4.2004, bls. 3 og EES-viðbætur nr. 23, 29.4.2004, bls. 1), gildistaka 1.5.2004.

^{167} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 43/2005 (Stjtið. ESB L 198, 28.7.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 38, 28.7.2005, bls. 26), gildistaka 12.3.2005.

^{168} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 160/2009 (Stjtið. ESB L 62, 11.3.2010, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 12, 11.3.2010, bls. 65), gildistaka 15.4.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2010. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 109/2023 (Stjtið. ESB [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar], gildistaka 29.4.2023.

- **32019 R 0126:** Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2019/126 frá 16. janúar 2019 um að koma á fót Evrópsku vinnuverndarstofnuninni (EU-OSHA) og um niðurfellingu á reglugerð ráðsins (EB) nr. 2062/94 (Stjtið. ESB L 30, 31.1.2019, bls. 58)
 - b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins og bókun 32 við samninginn.
 - c) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum stjórnarinnar og skulu innan hennar hafa sömu réttindi og skyldur og aðildarríki ESB, án atkvæðisréttar.
 - d) Hugtakið „aðildarríki(n)“ og önnur hugtök sem vísa til opinberra stofnana þeirra í reglugerðinni ber að skilja þannig að þau taki, til viðbótar við merkingu þeirra í reglugerðinni, til EFTA-ríkjanna og opinberra stofnana þeirra.
 - e) Stofnunin er lögaðili. Hún skal njóta í öllum ríkjum samningsaðila ítrasta réttþæfis og gerhæfis lögaðila samkvæmt löggjöf samningsaðila.
 - f) EFTA-ríkin skulu láta stofnunina og starfsfólk hennar njóta sérréttinda og friðhelgi með hliðstæðum hætti og kveðið er á um í Bókun um sérréttindi og friðhelgi Evrópusambandsins.
 - g) Þrátt fyrir ákvæði a-liðar 2. mgr. 12. gr. og a-liðar 3. mgr. 82. gr. ráðningarskilmála annarra starfsmanna Evrópubandalaganna er forstjóra stofnunarinnar heimilt að gera ráðningarsamning við ríkisborgara EFTA-ríkjanna sem njóta óskertra borgaralegra réttinda.
 - h) Þrátt fyrir ákvæði e-liðar 2. mgr. 12. gr., e-liðar 3. mgr. 82. gr. og 3. mgr. 85. gr. í ráðningarskilmálum annarra starfsmanna Evrópusambandsins, skal stofnunin, að því er varðar starfsfólk hennar, líta á tungumálin sem vísað er til í 1. mgr. 129. gr. samningsins sem tungumál Sambandsins sem vísað er til í 1. mgr. 55. gr. sáttmálans um Evrópusambandið.
 - i) Með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. samningsins skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein.
 - j) Að því er varðar beitingu reglugerðar (ESB) 2019/126, skulu ákvæði reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1049/2001 frá 30. maí 2001 um almennan aðgang að skjölum Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar ^{169} einnig gilda um þau skjöl stofnunarinnar sem varða EFTA-ríkin. Með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. samningsins skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein.
12. ^{170} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2012 að telja taka þátt í þeim aðgerðum sem eru fjármagnaðar af eftirtöldum fjárlagaliðum á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárin 2012 og 2013:
- **Fjárlagaliður 04 01 04 08:** „Frelsi launþega til flutninga, samræming almannatryggingakerfa og ráðstafanir að því er varðar innflytjendur, m.a. innflytjendur frá þriðju löndum – Stjórnsýsluútgjöld“,
 - **Fjárlagaliður 04 03 05:** „Frelsi launþega til flutninga, samræming almannatryggingakerfa og ráðstafanir að því er varðar innflytjendur, m.a. innflytjendur frá þriðju löndum.“
13. ^{171} EFTA-ríkin skulu, frá og með 1. janúar 2014, taka þátt í aðgerðum sem eru fjármagnaðar af eftirfarandi fjárlagalið í almennum fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárin 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020 ^{172}:
- **Fjárlagaliður 04 03 01 03:** „Frelsi launþega til flutninga, samræming almannatryggingakerfa og ráðstafanir að því er varðar innflytjendur, m.a. innflytjendur frá þriðju löndum“.

^{169} Stjtið. EB L 145, 31.5.2001, bls. 43.

^{170} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 141/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 25 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 28), gildistaka 14.7.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012. Orðunum „árið 2012“ var síðar skipt út með ákvörðun nr. 101/2013 (Stjtið. ESB L 291, 31.10.2013, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 61, 31.10.2013, bls. 75), gildistaka 4.5.2013. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2013.

^{171} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 148/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 58 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 56), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðunum „fjárhagsárið 2014“ var skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2014 og 2015“ með ákvörðun nr. 173/2015 (Stjtið. ESB L 341, 15.12.2016, bls. 74 og EES-viðbætur nr. 69, 15.12.2016, bls. 75), gildistaka 12.6.2015. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2015. Orðunum „og 2015“ var skipt út fyrir orðin „2015 og 2016“ með ákvörðun nr. 132/2016 (Stjtið. ESB L 308, 23.11.2017, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 76, 23.11.2017, bls. 44), gildistaka 4.6.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016. Orðunum „og 2016“ var skipt út fyrir orðin „2016 og 2017“ með ákvörðun nr. 149/2017 (Stjtið. ESB L 128, 16.5.2019, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 40, 16.5.2019, bls. 51), gildistaka 8.7.2017. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2017.

^{172} Orðunum „og 2017“ var skipt út fyrir orðin „2017 og 2018“ með ákvörðun nr. 120/2018 (Stjtið. ESB L 368, 5.11.2018, bls. 21 og EES-viðbætur nr. 71, 5.11.2020, bls. 24), gildistaka 1.6.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018. Orðunum „og 2018“ var skipt út fyrir orðin „2018 og 2019“ með ákvörðun nr. 202/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 11.7.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Orðunum „og 2019“ var skipt út fyrir orðin „2019 og 2020“ með ákvörðun nr. 172/2020 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 24.10.2020. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2020.

14. {173} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2021 taka þátt í aðgerðum á vegum Sambandsins sem fjármagnaðar eru á eftirtöldum fjárlagalið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárin 2021 og 2022:

- **Fjárlagaliður 07 20 03 01:** „Frelsi launþega til flutninga, samræming almannatryggingakerfa og ráðstafanir vegna innflytjenda, m.a. innflytjenda frá þriðju löndum“.

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 273/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

6. gr.

Neytendavernd

1. Á sviði neytendaverndar skulu samningsaðilar auka skoðanaskipti sín í milli, eftir öllum viðeigandi leiðum, með það fyrir augum að finna þau svið og þá starfsemi þar sem nánari samvinna gæti stuðlað að því að markmið þeirra náist.

2. Samningsaðilar skulu leitast við að styrkja samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins, sem leitt gæti af eftirtöldum gerðum, einkum til að tryggja áhrif og þátttöku neytenda:

- {174} **392Y0723** - Ályktun ráðsins frá 13. júlí 1992 um mikilvægustu framtíðarverkefni við mótun stefnu um neytendavernd (Stjtið. EB nr. C 186, 23.7.1992, bls. 1).

- {175} **593DC0378** - Önnur þriggja ára aðgerðaáætlun framkvæmdastjórnarinnar 1993–1995

- **388Y1117(01)** - Ályktun ráðsins frá 4. nóvember 1988 um aukna þátttöku neytenda við gerð staðla (Stjtið. EB C 293, 17.11.1988, bls. 1).

3. {176} EFTA-ríkin skulu, frá og með 1. janúar 2000, taka þátt í starfsemi Bandalagsins sem leitt gæti af eftirfarandi gerð og gerðum af henni leiddum:

- **399D0283** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 283/1999/EB frá 25. janúar 1999 um að ákveða almennan ramma fyrir starfsemi Bandalagsins í þágu neytenda (Stjtið. EB L 34, 9.2.1999, bls. 1).

{177} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2004 að telja taka þátt í þeirri starfsemi Bandalagsins sem leitt gæti af eftirfarandi gerð og gerðum af henni leiddum:

- **32004D0020** - Ákvörðun Evrópuþingsins -og ráðsins nr. 20/2004/EB frá 8. desember 2003 um almennan ramma fyrir fjármögnun aðgerða Bandalagsins til stuðnings neytendastefnu á tímabilinu 2004 til 2007 (Stjtið. ESB L 5, 9.1.2004, bls. 1), eins og henni var breytt með:

{173} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 273/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021. Orðunum „fjárhagsárið 2021“ var skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2021 og 2022“ með ákvörðun 225/2022 (Stjtið. ESB L 85, 23.3.2023, bls. 43 og EES-viðbætur nr. 24, 23.3.2023, bls. 42), gildistaka 9.7.2022. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2022. Orðunum „fjárhagsárin 2021 og 2022“ var skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2021, 2022 og 2023“ með ákvörðun nr. 174/2023 (Stjtið. ESB [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 14.6.2023.

{174} Þessi liður, sem var innleiddur með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri fyrsta liðar.

{175} Þessi liður, sem var innleiddur með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri annars liðar.

{176} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 173/1999 (Stjtið. EB L 61, 1.3.2001, bls. 33 og EES-viðbætur nr. 11, 1.3.2001, bls. 268), gildistaka 1.1.2000.

{177} Undirgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 89/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 51 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 25), gildistaka 9.6.2004.

-^{178} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7).

- 3a.^{179} EFTA-ríkin skulu taka þátt í eftirfarandi áætlun frá 1. janúar 2007:
- **32006D1926** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1926/2006/EB frá 18. desember 2006 um að koma á aðgerðaáætlun Bandalagsins á sviði stefnu í neytendamálum (2007-2013) (Stjtið. ESB L 404, 30.12.2006, bls. 39).
- 3b.^{180} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 2014 að telja, taka þátt í eftirfarandi áætlun:
- **32014R0254** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 254/2014 frá 26. febrúar 2014 um neytendaáætlun til margra ára fyrir tímabilið 2014–2020 og um niðurfellingu á ákvörðun nr. 1926/2006/EB (Stjtið. ESB L 84, 20.3.2014, bls. 42).
- Heimilt er að telja kostnað við starfsemi, sem er hrint í framkvæmt eftir 1. janúar 2014, styrkhæfan frá og með upphafi aðgerðarinnar samkvæmt viðkomandi styrksamningi eða styrkákvrðun, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 251/2014 frá 13. nóvember 2014 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.
- Liechtenstein er undanþegið þátttöku í og fjárframlögum til þessarar áætlunar.
- 4.^{181} EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til þeirrar starfsemi sem um getur í málsgreinum 3, 3a og 3b, í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
- 5.^{182} EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um þá starfsemi sem um getur í málsgreinum 3, 3a og 3b, taka fullan þátt í starfi EB-nefnda og annarra stofnana sem eru framkvæmdastjórn EB til aðstoðar við stjórnun eða mótun þessarar starfsemi, þó án atkvæðisréttar.

7. gr.

Fyrirtæki, framtakssemi og lítil og meðalstór fyrirtæki ^{183}

1. Samvinna á sviði lítilla og meðalstórra fyrirtækja skal einkum eflað innan ramma aðgerða Bandalagsins:
- til þess að létta óeðlilegum stjórnarfarslegum, fjárhagslegum og réttarfarslegum hömlum af fyrirtækjarekstri,

^{178} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

^{179} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 66/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 49 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 4), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

^{180} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 251/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 12), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

^{181} Texta 4. mgr. var bætt við með ákvörðun nr. 173/1999 (Stjtið. EB L 61, 1.3.2001, bls. 33 og EES-viðbætur nr. 11, 1.3.2001, bls. 268), gildistaka 1.1.2000. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 66/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 49 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 4), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007. Texta 4. mgr. var síðar skipt út með ákvörðun nr. 251/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 12), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

^{182} Texta 5. mgr. var bætt við með ákvörðun nr. 173/1999 (Stjtið. EB L 61, 1.3.2001, bls. 33 og EES-viðbætur nr. 11, 1.3.2001, bls. 268), gildistaka 1.1.2000. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 66/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 49 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 4), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007. Texta 5. mgr. var síðar skipt út með ákvörðun nr. 251/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 12), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

^{183} Fyrirsögninni var skipt út með ákvörðun nr. 99/2001 (Stjtið. EB L 251, 20.9.2001, bls. 26, og EES-viðbætur nr. 47, 20.9.2001, bls. 13), gildistaka 14.7.2001.

- til þess að upplýsa og aðstoða fyrirtæki, einkum lítil og meðalstór fyrirtæki, um stefnur og áætlanir sem gætu verið þeim viðkomandi,
 - til þess að hvetja til samvinnu og tengsla fyrirtækja, einkum lítilla og meðalstórra fyrirtækja, frá ólíkum svæðum Evrópska efnahagssvæðisins.
2. {¹⁸⁴} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 1994, taka þátt í áætlunum og aðgerðum Bandalagsins sem um getur í 5. mgr.
3. {¹⁸⁵} EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til þeirra áætlana og aðgerða sem um getur í þessari grein í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins. {¹⁸⁶}
4. {¹⁸⁷} EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um áætlanir og aðgerðir, sem um getur í þessari grein taka fullan þátt í öllum nefndum EB sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun eða mótun þessara áætlana og aðgerða. {¹⁸⁸}
5. Samningsaðilar skulu einkum leitast við að auka samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins sem leitt gæti af eftirtöldum gerðum Bandalagsins:
- **393D0379** - Ákvörðun ráðsins 93/379/EBE frá 14. júní 1993 um áætlun til margra ára varðandi ráðstafanir Bandalagsins til að skerpa forgangssvið og tryggja samfellu og festu í fyrirtækjastefnu Bandalagsins, einkum varðandi lítil og meðalstór fyrirtæki (Stjtið. EB L 161, 2.7.1993, bls. 68),
 - {¹⁸⁹} **397D0015** - Ákvörðun ráðsins 97/15/EB frá 9. desember 1996 um þriðju áætlunina til margra ára vegna lítilla og meðalstórra fyrirtækja í Evrópusambandinu (1997–2000) (Stjtið. EB L 6, 10.1.1997, bls. 25),
 - **389Y1007(01)** - Ályktun ráðsins frá 26. september 1989 um þróun í starfsemi undirverktaka í Bandalaginu (Stjtið. EB C 254, 7.10.1989, bls. 1),
 - **390X0246** - Tilmælum ráðsins frá 28. maí 1990 um framkvæmd stefnu til einföldunar í stjórnun til hagsbóta fyrir lítil og meðalstór fyrirtæki í aðildarríkjunum (Stjtið. EB L 141, 2.6.1990, bls. 55),
 - **393Y1203(01)** - Ályktun ráðsins frá 22. nóvember 1993 um að styrkja samkeppnishæfni fyrirtækja, einkum lítilla og meðalstórra fyrirtækja og handverksfyrirtækja, og um aukna atvinnu (Stjtið. EB C 326, 3.12.1993, bls. 1),

{¹⁸⁴} Texti 2.–5. mgr., sem voru innleiddar með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri 2. og 3. mgr.

{¹⁸⁵} Orðunum „5. mgr.“ í 3. mgr. var skipt út fyrir „5. og 6. mgr.“ með ákvörðun nr. 116/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 3 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 2), gildistaka 7.8.2004.

{¹⁸⁶} Orðunum „5. og 6. mgr.“ var skipt út með ákvörðun nr. 74/2006 (Stjtið. ESB L 245, 7.9.2006, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 45, 7.9.2006, bls. 38), gildistaka 3.6.2006. Var síðar skipt út fyrir „5., 6., 7. og 8. mgr.“ með ákvörðun nr. 94/2008 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 28), gildistaka 5.7.2008. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2008. Orðunum „5., 6., 7., og 8. mgr.“ var skipt út fyrir orðin „5. til 9. mgr.“ með ákvörðun nr. 250/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 42 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 10), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðunum „5. til 9. mgr.“ var síðar skipt út fyrir orðin „5. til 10. mgr.“ með ákvörðun nr. 196/2015 (Stjtið. ESB L 8, 12.1.2017, bls. 33 og EES-viðbætur nr. 3, 12.1.2017, bls. 28), gildistaka 11.7.2015. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2015. Orðunum „5. til 10. mgr.“ var skipt út fyrir orðin „þessari grein“ með ákvörðun nr. 133/2016 (Stjtið. ESB L 308, 23.11.2017, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 76, 23.11.2017, bls. 45), gildistaka 4.6.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016.

{¹⁸⁷} Orðunum „5. mgr.“ í 4. mgr. var skipt út fyrir „5. og 6. mgr.“ með ákvörðun nr. 116/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 3 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 2), gildistaka 7.8.2004.

{¹⁸⁸} Orðunum „5. og 6. mgr.“ var skipt út með ákvörðun nr. 74/2006 (Stjtið. ESB L 245, 7.9.2006, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 45, 7.9.2006, bls. 38), gildistaka 3.6.2006. Var síðar skipt út fyrir „5., 6., 7. og 8. mgr.“ með ákvörðun nr. 94/2008 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 28), gildistaka 5.7.2008. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2008. Orðunum „5., 6., 7. og 8. mgr.“ var skipt út fyrir orðin „5. til 9. mgr.“ með ákvörðun nr. 250/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 42 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 10), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðunum „5. til 9. mgr.“ var síðar skipt út fyrir orðin „5. til 10. mgr.“ með ákvörðun nr. 196/2015 (Stjtið. ESB L 8, 12.1.2017, bls. 33 og EES-viðbætur nr. 3, 12.1.2017, bls. 28), gildistaka 11.7.2015. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2015. Orðunum „5. til 10. mgr.“ var skipt út fyrir orðin „þessari grein“ með ákvörðun nr. 133/2016 (Stjtið. ESB L 308, 23.11.2017, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 76, 23.11.2017, bls. 45), gildistaka 4.6.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016.

{¹⁸⁹} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 38/97 (Stjtið. EB L 160, 4.6.1998, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 22, 4.6.1998, bls. 24), gildistaka 1.2.1998.

- {¹⁹⁰} **398D0347** - Ákvörðun ráðsins 98/347/EB frá 19. maí 1998 um ráðstafanir um fjárhagsaðstoð til lítilla og meðalstórra fyrirtækja sem innleiða nýjungar og eru atvinnuskapandi — framtaksvirkefni um hagvöxt og atvinnumál (Stjtið. EB L 155, 29.5.1998, bls. 43), að svo miklu leyti sem um er að ræða starfsemi sem tengist fjárlagaliðnum B5-511 „Evrópsk fyrirtæki um sameiginlegt verkefni“ á almennum fjárlögum Evrópubandalaganna,
- {¹⁹¹} **3200D0819** - Ákvörðun ráðsins 2000/819/EB frá 20. desember 2000 um áætlun til margra ára um fyrirtæki og framtaksssemi, einkum vegna lítilla og meðalstórra fyrirtækja (2001–2005) (Stjtið. EB L 333, 29.12.2000, bls. 84), eins og henni var breytt með:
- {¹⁹²} **1 03 T** - Lögum um aðildarskilmála Lýðveldisins Tékklands, Lýðveldisins Eistlands, Lýðveldisins Kýpur, Lýðveldisins Lettlands, Lýðveldisins Litháens, Lýðveldisins Ungverjalands, Lýðveldisins Möltu, Lýðveldisins Póllands, Lýðveldisins Slóveníu og Lýðveldisins Slóvakíu og aðlögun sáttmálanna sem mynda grundvöll Evrópusambandsins, samþykkt 16. apríl 2003 (Stjtið. EB L 236, 23.9.2003, bls. 33),
- {¹⁹³} **32004D0593** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 593/2004/EB frá 21. júlí 2004 (Stjtið. ESB L 268, 16.8.2004, bls. 3),
- {¹⁹⁴} **32005D1776** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1776/2005/EB frá 28. september 2005 (Stjtið. ESB L 289, 3.11.2005, bls. 14).
- {¹⁹⁵} **32006D1639** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1639/2006/EB frá 24. október 2006 um að koma á rammaáætlun um samkeppnishæfni og nýsköpun (2007–2013) (Stjtið. ESB L 310, 9.11.2006, bls. 15),
- {¹⁹⁶} **32013R1287** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1287/2013 frá 11. desember 2013 um að koma á áætlun um samkeppnishæfni fyrirtækja og lítilla og meðalstórra fyrirtækja (COSME) (2014–2020) og um niðurfellingu á ákvörðun nr. 1639/2006/EB (Stjtið. ESB L 347, 20.12.2013, bls. 33).

Liechtenstein og Noregur eru undanþegin þátttöku í þessari áætlun og fjárframlögum til hennar.

5a.{¹⁹⁷} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2021 taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi lagagerð Sambandsins:

- **32021R0690** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/690 frá 28. apríl 2021 um að koma á áætlun fyrir innri markaðinn, samkeppnishæfni fyrirtækja, þar með talin lítil og meðalstór fyrirtæki, á sviði plantna, dýra, matvæla og fôðurs og evrópskar hagskýrslur (e. Single Market Programme) og um niðurfellingu á reglugerðum (ESB) nr. 99/2013, (ESB) nr. 1287/2013, (ESB) nr. 254/2014 og (ESB) nr. 652/2014 (Stjtið. ESB L 153, 3.5.2021, bls. 1).

EFTA-ríkin skulu taka þátt í almennum markmiðum og sérstökum markmiðum í samræmi við a-lið, b-lið, undirlið ii) í c-lið og d-lið 2. mgr. 3. gr.

Þau skulu taka þátt í og leggja fjármagn til hagskýrsluaðgerða samkvæmt skilgreiningu í f-lið 2. mgr. 3. gr. reglugerðar (ESB) 2021/690 með þeim skilyrðum sem gert er ráð fyrir í bókun 30.

{¹⁹⁰} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 72/1999 (Stjtið. EB L 284, 9.11.2000, bls. 61 og EES-viðbætur nr. 51, 9.11.2000, bls. 60), gildistaka 1.8.1999.

{¹⁹¹} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 99/2001 (Stjtið. EB L 251, 20.9.2001, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 47, 20.9.2001, bls. 13), gildistaka 14.7.2001.

{¹⁹²} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan bætt við með EES-stækkunarsamningnum frá 2004 (Stjtið. ESB L 130, 29.4.2004, bls. 3 og EES-viðbætur nr. 23, 29.4.2004, bls. 1), gildistaka 1.5.2004.

{¹⁹³} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 73/2005 (Stjtið. ESB L 239, 15.9.2005, bls. 66 og EES-viðbætur nr. 46, 15.9.2005, bls. 41), gildistaka 30.4.2005. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2005.

{¹⁹⁴} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 40/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 63 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 27), gildistaka 11.3.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

{¹⁹⁵} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 67/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.1.2007, bls. 51 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 5), gildistaka 30.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

{¹⁹⁶} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 149/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 59 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 57), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

{¹⁹⁷} Texta 5. mgr. a var bætt við með ákvörðun nr. 262/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021.

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 262/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

EFTA-ríkin skulu ekki taka þátt í og ekki leggja fjármagn til starfsemi sem tengist þróun skatta- og tollastefnu.

Noregur skal ekki taka þátt í eða leggja fjármagn til sérstaks markmiðs samkvæmt undirlið ii) í d-lið 2. mgr. 3. gr.

- 6.^{198} Frá 1. janúar 2004 skulu EFTA-ríkin taka þátt í þeirri starfsemi á vegum Bandalagsins sem tengist eftirtöldum fjárlagaliðum á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013^{199}:
- **Fjárlagaliður 12.01.04.01:** „Framkvæmd og mótun innra markaðarins – Stjórnunarkostnaður“.
 - **Fjárlagaliður 12.02.01:** „Framkvæmd og mótun innra markaðarins“.
- 7.^{200} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2006 taka þátt í aðgerðum á vegum Bandalagsins sem tengjast eftirtöldum fjárlagaliðum á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárin 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013^{201}:
- ^{202} **Fjárlagaliður 02.03.01:** „Framkvæmd og uppbygging innra markaðarins, einkum að því er varðar tilkynningar, vottun og samhæfingu atvinnugreina“.
- 8.^{203} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2008 taka þátt í aðgerðum á vegum Bandalagsins sem tengjast eftirtöldum liðum á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárin 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013^{204}:

^{198} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 116/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 3 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 2), gildistaka 7.8.2004.

^{199} Orðunum „árin 2004 og 2005“ var skipt út með ákvörðun nr. 74/2006 (Stjtið. ESB L 245, 7.9.2006, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 45, 7.9.2006, bls. 38), gildistaka 3.6.2006. Var síðar skipt út fyrir „árin 2004, 2005, 2006 og 2007“ með ákvörðun nr. 71/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 56 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 10), gildistaka 30.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007. Var síðar skipt út fyrir „árin 2004, 2005, 2006 og 2008“ með ákvörðun nr. 94/2008 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 28), gildistaka 5.7.2008. Hún kemur til framkvæmda frá janúar 2008. Var síðar skipt út fyrir „árin 2004, 2005, 2006, 2007, 2008 og 2009“ með ákvörðun nr. 93/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 49 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 27), gildistaka 4.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009. Var síðar skipt út fyrir „árin 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 og 2010“ með ákvörðun nr. 96/2010 (Stjtið. ESB L 277, 21.10.2010, bls. 53 og EES-viðbætur nr. 59, 21.10.2010, bls. 23), gildistaka 3.7.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010. Var síðar skipt út fyrir „árin 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 og 2011“ með ákvörðun nr. 91/2011 (Stjtið. ESB L 262, 6.10.2011, bls. 80), gildistaka 20.7.2011. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2011. Var síðar skipt út fyrir „árin 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 og 2012“ með ákvörðun nr. 142/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 30), gildistaka 14.7.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2012. Var síðar skipt út fyrir „árin 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013“ með ákvörðun nr. 133/2013 (Stjtið. ESB L 345, 19.12.2013, bls. 1 og EES-viðbætur nr. 72, 19.12.2013, bls. 1), gildistaka 9.7.2013. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2013.

^{200} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 74/2006 (Stjtið. ESB L 245, 7.9.2006, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 45, 7.9.2006, bls. 38), gildistaka 3.6.2006.

^{201} Orðunum „árið 2006“ var skipt út með ákvörðun nr. 71/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 56 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 10), gildistaka 30.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007. Var síðar skipt út fyrir „árin 2006, 2007 og 2008“ með ákvörðun nr. 94/2008 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 28), gildistaka 5.7.2008. Hún kemur til framkvæmda frá janúar 2008. Var síðar skipt út fyrir „árin 2006, 2007, 2008 og 2009“ með ákvörðun nr. 93/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 49 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 27), gildistaka 4.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009. Var síðar skipt út fyrir „árin 2006, 2007, 2008, 2009 og 2010“ með ákvörðun nr. 96/2010 (Stjtið. ESB L 277, 21.10.2010, bls. 53 og EES-viðbætur nr. 59, 21.10.2010, bls. 23), gildistaka 3.7.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010. Var síðar skipt út fyrir „árin 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 og 2011“ með ákvörðun nr. 91/2011 (Stjtið. ESB L 262, 6.10.2011, bls. 63 og EES-viðbætur nr. 54, 6.10.2011, bls. 80), gildistaka 20.7.2011. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2011. Var síðar skipt út fyrir „árin 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 og 2012“ með ákvörðun nr. 142/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 30), gildistaka 14.7.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2012. Var síðar skipt út fyrir „árin 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013“ með ákvörðun nr. 133/2013 (Stjtið. ESB L 345, 19.12.2013, bls. 1 og EES-viðbætur nr. 72, 19.12.2013, bls. 1), gildistaka 9.7.2013. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2013.

^{202} Undirliðnum var skipt út með ákvörðun nr. 94/2008 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 28), gildistaka 5.7.2008. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2008.

^{203} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 94/2008 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 28), gildistaka 5.7.2008. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2008.

^{204} Orðunum „árið 2008“ var skipt út fyrir „árin 2008 og 2009“ með ákvörðun nr. 93/2009 (Stjtið. ESB L 277, 22.10.2009, bls. 49 og EES-viðbætur nr. 56, 22.10.2009, bls. 27), gildistaka 4.7.2009. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2009. Var síðar skipt út fyrir „árin 2008, 2009 og 2010“ með ákvörðun nr. 96/2010 (Stjtið. ESB L 277, 21.10.2010, bls. 53 og EES-viðbætur nr. 59, 21.10.2010, bls. 23), gildistaka 3.7.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010. Var síðar skipt út fyrir „árin 2008, 2009, 2010 og 2011“ með ákvörðun nr. 91/2011 (Stjtið. ESB L 262, 6.10.2011, bls. 63 og EES-viðbætur nr. 54, 6.10.2011, bls. 80), gildistaka 20.7.2011. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2011. Var síðar skipt út fyrir „árin 2008, 2009, 2010, 2011 og 2012“ með ákvörðun nr. 142/2012 (Stjtið. ESB L 309, 8.11.2012, bls. 26 og EES-viðbætur nr. 63, 8.11.2012, bls. 30), gildistaka 14.7.2012. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2012. Var síðar skipt út fyrir „árin 2008, 2009, 2010, 2011, 2012 og 2013“ með ákvörðun nr. 133/2013 (Stjtið. ESB L 345, 19.12.2013, bls. 1 og EES-viðbætur nr. 72, 19.12.2013, bls. 1), gildistaka 9.7.2013. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2013.

- ^{205} **Fjárlagaliður 02.01.04.01:** „Framkvæmd og uppbygging innra markaðarins, einkum að því er varðar tilkynningar, vottun og samhæfingu atvinnugreina – Stjórnsýsluútgjöld“.
- 9.^{206} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 2014 að telja, taka þátt í aðgerðum á vegum Sambandsins sem tengjast eftirtöldum fjárlagaliðum á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2014:
- **Fjárlagaliður 02.03.01:** „Framkvæmd og uppbygging innra markaðarins, einkum að því er varðar tilkynningar, vottun og samhæfingu atvinnugreina“,
 - **Fjárlagaliður 12.02.01:** „Framkvæmd og mótnun innra markaðarins“.
- Heimilt er að telja kostnað við starfsemi, sem er hrint í framkvæmt eftir 1. janúar 2014, styrkhæfan frá og með upphafi aðgerðarinnar samkvæmt viðkomandi styrksamningi eða styrkákvörðun, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 250/2014 frá 13. nóvember 2014 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.
- 10.^{207} EFTA-ríkin skulu, frá og með 1. janúar 2015, taka þátt í aðgerðum Sambandsins sem tengjast eftirfarandi fjárlagaliðum í fjárlögum Evrópusambandsins fyrir árið 2015:
- **Fjárlagaliður 02.03.01:** „Rekstur og þróun innra markaðarins, einkum á sviði tilkynninga, vottunar og samræmingar einstakra atvinnugreina“,
 - **Fjárlagaliður 12.02.01:** „Framkvæmd og þróun innra markaðarins“.
- 11.^{208} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2016 taka þátt í aðgerðum á vegum Sambandsins sem tengjast eftirtöldum lið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2016^{209}:
- **Fjárlagaliður 12 02 01:** „Framkvæmd og uppbygging innri markaðarins fyrir vörur og þjónustu“.
- 12.^{210} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2016 taka þátt í aðgerðum á vegum Sambandsins sem tengjast eftirtöldum lið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárin 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020:
- **Fjárlagaliður 02 03 01:** „Framkvæmd og uppbygging innri markaðsins fyrir vörur og þjónustu“.

^{205} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 94/2008 (Stjtið. ESB L 280, 23.10.2008, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 64, 23.10.2008, bls. 28), gildistaka 5.7.2008. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2008.

^{206} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 250/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 42 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 10), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2014.

^{207} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 196/2015 (Stjtið. ESB L 8, 12.1.2017, bls. 33 og EES-viðbætur nr. 3, 12.1.2017, bls. 28), gildistaka 11.7.2015. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2015.

^{208} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 133/2016 (Stjtið. ESB L 308, 23.11.2017, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 76, 23.11.2017, bls. 45), gildistaka 4.6.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016. Orðunum „fjárhagsárið 2016“ var síðar skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2016 og 2017“ með ákvörðun nr. 116/2017 (Stjtið. ESB L 142, 7.6.2018, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 37, 7.6.2018, bls. 48), gildistaka 14.6.2017. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2017.

^{209} Orðunum „og 2017“ var skipt út fyrir orðin „2017 og 2018“ með ákvörðun nr. 121/2018 (Stjtið. ESB L 368, 5.11.2020, bls. 22 og EES-viðbætur nr. 71, 5.11.2020, bls. 25), gildistaka 1.6.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018. Orðunum „og 2018“ var skipt út fyrir orðin „2018 og 2019“ með ákvörðun nr. 203/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 11.7.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Orðunum „og 2019“ var skipt út fyrir orðin „2019 og 2020“ með ákvörðun nr. 173/2020 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 24.10.2020. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2020.

^{210} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 160/2016 (Stjtið. ESB L 73, 15.3.2018, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 16, 15.3.2018, bls. 39), gildistaka 9.7.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016. Orðunum „fjárhagsárið 2016“ var síðar skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2016 og 2017“ með ákvörðun nr. 150/2017 (Stjtið. ESB L 174, 27.6.2019, bls. 1 og EES-viðbætur nr. 52, 27.6.2019, bls. 1), gildistaka 29.8.2017. Orðunum „og 2017“ var skipt út fyrir orðin „2017 og 2018“ með ákvörðun nr. 171/2018 (Stjtið. ESB L 67, 25.2.2021, bls. 69 og EES-viðbætur nr. 13, 25.2.2021, bls. 73), gildistaka 7.7.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018. Orðunum „og 2018“ var skipt út fyrir orðin „2018 og 2019“ með ákvörðun nr. 204/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 11.7.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Orðunum „og 2019“ var skipt út fyrir orðin „2019 og 2020“ með ákvörðun nr. 174/2020 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 24.10.2020. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2020.

13. {²¹¹} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2016 taka þátt í aðgerðum á vegum Sambandsins sem tengjast eftirtöldum lið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2016, 2017, 2018, 2019 og 2020:
- **Fjárlagaliður 33 02 03 01:** „Félagaréttur“.
14. {²¹²} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2017 taka þátt í aðgerðum á vegum Sambandsins sem tengjast eftirtöldum lið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2017, 2018, 2019 og 2020:
- **Fjárlagaliður 02 03 04:** „Stjórnunarverkfæri fyrir innri markaðinn“.

8. gr. {²¹³}

Ferðamál

1. EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 1994, taka þátt í áætlunum og aðgerðum Bandalagsins sem um getur í 4. mgr.
2. EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til þeirra áætlana og aðgerða sem um getur í 4. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
3. EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um áætlanir og aðgerðir sem um getur í 4. mgr., taka fullan þátt í öllum nefndum EB sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun eða mótun þessara áætlana og aðgerða.
4. Samningsaðilar skulu einkum leitast við að auka samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins sem leitt gæti af eftirtalinni gerð Bandalagsins:
 - **392D0421** - Ákvörðun ráðsins 92/421/EBE frá 13. júlí 1992 um aðgerðaáætlun Bandalagsins um ferðaþjónustu (Stjtið. EB nr. L 231, 13.8.1992, bls. 26).

9. gr. {²¹⁴}

Hljóð- og myndmiðlun

1. EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 1994, taka þátt í áætlunum og aðgerðum Bandalagsins sem um getur í 4. mgr.
2. EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til þeirra áætlana og aðgerða sem um getur í 4. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.

{²¹¹} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 161/2016 (Stjtið. ESB L 73, 15.3.2018, bls. 35 og EES-viðbætur nr. 16, 15.3.2018, bls. 40), gildistaka 9.7.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016. Orðunum „fjárhagsárið 2016“ var síðar skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2016 og 2017“ með ákvörðun nr. 117/2017 (Stjtið. ESB L 142, 7.6.2018, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 37, 7.6.2018, bls. 49), gildistaka 14.6.2017. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2017. Orðunum „og 2017“ var skipt út fyrir orðin „2017 og 2018“ með ákvörðun nr. 172/2018 (Stjtið. ESB L 67, 25.2.2021, bls. 70 og EES-viðbætur nr. 13, 25.2.2021, bls. 74), gildistaka 7.7.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018. Orðunum „og 2018“ var skipt út fyrir orðin „2018 og 2019“ með ákvörðun nr. 205/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 11.7.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Orðunum „og 2019“ var skipt út fyrir orðin „2019 og 2020“ með ákvörðun nr. 175/2020 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 24.10.2020. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2020.

{²¹²} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 150/2017 (Stjtið. ESB L 174, 27.6.2019, bls. 1 og EES-viðbætur nr. 52, 27.6.2019, bls. 1), gildistaka 29.8.2017. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2017. Orðunum „fjárhagsárið 2017“ var skipt út fyrir orðin „fjárhagsárin 2017 og 2018“ með ákvörðun 171/2018 (Stjtið. ESB L 67, 25.2.2021, bls. 69 og EES-viðbætur nr. 13, 25.2.2021, bls. 73), gildistaka 7.7.2018. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2018. Orðunum „og 2018“ var skipt út fyrir orðin „2018 og 2019“ með ákvörðun nr. 204/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 11.7.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019. Orðunum „og 2019“ var skipt út fyrir orðin „2019 og 2020“ með ákvörðun nr. 174/2020 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 24.10.2020. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2020.

{²¹³} Þessi grein, sem var innleidd með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri 8. gr.

{²¹⁴} Þessi grein, sem var innleidd með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995, kemur í stað fyrri 9. gr.

3. EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um áætlanir og aðgerðir sem um getur í 4. mgr., taka fullan þátt í nefndum EB sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun eða mótun þessara áætlaða aðgerða.
4. Samningsaðilar skulu einkum leitast við að auka samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins sem leitt gæti af eftirtöldum gerðum Bandalagsins ^{215}:
- **390D0685** - Ákvörðun ráðsins 90/685/EBE frá 21. desember 1990 varðandi framkvæmd aðgerðaáætlunar til að efla þróun evrópska hljóð- og myndmiðlunariðnaðarins (Media) (1991 til 1995) (Stjtið. EB nr. L 380, 31.12.1990, bls. 37),
 - ^{216} **395D0563** - Ákvörðun ráðsins 95/563/EB frá 10. júlí 1995 um framkvæmd áætlunar til að efla þróun og dreifingu evrópskra verka á sviði hljóð- og myndmiðlunar (MEDIA II – Þróun og dreifing) (1996–2000) (Stjtið. EB nr. L 321, 30.12.1995, bls. 25),
 - ^{217} **395D0564** - Ákvörðun ráðsins 95/564/EB frá 22. desember 1995 um framkvæmd áætlunar um menntun fagmanna sem vinna að evrópskri dagskrárgerð fyrir hljóð- og myndmiðla (MEDIA II – Menntun) (Stjtið. EB nr. L 321, 30.12.1995, bls. 33).
 - ^{218} **32001D0163** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 163/2001/EB frá 19. janúar 2001 um framkvæmd áætlunar um menntun fagfólks í evrópskum hljóð- og myndmiðlaiðnaði (MEDIA – Menntun) (2001–2005) (Stjtið. EB L 26, 27.1.2001, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - ^{219} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7),
 - ^{220} **32004D0845** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 845/2004/EB frá 29. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 157, 30.4.2004, bls. 1), eins og hún var leiðrétt í Stjtið. ESB L 195, 2.6.2004, bls. 1,
 - ^{221} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).
 - ^{222} **32000D0821** - Ákvörðun ráðsins 2000/821/EB frá 20. desember 2000 um framkvæmd áætlunar um að hvetja til þróunar, dreifingar og kynningar á evrópskum hljóð- og myndverkum (MEDIA plus – þróun, dreifing og kynning) (2001–2005) (Stjtið. EB L 336, 30.12.2000, bls. 82), eins og henni var breytt með:
 - ^{223} **32004D0846** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 846/2004/EB frá 29. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 157, 30.4.2004, bls. 4), eins og hún var leiðrétt í Stjtið. ESB L 195, 2.6.2004, bls. 2,
 - ^{224} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).
 - ^{225} **32006D1718** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1718/2006/EB frá 15. nóvember 2006 um framkvæmd áætlunar til stuðnings evrópska hljóð- og myndmiðlageiranum (MEDIA 2007) (Stjtið. ESB L 327, 24.11.2006, bls. 12), eins og hún var leiðrétt í Stjtið. ESB L 31, 6.2.2007, bls. 10,

^{215} Orðinu „gerð“ var skipt út fyrir orðið „gerðir“ með ákvörðun nr. 70/96 (Stjtið. EB L 71, 13.3.1997, bls. 43 og EES-viðbætur nr. 11, 13.3.1997, bls. 68), gildistaka 1.8.1997.

^{216} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 70/96 (Stjtið. EB L 71, 13.3.1997, bls. 43 og EES-viðbætur nr. 11, 13.3.1997, bls. 68), gildistaka 1.8.1997.

^{217} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 70/96 (Stjtið. EB L 71, 13.3.1997, bls. 43 og EES-viðbætur nr. 11, 13.3.1997, bls. 68), gildistaka 1.8.1997.

^{218} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 59/2001 (Stjtið. EB L 165, 21.6.2001, bls. 65 og EES-viðbætur nr. 32, 21.6.2001, bls. 6), gildistaka 19.5.2001.

^{219} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

^{220} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 75/2005 (Stjtið. ESB L 239, 15.9.2005, bls. 68 og EES-viðbætur nr. 46, 15.9.2005, bls. 43), gildistaka 20.12.2005.

^{221} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.

^{222} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 59/2001 (Stjtið. ESB L 165, 21.6.2001, bls. 65 og EES-viðbætur nr. 32, 21.6.2001, bls. 6), gildistaka 19.5.2001.

^{223} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 75/2005 (Stjtið. ESB L 239, 15.9.2005, bls. 68 og EES-viðbætur nr. 46, 15.9.2005, bls. 43), gildistaka 20.12.2005.

^{224} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.

^{225} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 68/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 6), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

- {²²⁶} **32009D1041** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1041/2009/EB frá 21. október 2009 um að koma á fót áætlun um samvinnu á sviði hljóð- og myndmiðlunar við fagmenn frá þriðju löndum (MEDIA Mundus) (Stjtið. ESB L 288, 4.11.2009, bls. 10).

Liechtenstein skal undanþegið aðild að áætlun þessari og fjárframlögum til hennar.

- {²²⁷} **32013R1295** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1295/2013 frá 11. desember 2013 um að koma á fót áætluninni Skapandi Evrópa (2014–2020) og um niðurfellingu ákvarðana nr. 1718/2006/EB, nr. 1855/2006/EB og nr. 1041/2009/EB (Stjtið. ESB L 347, 20.12.2013, bls. 221), eins og henni var breytt með:

- {²²⁸} **32018R0596** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/596 frá 18. apríl 2018 (Stjtið. ESB L 103, 23.4.2018, bls. 1).

Liechtenstein skal undanþegið þátttöku í þessari áætlun og fjárframlögum til hennar.

- {²²⁹} **32021R0818** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/818 frá 20. maí 2021 um að koma á fót áætluninni Skapandi Evrópa (2021–2027) og um niðurfellingu reglugerðar (ESB) nr. 1295/2013 (Stjtið. ESB L 189, 28.5.2021, bls. 34).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 268/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

10. gr.

Almannavarnir

1. Samningsaðilar skulu leitast við að auka samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins sem gæti leitt af ályktun ráðsins og aðildarríkjanna innan ráðsins 89/223/EBE frá 13. febrúar 1989 um nýja þróun í samvinnu innan Bandalagsins á sviði almannavarna (Stjtið. EB nr. C 44, 23.2.1989, bls. 3).
2. EFTA-ríkin skulu tryggja að númerið 112 sé tekið upp á yfirráðasvæðum þeirra sem eina evrópska neyðarnúmerið í samræmi við ákvæði ákvörðunar ráðsins 91/396/EBE frá 29. júlí 1991 um að taka upp eitt evrópsku neyðarnúmeri (Stjtið. EB nr. L 217, 6.8.1991, bls. 31).
3. {²³⁰} Samningsaðilarnir skulu leitast við að efla samvinnu til að bæta gagnkvæma aðstoð á Evrópska efnahagssvæðinu komi til náttúruhamfara eða við vá af völdum tæknibilunar innan ramma starfsemi Bandalagsins sem gæti leitt af eftirfarandi gerð Bandalagsins:
 - **491Y0727(01)** - Ályktun 91/C 198/01 ráðsins og fulltrúa ríkisstjórna aðildarríkjanna, sem komu saman á vegum ráðsins, frá 8. júlí 1991 um að bæta gagnkvæma aðstoð aðildarríkjanna komi til náttúruhamfara eða við vá af völdum tæknibilunar (Stjtið. EB nr. C 198, 27.7.1991, bls. 1).
4. {²³¹} Samningsaðilar skulu einkum leitast við að auka samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins sem leitt gæti af eftirtalinni gerð Bandalagsins:

{²²⁶} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 92/2011 (Stjtið. ESB L 262, 6.10.2011, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 54, 6.10.2011, bls. 81), gildistaka 20.7.2011. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2011.

{²²⁷} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 111/2014 (Stjtið. ESB L 310, 30.10.2014, bls. 83 og EES-viðbætur nr. 63, 30.10.2014, bls. 71), gildistaka 17.5.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2014.

{²²⁸} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 29/2019 (Stjtið. ESB L 63, 16.7.2020, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 48, 16.7.2020, bls. 49), gildistaka 9.2.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2018.

{²²⁹} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 268/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2021.

{²³⁰} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 18/98 (Stjtið. EB L 272, 8.10.1998, bls. 31 og EES-viðbætur nr. 42, 8.10.1998, bls. 249), gildistaka 7.3.1998.

{²³¹} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 18/98 (Stjtið. EB L 272, 8.10.1998, bls. 31 og EES-viðbætur nr. 42, 8.10.1998, bls. 249), gildistaka 7.3.1998.

- **494Y1110(01)** - Ályktun 94/C 313/01 ráðsins og fulltrúa ríkisstjórna aðildarríkjanna, sem komu saman á vegum ráðsins, frá 31. október 1994 um að efla samvinnu á vettvangi Bandalagsins á sviði almannavarna (Stjtið. EB nr. C 313, 10.11.1994, bls. 1).
 - 5. {²³²} EFTA-ríkin skulu taka þátt í aðgerðaáætlunum Bandalagsins og kerfum sem um getur í 8. mgr.
 - 6. {²³³} EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til aðgerðaáætlana Bandalagsins og kerfa sem um getur í 8. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
 - 7. {²³⁴} EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í nefndum EB sem aðstoðar framkvæmdastjórn EB við stjórnun, þróun og framkvæmd aðgerðaáætlana Bandalagsins og kerfa sem um getur í 8. mgr.
 - 8. {²³⁵} Eftirfarandi gerðir Bandalagsins svo og gerðir sem af þeim leiða falla undir þessa grein:
 - a) Gerðir Bandalagsins sem öðlast gildi fyrir eða þann 1. janúar 2000:
 - **398D0022** - Ákvörðun ráðsins 98/22/EB frá 19. desember 1997 um að koma á fót aðgerðaáætlun Bandalagsins á sviði almannavarna (Stjtið. EB L 8, 14.1.1998, bls. 20).
 - {²³⁶} **399D0847** - Ákvörðun ráðsins 1999/847/EB frá 9. desember 1999 um að koma á fót aðgerðaráætlun Bandalagsins á sviði almannavarna (Stjtið. EB L 327, 21.12.1999, bls. 53), eins og henni var breytt með:
 - {²³⁷} **32005D0012** - Ákvörðun ráðsins 2005/12/EB frá 20. desember 2004 um breytingu á ákvörðun 1999/847/EB að því er varðar framlengingu á aðgerðaáætlun Bandalagsins á sviði almannavarna (Stjtið. ESB L 6, 8.1.2005, bls. 7).
 - b) {²³⁸} Bandalagsgerðir sem koma til framkvæmda frá 1. janúar 2008:
 - **32007D0779** - Ákvörðun ráðsins 2007/779/EB frá 8. nóvember 2007 um að koma á kerfi Bandalagsins á sviði almannavarna (endursamin) (Stjtið. ESB L 314, 1.12.2007, bls. 9).
 - c) {²³⁹} Bandalagsgerðir sem koma til framkvæmda frá 1. janúar 2007:
 - **32007D0162** - Ákvörðun ráðsins 2007/162/EB, KBE frá 5. mars 2007 um að koma á fót sjóði á sviði almannavarna (Stjtið. ESB L 71, 10.3.2007, bls. 9).
 - d) {²⁴⁰} Gerðir Bandalagsins sem koma til framkvæmda frá 1. janúar 2014 að telja:
 - **32013D1313** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1313/2013/ESB frá 17. desember 2013 um almannavarnakerfi Sambandsins (Stjtið. ESB L 347, 20.12.2013, bls. 924), eins og henni var breytt með:
-
- {²³²} Málsgreinum 5 til 8 ásamt liðnum var bætt við með ákvörðun nr. 71/1999 (Stjtið. EB L 284, 9.11.2000, bls. 59 og EES-viðbætur nr. 51, 9.11.2000, bls. 55), gildistaka 3.6.1999. Textanum var að hluta til skipt út með ákvörðun nr. 40/2000 (Stjtið. EB L 141, 15.6.2000, bls. 68 og EES-viðbætur nr. 27, 15.6.2000, bls. 26), gildistaka 1.7.2000. Textanum var skipt út með ákvörðun nr. 135/2002 (Stjtið. EB L 336, 12.12.2002, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 61, 12.12.2002, bls. 30), gildistaka 1.4.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.
 - {²³³} Textanum var að hluta til breytt með ákvörðun nr. 135/2002 (Stjtið. EB L 336, 12.12.2002, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 61, 12.12.2002, bls. 30), gildistaka 1.4.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.
 - {²³⁴} Textanum var að hluta til breytt með ákvörðun nr. 135/2002 (Stjtið. EB L 336, 12.12.2002, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 61, 12.12.2002, bls. 30), gildistaka 1.4.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.
 - {²³⁵} Textanum var að hluta til breytt með ákvörðun nr. 135/2002 (Stjtið. EB L 336, 12.12.2002, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 61, 12.12.2002, bls. 30), gildistaka 1.4.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.
 - {²³⁶} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 40/2000 (Stjtið. EB L 141, 15.6.2000, bls. 68 og EES-viðbætur nr. 27, 15.6.2000, bls. 26), gildistaka 1.7.2000.
 - {²³⁷} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 89/2005 (Stjtið. ESB L 268, 13.10.2005, bls. 25 og EES-viðbætur nr. 52, 13.10.2005, bls. 15), gildistaka 11.6.2005.
 - {²³⁸} Undirgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 135/2002 (Stjtið. EB L 336, 12.12.2002, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 61, 12.12.2002, bls. 30), gildistaka 1.4.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 39/2008 (Stjtið. ESB L 182, 10.7.2008, bls. 42 og EES-viðbætur nr. 42, 10.7.2008, bls. 26), gildistaka 15.3.2008. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2008.
 - {²³⁹} Undirgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 96/2007 (Stjtið. ESB L 47, 21.2.2008, bls. 1 og EES-viðbætur nr. 9, 21.2.2008, bls. 1), gildistaka 28.7.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.
 - {²⁴⁰} Undirgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 150/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 60 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 58), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

- ^{241} **32018R1475** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/1475 frá 2. október 2018 (Stjtið. ESB L 250, 4.10.2018, bls. 1),
- ^{242} **32019D0420** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2019/420 frá 13.mars 2019 um breytingu á ákvörðun nr. 1313/2013/ESB um almannavarnakerfi Sambandsins (Stjtið. ESB L 77I, 20.3.2019, bls. 1).
- ^{243} **32021R0836** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/836 frá 20. maí 2021 um breytingu á ákvörðun nr. 1313/2013/ESB um almannavarnakerfi Sambandsins (Stjtið. ESB L 185, 26.5.2021, bls. 1).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 269/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

Liechtenstein er undanþegið þátttöku í þessari áætlun og fjárframlögum til hennar.

- 9.^{244} a) Samningsaðilar skulu starfa saman á þeim sviðum sem eftirfarandi gerð tekur til:
- **32008L0114** - Tilskipun ráðsins 2008/114/EB frá 8. desember 2008 um að greina og tilnefna þýðingarmikil grunnvirki í Evrópu og meta þörfina á að efla vernd þeirra (Stjtið. ESB L 345, 23.12.2008, bls. 75).
- b) Í því skyni að ná fram þeim markmiðum sem koma fram í tilskipun 2008/114/EB, skulu samningsaðilar starfa saman með viðeigandi hætti eins og getið er í 80. gr. samningsins.
- c) Með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. samningsins skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein, að frátöldum ákvæðum 1. og 2. þáttar 3. kafla.

11. gr. ^{245}

Auðveldun viðskipta

1. EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 1994, taka þátt í áætlunum og aðgerðum Bandalagsins sem um getur í 4. mgr. í samræmi við 3. mgr. og 21. gr. samningsins.
2. EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til þeirra áætlana og aðgerða sem um getur í 4. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
3. EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um áætlanir og aðgerðir sem um getur í 4. mgr., taka fullan þátt í nefndum EB sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun eða mótun þessara áætlana og aðgerða.
4. Þessi grein varðar eftirfarandi Bandalagsgerðir og gerðir sem leiðir af þeim:
 - **387D0499** - Ákvörðun ráðsins 87/499/EBE frá 5. október 1987 varðandi áætlun Bandalagsins um samskiptanet fyrir tölvuædd gagnaskiptakerfi í viðskiptum (TEDIS) (Stjtið. EB nr. L 285, 8.10.1987, bls. 35),

^{241} Undirliðnum og orðunum: „eins og henni var breytt með“: var bætt við með ákvörðun nr. 136/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 9.5.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2019.

^{242} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 246/2019 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 28.9.2019. Hún kemur til framkvæmda frá 21.3.2019.

^{243} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 269/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2021.

^{244} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 101/2012 (Stjtið. ESB L 248, 13.9.2012, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 50, 13.9.2012, bls. 45), gildistaka 5.3.2013.

^{245} Greininni var bætt við með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995.

- **389D0241** - Ákvörðun ráðsins 89/241/EBE frá 5. apríl 1989 um breytingu á ákvörðun 87/499/EBE varðandi áætlun Bandalagsins um samskiptanet fyrir tölvuvædd gagnaskiptakerfi í viðskiptum (TEDIS) (Stjtið. EB nr. L 97, 11.4.1989, bls. 46),
- **391D0385** - Ákvörðun ráðsins 91/385/EBE frá 22. júlí 1991 um annað þrep TEDIS-áætlunarinnar (Stjtið. EB nr. L 208, 30.7.1991, bls. 66).

12. gr. {²⁴⁶}

Flutningar

1. EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 1994, taka þátt í áætlunum Bandalagsins sem tengjast fjárlagaliðnum B6-8351, "Flutningar", á fjárlögum Evrópubandalagsins fyrir árið 1994.
2. {²⁴⁷} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 2004 að telja, taka þátt í eftirfarandi áætlun:
 - **32003R1382** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1382/2003 frá 22. júlí 2003 um að veita fjárhagsaðstoð Bandalagsins til að auka vistvænleika vöruflutningakerfisins (Marco Polo áætlunin) (Stjtið. ESB L 196, 2.8.2003, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - **32004R0788** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 788/2004 frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 17).
3. {²⁴⁸} EFTA-ríkin skulu frá og með 1. janúar 2007 taka þátt í eftirfarandi áætlun:
 - **32006R1692** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1692/2006 frá 24. október 2006 um að koma á annarri Marco Polo-áætlun um veitingu fjárhagsaðstoðar Bandalagsins til að auka vistvænleika vöruflutningakerfisins (Marco Polo II-áætlunin) og um niðurfellingu á reglugerð (EB) nr. 1382/2003 (Stjtið. ESB L 328, 24.11.2006, bls. 1), eins og hún var leiðrétit í Stjtið. ESB L 65, 3.3.2007, bls. 12, eins og henni var breytt með:
 - {²⁴⁹} **32009R0923** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 923/2009 frá 16. september 2009 (Stjtið. ESB L 266, 9.10.2009, bls. 1).
4. {²⁵⁰} EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til þeirra aðgerða og áætlana sem um getur í 1., 2. og 3. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
5. {²⁵¹} EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í starfi EB-nefnda sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun, mótun og framkvæmd Bandalagsáætlana sem um getur í 2. og 3. mgr.
6. {²⁵²} EFTA-ríkin skulu taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi Sambandsgerð:
 - **32013R1315** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1315/2013 frá 11. desember 2013 um viðmiðunarreglur Sambandsins varðandi uppbyggingu samevrópska flutninganetsins og um niðurfellingu á ákvörðun nr. 661/2010/ESB (Stjtið. ESB L 348, 20.12.2013, bls. 1), eins og henni var breytt með:

{²⁴⁶} Greininni var bætt við með ákvörðun nr. 8/94 (Stjtið. EB L 198, 30.7.1994, bls. 142 og EES-viðbætur nr. 25, 30.7.1994, bls. 1), gildistaka 1.1.1995.

{²⁴⁷} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 70/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 54 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 8), gildistaka 30.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

{²⁴⁸} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 70/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 54 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 8), gildistaka 30.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

{²⁴⁹} Undirlíðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 58/2010 (Stjtið. ESB L 181, 15.7.2010, bls. 27 og EES-viðbætur nr. 37, 15.7.2010, bls. 36), gildistaka 1.5.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

{²⁵⁰} Texta 2. mgr. var skipt út og hann endurnúmeraður sem 4. mgr. með ákvörðun nr. 70/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 54 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 8), gildistaka 30.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

{²⁵¹} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 70/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 54 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 8), gildistaka 30.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

{²⁵²} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 280/2015 (Stjtið. ESB L 161, 22.6.2017, bls. 68 og EES-viðbætur nr. 78, 22.6.2017, bls. 70), gildistaka 31.10.2015.

-{²⁵³} **32016R0758** - Framseld reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (ESB) 2016/758 frá 4. febrúar 2016 (Stjtið. ESB L 126, 14.5.2016, bls. 3).

EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum nefndarinnar sem komið var á fót samkvæmt 52. gr. reglugerðarinnar, þó án atkvæðisréttar

13. gr. {²⁵⁴}

Menning

1. Samvinna á sviði menningarmála skal aukin innan ramma starfsemi og áætlana Bandalagsins á því sviði. EFTA-ríkin skulu taka þátt í margvíslegri starfsemi Bandalagsins á sviði menningarmála, m.a. upplýsingaskiptum, fundum sérfræðinga, námskeiðum, ráðstefnum og menningarviðburðum af ýmsu tagi.
2. {²⁵⁵} EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði við starfsemina sem um getur í 1., 4., 5. og 6. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
3. {²⁵⁶} EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í starfi EB-nefnda og annarra stofnana sem aðstoða framkvæmdastjórnina við stjórnun, mótun og framkvæmd starfseminnar sem um getur í 1., 4., 5. og 6. mgr.
4. {²⁵⁷} Eftirfarandi gerðir Bandalagsins, sem og afleiddar gerðir, eru efni þessarar greinar:
 - **396D0719** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 719/96/EB frá 29. mars 1996 um að koma á fót áætlun til stuðnings lista- og menningarstarfsemi þar sem áhersla er lögð á Evrópuþáttinn (Kaleidoscope-áætlunin) (Stjtið. EB L 99, 20.4.1996, bls. 20), eins og henni var breytt með:
 - {²⁵⁸} **399D0477** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 477/1999/EB frá 22. febrúar 1999 (Stjtið. EB L 57, 5.3.1999, bls. 2).
 - **397D2085** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2085/97/EB frá 6. október 1997 um stuðningsáætlun á sviði bóka og lesturs, þar með taldar þýðingar (Ariane-áætlunin) (Stjtið. EB L 291, 24.10.1997, bls. 26), eins og henni var breytt með:
 - {²⁵⁹} **399D0476** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 476/1999/EB frá 22. febrúar 1999 (Stjtið. EB L 57, 5.3.1999, bls. 1).
 - **397D2228** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2228/97/EB frá 13. október 1997 um að koma á fót aðgerðaráætlun Bandalagsins á sviði menningararfleifðar (Rafael-áætlunin) (Stjtið. EB L 305, 8.11.1997, bls. 31),
 - {²⁶⁰} **32000D0508** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 508/2000/EB frá 14. febrúar 2000 um að innleiða áætlunina Menning 2000 (Stjtið. EB L 63, 10.3.2000, bls. 1), eins og henni var breytt með:

{²⁵³} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 197/2016 (Stjtið. ESB L 80, 22.3.2018, bls. 42 og EES-viðbætur nr. 19, 22.3.2018, bls. 56), gildistaka 24.9.2016.

{²⁵⁴} Greinin var innleidd með ákvörðun nr. 36/95 (Stjtið. EB L 205, 31.8.1995, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 32, 31.8.1995, bls. 17), gildistaka 1.1.1996.

{²⁵⁵} Texta 2. mgr. var skipt út með ákvörðun nr. 117/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 5 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 3), gildistaka 7.8.2004.

{²⁵⁶} Texta 3. mgr. var skipt út með ákvörðun nr. 117/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 5 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 3), gildistaka 7.8.2004.

{²⁵⁷} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 89/1999 (Stjtið. EB L 296, 23.11.2000, bls. 51 og EES-viðbætur nr. 54, 23.11.2000, bls. 274 (íslenska), bls. 238 (norska)), gildistaka 26.6.1999.

{²⁵⁸} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/1999 (Stjtið. EB L 296, 23.11.2000, bls. 53 og EES-viðbætur nr. 54, 23.11.2000, bls. 302 (íslenska), bls. 266 (norska)), gildistaka 26.6.1999.

{²⁵⁹} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/1999 (Stjtið. EB L 296, 23.11.2000, bls. 53 og EES-viðbætur nr. 54, 23.11.2000, bls. 302 (íslenska), bls. 266 (norska)), gildistaka 26.6.1999.

{²⁶⁰} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 46/2000 (Stjtið. EB L 174, 13.7.2000, bls. 58 og EES-viðbætur nr. 32, 13.7.2000, bls. 7), gildistaka 20.5.2000.

- ^{261} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7),
- ^{262} **32004D0626** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 626/2004/EB frá 31. mars 2004 (Stjtið. ESB L 99, 3.4.2004, bls. 3),
- ^{263} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).
- ^{264} **32006D1855** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1855/2006/EB frá 12. desember 2006 um að koma á fót menningaráætlun (2007–2013) (Stjtið. ESB L 372, 27.12.2006, bls. 1).
- 5.^{265} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 1999, taka þátt í aðgerðaráætlunum Bandalagsins sem tengjast eftirfarandi fjárlagalið á almennum fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 1999:
- **B3-2005**: „Tilraunaaðgerðir í tengslum við rammaáætlun á sviði menningarmála“.
- 6.^{266} Frá 1. janúar 2004 skulu EFTA-ríkin taka þátt í þeirri starfsemi á vegum Bandalagsins sem tengist eftirtöldum fjárlagalið á fjárlögum Evrópusambandsins fyrir fjárhagsárið 2004:
- **Fjárlagaliður 15.04.02.03** - „Undirbúningur að samvinnu á sviði menningarmála“.
- 7.^{267} Samningsaðilar skulu leitast við að styrkja samvinnu innan ramma EB-starfsemi sem eftirtaldar EB-gerðir kunna að verða uppspretta að:
- **32006H0585** - Tilmæli framkvæmdastjórnarinnar 2006/585/EB frá 24. ágúst 2006 um stafvæðingu menningarefnis og að gera það aðgengilegt á Netinu og um varðveislu stafræns efnis (Stjtið. ESB L 236, 31.8.2006, bls. 28).

14. gr. ^{268}

Orkuáætlanir og umhverfistengd starfsemi á sviði orkumála

1. EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1996 taka þátt í áætlun Bandalagsins sem um getur í a-lið 5. mgr. og aðgerðum henni tengdum.
2. EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1996 taka þátt í áætlun Bandalagsins sem um getur í b-lið 5. mgr. og aðgerðum henni tengdum.
- 2a.^{269} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1998 taka þátt í áætlun Bandalagsins sem um getur í c-lið 5. mgr. og aðgerðum henni tengdum.
- 2b.^{270} EFTA-ríkin skulu, frá og með 1. janúar 2000, taka þátt í þeim Bandalagsáætlunum sem um getur í d-lið 5. mgr. og í aðgerðum sem þar um ræðir.

^{261} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

^{262} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 181/2004 (Stjtið. ESB L 133, 26.5.2005, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 26, 26.5.2005, bls. 31), gildistaka 17.12.2004.

^{263} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.

^{264} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 69/2007 (Stjtið. ESB L 304, 22.11.2007, bls. 53 og EES-viðbætur nr. 56, 22.11.2007, bls. 7), gildistaka 16.6.2007. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

^{265} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 100/1999 (Stjtið. EB L 296, 23.11.2000, bls. 79 og EES-viðbætur nr. 55, 23.11.2000, bls. 300), gildistaka 31.7.1999.

^{266} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 117/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 5 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 3), gildistaka 7.8.2004.

^{267} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 20/2008 (Stjtið. ESB L 154, 12.6.2008, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 33, 12.6.2008, bls. 27), gildistaka 2.2.2008.

^{268} Þessi grein, sem var innleidd með ákvörðun nr. 84/96 (Stjtið. EB L 71, 13.3.1997, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 11, 13.3.1997, bls. 69), gildistaka 1.8.1997, kemur í stað fyrri 14. gr.

^{269} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 23/1999 (Stjtið. EB L 148, 22.6.2000, bls. 48 og EES-viðbætur nr. 28, 22.6.2000, bls. 255), gildistaka 27.2.1999.

^{270} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 17/2000 (Stjtið. EB L 103, 12.4.2001, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 20, 12.4.2001, bls. 27), gildistaka 1.8.2000.

- 2c.^{271} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2000 taka þátt í áætlun Bandalagsins sem um getur í e-lið 5. mgr. og aðgerðum henni tengdum.
- 2d.^{272} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2000 taka þátt í áætlun Bandalagsins sem um getur í f-lið 5. mgr. og aðgerðum henni tengdum.
- 2e.^{273} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2003 taka þátt í áætlun Bandalagsins sem um getur í g-lið 5. mgr. og aðgerðum sem tengjast henni, að undanskildu sérsviði áætlunarinnar með heitinu ‘COOPENER’ og aðgerðum sem tengjast því.
- ^{274} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2005 taka þátt í þeim þætti áætlunarinnar, sem um getur í g-lið 5. mgr., sem gengur undir heitinu „COOPENER“ og starfi sem tengist honum.
- 3.^{275} EFTA/EES-ríkin skulu taka þátt í kostnaði við áætlanirnar sem um getur í a-, b-, c-, d-, e-, f- og g-lið 5. mgr. ^{276} og aðgerðum þeim tengdum, í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
- 4.^{277} EFTA/EES-ríkin skulu allt frá upphafi samstarfs í áætlununum, sem um getur í a-, b-, c-, d-, e-, f- og g-lið 5. mgr. ^{278} og aðgerðum þeim tengdum, taka fullan þátt í EB-nefndum sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun slíkra áætlana og aðgerða.
5. Samningsaðilar skulu leitast við að styrkja samvinnu innan ramma starfsemi Bandalagsins sem leiðir af eftirfarandi gerðum Bandalagsins:
- a) **393D0500** - Ákvörðun ráðsins 93/500/EBE frá 13. september 1993 um að efla endurnýjanlega orkugjafa í Bandalaginu (ALTENER-áætlunin) (Stjtið. EB nr. L 235, 18.9.1993, bls. 41).
- b) **396D0737** - Ákvörðun ráðsins 96/737/EB frá 16. desember 1996 um áætlun til margra ára um að stuðla að aukinni orkunýtni í Bandalaginu (SAVE II-áætlun) (Stjtið. EB nr. L 335, 24.12.1996, bls. 50).
- c)^{279} **398D0352** - Ákvörðun ráðsins 98/352/EB frá 18. maí 1998 varðandi áætlun til margra ára um að efla endurnýjanlega orkugjafa í Bandalaginu (ALTENER II) (Stjtið. EB L 159, 3.6.1998, bls. 53).
- d)^{280} **399D0022** - Ákvörðun ráðsins 1999/22/EB frá 14. desember 1998 um samþykkt áætlunar til margra ára um rannsóknir, greiningar, spár og skylda starfsemi á sviði orkumála (1998–2002) (ETAP-áætlunin) (Stjtið. EB L 7, 13.1.1999, bls. 20).
- e)^{281} **32000D0646** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 646/2000/EB frá 28. febrúar 2000 um samþykkt áætlunar til margra ára um að efla endurnýjanlega orkugjafa í Bandalaginu (Altener-áætlunin) (1998 til 2002) (Stjtið. EB L 79, 30.3.2000, bls. 1).

- ^{271} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 101/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 21), gildistaka 15.12.2000.
- ^{272} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 102/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 22), gildistaka 15.12.2000.
- ^{273} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 164/2003 (Stjtið. ES B L 41, 12.2.2004, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 7, 12.2.2004, bls. 43), gildistaka 17.12.2003.
- ^{274} Annarri málsgrein var bætt við með ákvörðun nr. 137/2004 (Stjtið. ESB L 64, 10.3.2005, bls. 80 og EES-viðbætur nr. 12, 10.3.2005, bls. 56), gildistaka 1.2.2005.
- ^{275} Málsgreininni var breytt með ákvörðun nr. 23/1999 (Stjtið. EB L 148, 22.6.2000, bls. 48 og EES-viðbætur nr. 28, 22.6.2000, bls. 255), gildistaka 27.2.1999, ákvörðun nr. 17/2000 (Stjtið. EB L 103, 12.4.2001, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 20, 12.4.2001, bls. 175), gildistaka 1.8.2000, ákvörðun nr. 101/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 21), gildistaka 15.12.2000, og ákvörðun nr. 102/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 22), gildistaka 15.12.2000.
- ^{276} Orðalaginu var skipt út með ákvörðun nr. 164/2003 (Stjtið. ESB L 41, 12.2.2004, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 7, 12.2.2004, bls. 45), gildistaka 17.12.2003.
- ^{277} Málsgreininni var breytt með ákvörðun nr. 23/1999 (Stjtið. EB L 148, 22.6.2000, bls. 48 og EES-viðbætur nr. 28, 22.6.2000, bls. 255), gildistaka 27.2.1999, ákvörðun 17/2000 (Stjtið. EB L 103, 12.4.2001, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 20, 12.4.2001, bls. 175), gildistaka 1.8.2000, ákvörðun nr. 101/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 21), gildistaka 15.12.2000, og ákvörðun nr. 102/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 22), gildistaka 15.12.2000.
- ^{278} Orðalaginu var skipt út með ákvörðun nr. 164/2003 (Stjtið. ESB L 41, 12.2.2004, bls. 67 og EES-viðbætur nr. 7, 12.2.2004, bls. 45), gildistaka 17.12.2004.
- ^{279} Lið c var bætt við með ákvörðun nr. 23/1999 (Stjtið. EB L 148, 22.6.2000, bls. 48 og EES-viðbætur nr. 28, 22.6.2000, bls. 255), gildistaka 27.2.1999.
- ^{280} Lið d var bætt við með ákvörðun nr. 17/2000 (Stjtið. EB L 103, 12.4.2001, bls. 34 og EES-viðbætur nr. 20, 12.4.2001, bls. 175), gildistaka 1.8.2000.
- ^{281} Lið e var bætt við með ákvörðun nr. 101/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 21), gildistaka 15.12.2000.

- f){²⁸²} **32000D0647** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 647/2000/EB frá 28. febrúar 2000 um samþykkt áætlunar til margra ára um að bæta orkunýtni (SAVE-áætlunin) (1998 til 2002) (Stjtið. EB L 79, 30.3.2000, bls. 6).
- g){²⁸³} **32003D1230** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1230/2003/EB frá 26. júní 2003 um samþykkt áætlunar til margra ára um aðgerðir á sviði orkumála: „Skynsamleg stýring orkunotkunar í Evrópu“ (2003–2006) (Stjtið. ESB L 176, 15.7.2003, bls. 29), eins og henni var breytt með:
- {²⁸⁴} **32004D0787** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 787/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 12).

15. gr. {²⁸⁵}

Atvinnumál

1. Samvinna á sviði atvinnumála skal aukin með þátttöku EFTA-ríkjanna í Vinnumiðlun Evrópu (Eures). EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1996 taka þátt í ýmis konar starfsemi Bandalagsins varðandi Eures, m.a. upplýsingamiðlun, sérfræðingafundum, málþingum, ráðstefnum og skyldum viðburðum.
2. {²⁸⁶} EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði í tengslum við starfsemi sem um getur í 1. mgr. og sem er sinnt fyrir 1. janúar 2014 í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. EES-samningsins.
3. EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum nefnda á vegum EB og annarra nefnda sem aðstoða evrópsku framkvæmdastjórna við stjórnun, þróun og framkvæmd starfsemi sem um getur í 1. mgr.
4. {²⁸⁷} Ákvæði 1.–3. mgr. skulu taka til Liechtensteins frá 1. janúar 2007.
5. {²⁸⁸} EFTA-ríkin skulu taka þátt í starfsemi Bandalagsins sem vísað er til í fyrsta lið 8. mgr. frá 1. janúar 1999, starfsemi sem vísað er til í öðrum undirlið frá 1. janúar 2003, í þeirri starfsemi sem vísað er til í þriðja undirlið frá 1. janúar 2014 og í þeirri starfsemi sem vísað er til í fjórða undirlið frá 1. janúar 2021.
6. EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til aðgerðanna sem um getur í 8. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
7. EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í nefnd EB sem aðstoðar framkvæmdastjórn EB við stjórnun, þróun og framkvæmd aðgerðanna sem um getur í 8. mgr.
8. Samningsaðilar skulu einkum leitast við að auka samvinnu innan ramma aðgerða Bandalagsins sem leitt gætu af eftirfarandi gerðum:

{²⁸²} Texta f-liðar var bætt við með ákvörðun nr. 102/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 38 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 22), gildistaka 15.12.2000.

{²⁸³} Texta g-liðar var bætt við með ákvörðun nr. 164/2003 (Stjtið. ESB L 41, 12.2.2004, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 7, 12.2.2004, bls. 43), gildistaka 17.12.2003.

{²⁸⁴} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

{²⁸⁵} Greininni var bætt við með ákvörðun nr. 56/96 (Stjtið. EB L 58, 27.2.1997, bls. 50 og EES-viðbætur nr. 9, 27.2.1997, bls. 1), gildistaka 1.5.1997.

{²⁸⁶} Orðunum „og sem er sinnt fyrir 1. janúar 2014“ í 2. mgr. var bætt við með ákvörðun nr. 151/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 61 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 59), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

{²⁸⁷} Texta 5. mgr. var skipt út með ákvörðun nr. 139/2006 (Stjtið. ESB L 366, 21.12.2006, bls. 85 og EES-viðbætur nr. 64, 21.12.2006, bls. 12), gildistaka 28.10.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2007.

{²⁸⁸} Texta 5. mgr. var skipt út með ákvörðun nr. 18/2003 (Stjtið. ESB L 94, 10.4.2003, bls. 78 og EES-viðbætur nr. 19, 10.4.2003, bls. 22), gildistaka 1.2.2003. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 151/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 61 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 59), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Var síðar skipt út með ákvörðun nr. 270/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2021.

- **398D0171** - Ákvörðun ráðsins 98/171/EB frá 23. febrúar 1998 um aðgerðir Bandalagsins er varða greiningu, rannsóknir og samvinnu á sviði atvinnu- og vinnurmarkaðsmála (Stjtið. EB L 63, 4.3.1998, bls. 26),
 - ^{289} **32002D1145** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1145/2002/EB frá 10. júní 2002 um hvetjandi ráðstafanir Bandalagsins á sviði atvinnumála (Stjtið. EB L 170, 29.6.2002, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - ^{290} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7),
 - ^{291} **32013R1296** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1296/2013 frá 11. desember 2013 um áætlun Evrópusambandsins um atvinnumál og félagslega nýsköpun (EaSI) og um breytingu á ákvörðun nr. 283/2010/ESB um að koma á fót evrópskri örfjármögnunarleið innan Progress-áætlunarinnar í þágu atvinnu og félagslegrar aðildar (Stjtið. ESB L 347, 20.12.2013, bls. 238), eins og henni var breytt með:
 - ^{292} **32016R0589** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/589 frá 13. apríl 2016 (Stjtið. ESB L 107, 22.4.2016, bls. 1).
Liechtenstein er undanþegið þátttöku í áætlun þessari og fjárframlögum til hennar. Noregur skal aðeins taka þátt í Progress- og EURES-aðgerðasviði áætlunarinnar og leggja fram fé til hans.
 - ^{293} **32021R1057** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/1057 frá 24. júní 2021 um að koma á fót Félagsmálasjóði Evrópu Plús (ESF+) og um niðurfellingu á reglugerð (ESB) nr. 1296/2013 (Stjtið. ESB L 231, 30.6.2021, bls. 21), eins og hún var leiðrétt í Stjtið. ESB L 421, 26.11.2021, bls. 75.
Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 270/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.
EFTA-ríkin skulu einungis taka þátt í þeim þætti áætlunarinnar sem varðar atvinnumál og félagslega nýsköpun.
Liechtenstein skal undanþegið þátttöku í og fjárframlagi til þessarar áætlunar.
9. ^{294} EFTA-ríkin skulu taka þátt í samstarfinu sem kveðið er á um í eftirfarandi gerðum ESB:
- **32014D0573** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 573/2014/ESB frá 15. maí 2014 um aukid samstarf milli opinberra vinnumiðlana (Stjtið. ESB L 159, 28.5.2014, bls. 32), eins og henni var breytt með:
 - ^{295} **32020D1782** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2020/1782 frá 25. nóvember 2020 (Stjtið. ESB L 400, 30.11.2020, bls. 7).
- EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt, án atkvæðisréttar, í stjórn nets opinberra vinnumiðlana.

^{289} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 18/2003 (Stjtið. ESB L 94, 10.4.2003, bls. 78 og EES-viðbætur nr. 19, 10.4.2003, bls. 22), gildistaka 1.2.2003.

^{290} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

^{291} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 151/2014 (Stjtið. ESB L 342, 27.11.2014, bls. 61 og EES-viðbætur nr. 71, 27.11.2014, bls. 59), gildistaka 28.6.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014. Orðunum „EURES-aðgerðasviðið“ skipt út fyrir „Progress- og EURES-aðgerðasviðið“ með ákvörðun nr. 174/2015 (Stjtið. ESB L 341, 15.12.2016, bls. 75 og EES-viðbætur nr. 69, 15.12.2016, bls. 76), gildistaka 12.6.2015. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2015.

^{292} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 302/2019 (Stjtið. ESB L 68, 5.3.2020, bls. 46 og EES-viðbætur nr. 14, 5.3.2020, bls. 52), gildistaka 1.3.2021.

^{293} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 270/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2021. Sameiginlega EES-nefndin hafði síðar hlidsjón af leiðréttingu á ESB-gerðinni 18.3.2022.

^{294} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 252/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 46 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 14), gildistaka 14.11.2014. Síðar var texta 9. mgr. 15 gr. skipt út með ákvörðun nr. 254/2016 (Stjtið. ESB L 215, 23.8.2018, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 56, 23.8.2018, bls. 68), gildistaka 3.12.2016.

^{295} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ var bætt við með ákvörðun nr. 224/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur [verður birt síðar]), gildistaka 10.7.2021.

- **32016D0344** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/344 frá 9. mars 2016 um að koma á fót evrópskum vettvangi til að efla samstarf við að taka á svartri vinnu (Stjtið. ESB L 65, 11.3.2016, bls. 12).

16. gr. {²⁹⁶}

Almannaheilbrigði

1. Samvinna á sviði almannaheilbrigðis skal aukin með þátttöku EFTA-ríkjanna í starfsemi Bandalagsins sem kann að leiða af eftirfarandi gerðum Bandalagsins:
 - []{²⁹⁷}
 - {²⁹⁸} **398D2119** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2119/98/EB frá 24. september 1998 um að koma upp kerfi fyrir faraldursfræðilegt eftirlit og varnir gegn smitsjúkdómum í Bandalaginu (Stjtið. EB L 268, 3.10.1998, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {²⁹⁹} **32007D0875** - Ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2007/875/EB frá 18. desember 2007 (Stjtið. ESB L 344, 28.12.2007, bls. 48).
 - {³⁰⁰} Í tengslum við samstarfið sem kveðið er á um í þessum undirlið, skulu EFTA-ríkin taka mið af eftirfarandi gerð:
 - **32012H0073** - Tilmæli framkvæmdastjórnarinnar 2012/73/ESB frá 6. febrúar 2012 um viðmiðunarreglur um gagnavernd fyrir snemmvíðvörunar- og viðbragðskerfið (EWRS) (Stjtið. ESB L 36, 9.2.2012, bls. 31).
 - {³⁰¹} **32002D1786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1786/2002/EB frá 23. september 2002 um samþykkt aðgerðaáætlunar Bandalagsins á sviði lýðheilsu (2003–2008) (Stjtið. EB L 271, 9.10.2002, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {³⁰²} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7),
 - {³⁰³} **32007D1150** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1150/2007/EB frá 25. september 2007 um að koma á fót sérstakri áætlun fyrir tímabilið 2007-2013 um forvarnir og upplýsingar um vímuefni sem hluta af almennu áætluninni um grundvallarréttindi og réttlæti (Stjtið. ESB L 257, 3.10.2007, bls. 23),
 - {³⁰⁴} **32007D1350** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1350/2007/EB frá 23. október 2007 um að koma á fót annarri aðgerðaáætlun Bandalagsins á sviði heilbrigðismála (2008–13) (Stjtið. ESB L 301, 20.11.2007, bls. 3).

{²⁹⁶} Greininni var bætt við með ákvörðun nr. 54/96 (Stjtið. EB L 21, 23.1.1997, bls. 9 og EES-viðbætur nr. 4, 23.1.1997, bls. 54), gildistaka 1.5.1997.

{²⁹⁷} Liðirnir (ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 645/96/EB, með áorðnum breytingum, ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 646/96/EB, með áorðnum breytingum, ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 647/96/EB, með áorðnum breytingum, ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 102/97/EB, með áorðnum breytingum, ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 1400/97/EB, með áorðnum breytingum, ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 1295/1999/EB, ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 372/1999/EB, ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 1296/1999/EB, með áorðnum breytingum) voru felldir brott með ákvörðun nr. 19/2003 (Stjtið. ESB L 94, 10.4.2003, bls. 80 og EES-viðbætur nr. 19, 10.4.2003, bls. 23), gildistaka 1.2.2003.

{²⁹⁸} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 84/2000 (Stjtið. EB L 315, 14.12.2000, bls. 30 og EES-viðbætur nr. 59, 14.12.2000, bls. 24), gildistaka 3.10.2000.

{²⁹⁹} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 78/2008 (Stjtið. ESB L 257, 25.9.2008, bls. 47 og EES-viðbætur nr. 58, 25.9.2008, bls. 29), gildistaka 7.6.2008.

{³⁰⁰} Undirliðnum ásamt texta var bætt við með ákvörðun nr. 301/2014 (Stjtið. ESB L 311, 26.11.2015, bls. 56 og EES-viðbætur nr. 71, 26.11.2015, bls. 55), gildistaka 13.12.2014.

{³⁰¹} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 19/2003 (Stjtið. ESB L 94, 10.4.2003, bls. 80 og EES-viðbætur nr. 19, 10.4.2003, bls. 23), gildistaka 1.2.2003.

{³⁰²} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

{³⁰³} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 76/2008 (Stjtið. ESB L 257, 25.9.2008, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 58, 25.9.2008, bls. 27), gildistaka 7.6.2008. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2008.

{³⁰⁴} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 77/2008 (Stjtið. ESB L 257, 25.9.2008, bls. 46 og EES-viðbætur nr. 58, 25.9.2008, bls. 28), gildistaka 7.6.2008. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2008.

- {³⁰⁵} **32014R0282** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 282/2014 frá 11. mars 2014 um að koma á fót þriðju aðgerðaáætlun Sambandsins á sviði heilbrigðismála (2014-2020) og niðurfellingu á ákvörðun nr. 1350/2007/EB (Stjtið. ESB L 86, 21.3.2014, bls. 1).

Heimilt er að telja kostnað við starfsemi, sem er hrint í framkvæmt eftir 1. janúar 2014, styrkhæfan frá og með upphafi aðgerðarinnar samkvæmt viðkomandi styrksamningi eða styrkákvrðun, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 253/2014 frá 13. nóvember 2014 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

Liechtenstein er undanþegið þátttöku í þessari áætlun og fjárframlögum til hennar.

- {³⁰⁶} **32013D1082** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1082/2013/ESB frá 22. október 2013 um alvarlegar heilsufarsógnir sem ná yfir landamæri og niðurfellingu ákvörðunar nr. 2119/98/EB (Stjtið. ESB L 293, 5.11.2013, bls. 1).

Liechtenstein skal bera allan kostnað vegna aðildar að starfsemi samkvæmt ákvörðun 1082/2013. Verði Liechtenstein þátttakandi í þriðju aðgerðaáætlun Sambandsins á sviði heilbrigðismála (2014–2020), sem sett var á laggirnar með reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 282/2014 frá 11. mars 2014, gilda venjubundin ákvæði um endurgreiðslu kostnaðar.

- {³⁰⁷} **32021R0522** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/522 frá 24. mars 2021 um að koma á fót áætlun Sambandsins á sviði heilbrigðismála („EU4Health-heilbrigðisáætlunin“) fyrir tímabilið 2021–2027 og niðurfellingu á reglugerð (ESB) nr. 282/2014 (Stjtið. ESB L 107, 26.3.2021, bls. 1).

Kostnaður sem fellur til vegna starfsemi sem kemur til framkvæmda eftir 1. janúar 2021 kann að teljast hæfur frá og með upphafsdegi viðkomandi aðgerðar sem ákveðin er í styrksamningi eða viðkomandi ákvörðun um styrk, með þeim skilyrðum sem þar koma fram, að því tilskildu að ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 271/2021 frá 24. september 2021 öðlist gildi áður en aðgerðinni lýkur.

Liechtenstein skal undanþegið þátttöku í og fjárframlagi til þessarar áætlunar.

2. {³⁰⁸} EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði í tengslum við áætlanir og aðgerðir sem um getur í 1. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
3. {³⁰⁹} EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum EB-nefnda sem aðstoða framkvæmdastjórnina við stjórnun, þróun og framkvæmd áætlana og aðgerða sem um getur í 1. mgr.
4. {³¹⁰}
 - a) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum Sóttvarnastofnunar Evrópu, er nefnist „stofnunin“ í því sem hér fer á eftir, í samræmi við ákvæði eftirfarandi Bandalagsgerðar:
 - **32004R0851** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 851/2004 frá 21. apríl 2004 um stofnun Sóttvarnastofnunar Evrópu (Stjtið. ESB L 142, 30.4.2004, bls. 1).
 - b) EFTA-ríkin skulu taka þátt í kostnaði í tengslum við starfsemi sem um getur í a-lið í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins og bókun 32 við samninginn.
 - c) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum stjórnar stofnunarinnar og hafa þar sömu réttindi og skyldur og aðildarríki Evrópusambandsins, að undanskildum atkvæðarétti.

{³⁰⁵} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 253/2014 (Stjtið. ESB L 263, 8.10.2015, bls. 47 og EES-viðbætur nr. 61, 8.10.2015, bls. 15), gildistaka 14.11.2014. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2014.

{³⁰⁶} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 73/2015 (Stjtið. ESB L 129, 19.5.2016, bls. 87 og EES-viðbætur nr. 29, 19.5.2016, bls. 86), gildistaka 21.3.2015.

{³⁰⁷} Undirliðnum og aðlögunartextanum var bætt við með ákvörðun nr. 271/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 25.9.2021. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2021.

{³⁰⁸} Texti 2. mgr. var felldur brott frá 1.2.2003 með ákvörðun nr. 19/2003 (Stjtið. ESB L 94, 10.4.2003, bls. 80 og EES-viðbætur nr. 19, 10.4.2003, bls. 23), gildistaka 1.2.2003. Málsgreinin var endurnúmeruð frá 3 í 2 með sömu ákvörðun.

{³⁰⁹} Málsgreinin var endurnúmeruð frá 4 í 3 með ákvörðun nr. 19/2003 (Stjtið. ESB L 94, 10.4.2003, bls. 80 og EES-viðbætur nr. 19, 10.4.2003, bls. 23), gildistaka 1.2.2003.

{³¹⁰} Málsgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 23/2005 (Stjtið. ESB L 161, 23.6.2005, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 32, 23.6.2005, bls. 30), gildistaka 19.5.2005. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2005.

- d) EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í störfum ráðgjafarnefndarinnar og hafa þar sömu réttindi og skyldur og aðildarríki Evrópusambandsins.
- e) EFTA-ríkin skulu beita gagnvart stofnuninni og starfsfólki hennar Bókun um sérréttindi og friðhelgi Evrópubandalaganna og viðeigandi reglum sem samþykktar hafa verið á grundvelli hennar.
- f) Þrátt fyrir a-lið 2. mgr. 12. gr. ráðningarskilmála annarra starfsmanna Evrópubandalaganna er forstjóra stofnunarinnar heimilt að gera ráðningarsamning við ríkisborgara EFTA-ríkjanna sem njóta óskertra borgaralegra réttinda.
- g) Með skírskotun til 3. mgr. 79. gr. samningsins skal VII. hluti samningsins (Ákvæði um stofnanir) gilda um þessa málsgrein.
- h) Við beitingu þessarar reglugerðar skal reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1049/2001 frá 30. maí 2001 um almennan aðgang að skjölum Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar einnig gilda um þau skjöl Sóttvarnastofnunarinnar sem varða EFTA-ríkin.

17. gr. {³¹¹}

Fjarvirk gagnaskipti milli stjórnsýslustofnana {³¹²}

- 1. {³¹³} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1997 taka þátt í verkefnum og starfsemi í tengslum við Bandalagsáætlanir sem um getur í a-lið 6. mgr. í samræmi við starfsáætlunina í 3. viðbæti við bókun þessa, og frá 1. janúar 2006 í verkefnum og starfsemi í tengslum við Bandalagsáætlunina sem um getur í b-lið 6. mgr., að því marki sem verkefni og starfsemi af þessu tagi styrkja annað samstarf samningsaðila.
 - {³¹⁴} EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2010 taka þátt í verkefnum og starfsemi í tengslum við áætlun Sambandsins sem um getur í c-lið 6. mgr., að því marki sem verkefni og starfsemi af þessu tagi styrkja annað samstarf samningsaðila.
 - {³¹⁵} EFTA-ríkin skulu, frá 1. janúar 2016, taka þátt í þeim verkefnum og þeirri starfsemi í tengslum við áætlun Sambandsins sem um getur í d-lið 6. mgr.
- 2. {³¹⁶} EFTA-ríkin skulu leggja fram fê til þeirra áætlana sem um getur í 6. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
- 3. {³¹⁷} EFTA-ríkin skulu, allt frá upphafi samstarfs í áætluninni sem um getur í a-lið 6. mgr., taka fullan þátt í þeim þáttum fjarvirkni er varða EES í stjórnsýslunefnd á sviði fjarvirkni (TAC) sem aðstoðar framkvæmdastjórn EB við framkvæmd, stjórnun og þróun þessarar áætlunar, svo fremi um sé að ræða verkefnaþætti áætlunarinnar sem varða EES.

{³¹¹} Greininni var bætt við með ákvörðun nr. 98/97 (Stjtið. EB L 193, 9.7.1998, bls. 55 og EES-viðbætur nr. 27, 9.7.1998, bls. 107), gildistaka 13.12.1997.

{³¹²} Fyrirsögninni var breytt með ákvörðun nr. 41/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 28), gildistaka 8.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

{³¹³} Texta 1. mgr. var skipt út með ákvörðun nr. 41/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 28), gildistaka 8.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006. Orðunum 5. mgr. a og 5. mgr. b var síðar skipt út fyrir orðin 6. mgr. a og 6. mgr. b með ákvörðun nr. 80/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 40), gildistaka 12.6.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

{³¹⁴} Undirgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 80/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 40), gildistaka 12.6.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

{³¹⁵} Undirgreininni var bætt við með ákvörðun nr. 162/2016 (Stjtið. ESB L 73, 15.3.2018, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 16, 15.3.2018, bls. 41), gildistaka 9.7.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016.

{³¹⁶} Texta 2. mgr. var breytt með ákvörðun nr. 41/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 28), gildistaka 8.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006. Orðunum „5. mgr.“ var síðar skipt út með orðunum „6. mgr.“ með ákvörðun nr. 80/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 40), gildistaka 12.6.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

{³¹⁷} Texta 3. mgr. var breytt með ákvörðun nr. 41/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 28), gildistaka 8.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006. Orðunum „5. mgr. a“ var síðar skipt út fyrir orðin „6. mgr. a“ með ákvörðun nr. 80/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 40), gildistaka 12.6.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

4. {³¹⁸} EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um áætlunina sem um getur í b-lið 6. mgr., taka fullan þátt, án atkvæðisréttar, í starfsemi er lýtur að Evrópska efnahagssvæðinu á vegum nefndar um samevrópska rafræna stjórnslu (PEGSCO), sem aðstoðar framkvæmdastjórn Evrópubandalaganna við framkvæmd, stjórnun og mótun áætlunarinnar, að því er varðar þau verkefni áætlunarinnar sem snúa að Evrópska efnahagssvæðinu.
5. {³¹⁹} EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um áætlunina sem um getur í c-lið 6. mgr., taka fullan þátt, án atkvæðisréttar, í starfsemi er lýtur að Evrópska efnahagssvæðinu á vegum nefndar um rekstrarsamhæfislausnir fyrir opinberar stjórnslustofnanir í Evrópu (ISA-nefndin), sem aðstoðar framkvæmdastjórn Evrópusambandsins við framkvæmd, stjórnun og mótun áætlunarinnar, að því er varðar þau verkefni áætlunarinnar sem snúa að Evrópska efnahagssvæðinu.
- 5a. {³²⁰} EFTA-ríkin skulu, frá upphafi samstarfs um áætlunina, sem um getur í d-lið 6. mgr., taka fullan þátt, án atkvæðisréttar, í starfsemi nefndar um rekstrarsamhæfislausnir fyrir opinberar stjórnslustofnanir, fyrirtæki og borgara í Evrópu (ISA2-nefndin), sem aðstoðar framkvæmdastjórn Evrópusambandsins við framkvæmd, stjórnun og mótun þeirrar áætlunar.
6. {³²¹} Eftirfarandi gerðir Bandalagsins eru efni þessarar greinar:
- a) {³²²} með tilliti til þátttöku frá 1. janúar 1997:
- {³²³} **395D0468** - Ákvörðun ráðsins 95/468/EB frá 6. nóvember 1995 um framlag Bandalagsins til fjarvirkra gagnaskipta milli stjórnslustofnana í Bandalaginu (IDA) (Stjtið. EB L 269, 11.11.1995, bls. 23).
 - {³²⁴} **399D1719** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1719/1999/EB frá 12. júlí 1999 um viðmiðunarreglur um samevrópsk net fyrir rafræn gagnaskipti milli stjórnslustofnana, að meðtalinni skilgreiningu verkefna sem þjóna sameiginlegum hagsmunum (Stjtið. EB L 203, 3.8.1999, bls. 1), eins og henni var breytt með:
 - {³²⁵} **32002D2046** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2046/2002/EB frá 21. október 2002 (Stjtið. EB L 316, 20.11.2002, bls. 4),
 - {³²⁶} **32004D0787** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 787/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 12),
 - {³²⁷} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).
 - {³²⁸} **399D1720** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1720/1999/EB frá 12. júlí 1999 um samþykkt aðgerða og ráðstafana til að tryggja rekstrarsamhæfi og aðgang að samevrópskum netum fyrir rafræn gagnaskipti milli stjórnslustofnana (Stjtið. EB L 203, 3.8.1999, bls. 9), eins og henni var breytt með:

{³¹⁸} Texta 4. mgr. var bætt við með ákvörðun nr. 41/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 28), gildistaka 8.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006. Orðunum „5. mgr. b“ var síðar skipt út fyrir orðin „6. mgr. b“ með ákvörðun nr. 80/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 40), gildistaka 12.6.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

{³¹⁹} Texta 5. mgr. var bætt við með ákvörðun nr. 80/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 40), gildistaka 12.6.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

{³²⁰} Texta 5. mgr. a var bætt við með ákvörðun nr. 162/2016 (Stjtið. ESB L 73, 15.3.2018, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 16, 15.3.2018, bls. 41), gildistaka 9.7.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016.

{³²¹} Inngangsmálsliðnum var breytt með ákvörðun nr. 100/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2001, bls. 32 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 18), gildistaka 15.12.2000. Var síðar endurnúmeraður með ákvörðun nr. 41/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 28), gildistaka 8.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006. 5. mgr. var síðar endurnúmeruð sem 6. mgr. með ákvörðun nr. 80/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 40), gildistaka 12.6.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

{³²²} Inngangsmálsliðnum, a-lið, var bætt við með ákvörðun nr. 41/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 28), gildistaka 8.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

{³²³} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 98/97 (Stjtið. EB L 193, 9.7.1998, bls. 55 og EES-viðbætur nr. 27, 9.7.1998, bls. 107), gildistaka 13.12.1997.

{³²⁴} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 100/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2000, bls. 32 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2000, bls. 18), gildistaka 15.12.2000.

{³²⁵} Undirlíðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 86/2003 (Stjtið. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 29), gildistaka 21.6.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.

{³²⁶} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

{³²⁷} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.

{³²⁸} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 100/2000 (Stjtið. EB L 7, 11.1.2000, bls. 32 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2000, bls. 18), gildistaka 15.12.2000.

-^{329} **32002D2045** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2045/2002/EB frá 21. október 2002 (Stjtið. EB L 316, 20.11.2002, bls. 1),

-^{330} **32004D0786** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 786/2004/EB frá 21. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 138, 30.4.2004, bls. 7),

-^{331} **32004R0885** - Reglugerð ráðsins (EB) nr. 885/2004 frá 26. apríl 2004 (Stjtið. ESB L 168, 1.5.2004, bls. 1).

b) ^{332} með tilliti til þátttöku frá 1. janúar 2006:

- **32004D0387** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/387/EB frá 21. apríl 2004 um rekstrarsamhæfða, samevrópska, rafræna þjónustu hins opinbera við opinberar stjórnsýslustofnanir, fyrirtæki og borgara (IDABC) (Stjtið. ESB L 144, 30.4.2004, bls. 65), eins og hún var leiðrétt í Stjtið. ESB L 181, 18.5.1.2004, bls. 25.

-^{333} **32008D0049** - Ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2008/49/EB frá 12. desember 2007 um framkvæmd upplýsingakerfisins fyrir innri markaðinn (IMI) að því er varðar vernd persónuupplýsinga (Stjtið. ESB L 13, 16.1.2008, bls. 18).

c) ^{334} með tilliti til þátttöku frá 1. janúar 2010:

- **32009D0922** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 922/2009/EB frá 16. september 2009 um rekstrarsamhæfðislausnir fyrir opinberar stjórnsýslustofnanir í Evrópu (Stjtið. ESB L 260, 3.10.2009, bls. 20).

d) ^{335} með tilliti til þátttöku frá 1. janúar 2016:

- **32015D2240** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/2240 frá 25. nóvember 2015 um að koma á fót áætlun um rekstrarsamhæfðislausnir og sameiginlega ramma fyrir opinberar stjórnsýslustofnanir, fyrirtæki og borgara í Evrópu (ISA2-áætlunin) sem leið til að nútímavæða hið opinbera (Stjtið. ESB L 318, 4.12.2015, bls. 1).

Stjórnvöld í Liechtenstein þurfa hvorki að taka þátt í áætluninni né að veita fjárframlög til hennar.

18. gr. ^{336}

Skipti milli stjórnsýslustofnana á embættismönnum

1. EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 1999 taka þátt í þeim hlutum er varða EES í aðgerðaáætlun Bandalagsins og áætluninni sem um getur í 4. mgr.

^{329} Undirliðnum og orðunum „eins og henni var breytt með:“ hér að framan var bætt við með ákvörðun nr. 86/2003 (Stjtið. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 29), gildistaka 21.6.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.

^{330} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 90/2004 (Stjtið. ESB L 349, 25.11.2004, bls. 52 og EES-viðbætur nr. 59, 25.11.2004, bls. 26), gildistaka 9.6.2004.

^{331} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 107/2005 (Stjtið. ESB L 306, 24.11.2005, bls. 45 og EES-viðbætur nr. 60, 24.11.2005, bls. 28), gildistaka 9.7.2005.

^{332} Texta b-liðar var bætt við með ákvörðun nr. 41/2006 (Stjtið. ESB L 147, 1.6.2006, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 28, 1.6.2006, bls. 28), gildistaka 8.6.2006. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2006.

^{333} Undirliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 109/2008 (Stjtið. ESB L 309, 20.11.2008, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 70, 20.11.2008, bls. 28), gildistaka 9.9.2010. Texti liðarins (ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2008/49/EB) var felldur brott með ákvörðun nr. 102/2015 (Stjtið. ESB L 211, 4.8.2016, bls. 55 og EES-viðbætur nr. 42, 4.8.2016, bls. 53), gildistöku er beðið.

^{334} Texta c-liðar var bætt við með ákvörðun nr. 80/2010 (Stjtið. ESB L 244, 16.9.2010, bls. 41 og EES-viðbætur nr. 49, 16.9.2010, bls. 40), gildistaka 12.6.2010. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2010.

^{335} Texta d-liðar var bætt við með ákvörðun nr. 162/2016 (Stjtið. ESB L 73, 15.3.2018, bls. 36 og EES-viðbætur nr. 16, 15.3.2018, bls. 41), gildistaka 9.7.2016. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2016.

^{336} Greininni var bætt við með ákvörðun nr. 24/1999 (Stjtið. EB L 148, 22.6.2000, bls. 49 og EES-viðbætur nr. 28, 22.6.2000, bls. 256), gildistaka 27.2.1999.

2. EFTA-ríkin skulu leggja fram fé til aðgerðaáætlunar Bandalagsins og áætlunarinnar sem um getur í 4. mgr. í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
3. EFTA-ríkin skulu frá upphafi samstarfs í aðgerðaáætluninni og áætluninni sem um getur í 4. mgr. taka fullan þátt í nefnd EB sem aðstoðar framkvæmdastjórn EB við stjórnun eða mótun aðgerðaáætlunarinnar og áætlunarinnar að svo miklu leyti sem nefndinni er falið að fjalla um málefni sem falla undir gildissvið samningsins.
4. Eftirfarandi gerðir Bandalagsins svo og gerðir sem af þeim leiða falla undir þessa grein:
 - **392D0481** - Ákvörðun ráðsins 92/481/EBE frá 22. september 1992 um samþykkt aðgerðaáætlunar um skipti milli stjórnsýslustofnana aðildarríkjanna á embættismönnum sem eiga að sjá um framkvæmd Bandalagslöggjafar sem er nauðsynleg til þess að innri markaðurinn komist á (Stjtið. EB L 286, 1.10.1992, bls. 65), eins og henni var breytt með:
 - **398D0889** - Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 889/98/EB frá 7. apríl 1998 (Stjtið. EB L 126, 28.4.1998, bls. 6).

19. gr. {³³⁷}

Dregið úr efnahagslegu og félagslegu misræmi

1. Samningsaðilar skulu efla samvinnu sína til að draga úr efnahagslegu og félagslegu misræmi á EES með fjárframlögum frá EFTA/EES-ríkjunum. Í því skyni skal fjármagnssjóður stofnaður fyrir tímabilið 1999-2003.
2. Á grundvelli c-liðar 1. mgr. 82. gr. samningsins og með fyrirvara um tilhögunina sem kveðið er á um í 4. viðbæti við þessa bókun skulu EFTA/EES-ríkin leggja fram 119,6 milljón evrur til samstarfsins sem um getur í 1. gr. hér að framan. Þetta fjárframlag skal lagt fram til skuldbindingar í fimm jöfnum hlutum árlega.

20. gr. {³³⁸}

Að bæta samkeppnishæfni og félagslega og efnahagslega samleitni og samheldni samkvæmt InvestEU-áætlun Evrópusambandsins

1. EFTA-ríkin skulu frá 1. janúar 2022 taka þátt í starfsemi sem kann að leiða af eftirfarandi lagagerð Sambandsins:
 - **32021R0523** - Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2021/523 frá 24. mars 2021 um að koma á fót InvestEU-áætlun Evrópusambandsins og um breytingu á reglugerð (ESB) 2015/1017 (Stjtið. ESB L 107, 26.3.2021, bls. 30).
2. EFTA-ríkin skulu ekki taka þátt í InvestEU-ráðgjafasetrinu.
3. EFTA-ríkin geta valið að taka þátt í einni eða fleiri fjármálaafurðum undir ESB-hluta InvestEU-sjóðsins. Framlag EFTA-ríkjanna skal byggjast á áhættusniði þeirra fjármálaafurða sem þau kjósa að taka þátt í. Framlag EFTA-ríkjanna skal hækka ESB-ábyrgðina.
4. Við útreikning á fjárframlagi EFTA-ríkjanna til InvestEU-sjóðsins skal hlutfallsstuðullinn, sem mælt er fyrir um í 1. mgr. 82. gr. EES-samningsins um fjárlagaliði, ekki gilda. Í samræmi við 8. gr. bókunar 32 skulu EFTA-ríkin gera framlagssamninga við ESB sem framkvæmdastjórnin er í forsvari fyrir. Með framlagssamningunum skal ákvarða fjárhæðir fjárframlaga EFTA-ríkjanna til ESB-ábyrgðarinnar, mæla fyrir um skilmála og skilyrði fyrir notkun þessa framlags, ákvarða tíðni og fjárhæðir greiðslu framlagsins og setja reglur um endurgreiðslu ónotaðra fjármuna og tekna til EFTA-ríkjanna.

^{337} Greininni var bætt við með ákvörðun nr. 47/2000 (Stjtið. EB L 174, 13.7.2000, bls. 59 og EES-viðbætur nr. 32, 13.7.2000, bls. 8), gildistaka 1.1.2001.

^{338} Greininni var bætt við með ákvörðun nr. 226/2022 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 9.7.2022. Hún kemur til framkvæmda frá 1. janúar 2022.

5. Þegar framlag EFTA-ríkjanna til ESB-ábyrgðarinnar er ekki að veita fullnægjandi tryggingu í reiðufé, þ.e. tryggingin er undir 100%, skulu EFTA-ríkin skuldbinda sig til að standa straum af viðkomandi ábyrgðarskuldbindingum með óafturkallanlegri, skilyrðislausri og óbundinni bakábyrgð. Bakábyrgðin skal veitt á sama tíma og framlagssamningur er undirritaður.
6. Liechtenstein skal undanþegið þátttöku í þessari áætlun og fjárframlagi til hennar.

1. VIÐBÆTIR VIÐ BÓKUN 31 ^{339}

HELIOS II - VINNUÁÆTLUN 1995

1. SAMRÁÐSNEFNDIR ⁽¹⁾

- (1) Ákvörðun ráðsins 93/136/EBE frá 25. febrúar 1993 um þriðju aðgerðaáætlun Bandalagsins um aðstoð við fatlaða (Stj. tíð. EB nr. L 56, 9.3.1993, bls. 30).

Full þátttaka með sömu skilyrðum og EB-aðildarríki, nema hvað varðar hugsanlega tilhögun atkvæðagreiðslu og málefni sem um er fjallað í þeim þætti vinnuáætlunarinnar sem ber yfirskriftina „Fjármálaáætlun“.

1.1. RÁÐGJAFANEFND - þrjár fundir.

- tveir ríkisstjórnarfulltrúar frá hverju EFTA-ríki.

1.2. EVRÓPSKUR UMRÆÐUHÓPUR UM MÁLEFNI FATLAÐRA - þrjár fundir.

- tólf starfandi evrópsk frjáls félagasamtök (NGO) sem eru málsvavar fatlaðra og samtaka fatlaðra í EFTA-ríkjunum,
- tveir starfandi fulltrúar aðila vinnumarkaðarins sem eru málsvavar aðila vinnumarkaðarins í EFTA-ríkjunum,
- einn fulltrúi innlendra frjálsra félagasamtaka (NGO) eða landsráðs fatlaðra sem tilnefndur er af hverju EFTA-ríki.

^{339} Viðbætinum var bætt við með ákvörðun nr. 35/95 (Stj. tíð. EB L 205, 31.8.1995, bls. 39 og EES-viðbætur nr. 32, 31.8.1995, bls. 1), gildistaka 1.2.1996.

- 1.3. SAMRÁÐSHÓPUR - þrír fundir.
- einn ríkisstjórnarfulltrúi frá hverju EFTA-ríki,
 - einn aðili sem er málsvari innlendra frjálsra félagasamtaka (NGO) og landsráða fatlaðra sem eiga aðild að umræðuhópnum.
2. VINNUHÓPAR ⁽²⁾
- ⁽²⁾ Ákvörðun ráðsins 94/782/EB frá 6. desember 1994 um frekari þróun Handynet-kerfisins innan ramma þeirrar starfsemi sem nú fer fram í tengslum við fyrstu eininguna varðandi tæknileg hjálpartæki (Stjtið. EB nr. L 316, 9.12.1994, bls. 42).
- Full þátttaka með sömu skilyrðum og EB-aðildarríki, nema hvað varðar hugsanlega tilhögun atkvæðagreiðslu og málefni sem um er fjallað í þeim þætti vinnuáætlunarinnar sem ber yfirskriftina "Fjármálaáætlun".
- 2.1. HANDYNET-HÓPUR SEM ANNAST TÆKNILEGA SAMRÆMINGU - þrír fundir
- einn fulltrúi frá sérhverri innlendra samræmingarstöð (NCC).
- 2.2. HANDYNET-ÍÐORÐAHÓPUR - þrír fundir
- einn fulltrúi frá hverju EFTA-ríki.
- 2.3. HELIOS-VINNUHÓPUR UM BLÖNDUN Á SVIÐI MENNTUNAR - þrír fundir
- tveir ríkisstjórnarfulltrúar frá hverju EFTA-ríki.
- 2.4. HELIOS-VINNUHÓPUR UM ATVINNUMÁL - þrír fundir
- einn ríkisstjórnarfulltrúi frá hverju EFTA-ríki.
- 2.5. HELIOS-VINNUHÓPAR UM SJÁLFSTÆTT LÍFERNI
- Íþróttir - tveir fundir
 - tveir fulltrúar frá innlendra íþróttanefnd fyrir fatlaða í hverju EFTA-ríki
 - Hreyfanleiki og flutningar - tveir fundir
 - tveir ríkisstjórnarfulltrúar frá hverju EFTA-ríki
 - Ferðamál - tveir fundir
 - þrír fulltrúar frjálsra félagasamtaka (NGO) og ferðasamtaka í hverju EFTA-ríki.
3. SAMSKIPTAÆÐGERÐIR ⁽³⁾
- ⁽³⁾ Ákvörðun ráðsins 93/136/EBE frá 25. febrúar 1993 um þriðju aðgerðaáætlun Bandalagsins um aðstoð við fatlaða (Stjtið. EB nr. L 56, 9.3.1993, bls. 30).
- 3.1. Framkvæmdastjórnin skal láta hverju EFTA-ríki í té upplýsingar um forgangspæmu, vinnu sem tengist þeim og niðurstöður.
- 3.2. EFTA-ríkjum skal boðið að tilnefna aðila til að taka þátt í námskeiðum með samræðusniði eða ráðstefnum sem haldnar verða fyrir fulltrúa „aðgerðanna“ til að draga ályktanir af því sem áunnist hefur á árinu.

- 3.3. Skipulagning og undirbúningur vegna innfellingar á „aðgerðum“ í EFTA-ríkjunum í áætluninni frá 1. janúar 1996, sem eru:
- Tilnefning „aðgerða“ af hálfu stjórnvalda EFTA-ríkjanna fyrir 30. september 1995 - fjögur svið: endurhæfing fatlaðra, blöndun á sviði menntunar, efnahags- og félagsleg blöndun og sjálfstætt líferni (fjöldi „aðgerða“ hefur ekki verið ákveðinn).
 - Upphafsfundur (samræðufundur) vegna „aðgerða“ á hverju sviði og ákvarðanir um þátttöku í einstaka þemaverkefnum.

4. HANDYNET

Full þátttaka með sömu skilyrðum og EB-aðildarríki með það að markmiði að láta gagnagrunninn taka til ítarlegra upplýsinga sem varða öll EFTA-ríkin fyrir 1. janúar 1996:

- Innlendu samræmingarstöðvarnar (NCC) skulu safna upplýsingum og senda þær til Helios-sérfræðingahópsins.
- Helios-sérfræðingahópurinn skal setja upplýsingar inn á lesgeisladiskinn (CD-ROM) og senda út uppfærða lesgeisladiska (þrisvar sinnum á árinu) - innlendu samræmingarstöðvunum og gagnasöfnunarstöðvunum (DCC) að kostnaðarlausu.
- Upplýsinga- og ráðgjafastöðvarnar (IAC) skulu veita fötluðum aðgang að lesgeisladiskum, gegnum netkerfi, o.s.frv.

5. SAMSTARF VIÐ FRJÁLSU FÉLAGASAMTÖKIN (NGO) ⁽⁴⁾

⁽⁴⁾ Ákvörðun ráðsins 93/136/EBE frá 25. febrúar 1993 um þriðju aðgerðaáætlun Bandalagsins um aðstoð við fatlaða (Stjútíð. EB nr. L 56, 9.3.1993, bls. 30).

5.1. Framkvæmdastjórnin skal láta hverju EFTA-ríki í té upplýsingar um efni og tímasetningu viðburða sem frjálsu félagasamtökin skipuleggja og sem fá fjárstuðning

(allt að 50%, með fyrirvara um ákveðið hámark) samkvæmt annari Helios-áætluninni (Evrópuáætlanir sem lagðar eru til af sérhverri hinna tólf evrópsku frjálsu félagasamtaka í umræðuhópnum).

5.2. Fulltrúum EFTA-ríkjanna, frjálsra félagasamtaka, o.s.frv. skal boðið að vera viðstaddir viðburði sem takmarkast ekki við sérstök samtök.

5.3. Frjálsu evrópsku félagasamtökin skulu meta beiðnir um að fella inn í Evrópuáætlanirnar fyrir árið 1996 viðburði sem verða skipulagðir og haldnir í EFTA-ríkjum og kynna framkvæmdastjórninni álit sem lagt verður fram til endanlegrar ákvörðunar. (Viðburðir samkvæmt Evrópuáætluninni fá styrk sem nemur allt að 50% af heildarkostnaði, með fyrirvara um ákveðið hámark).

6. AÐGERÐIR TIL AÐ EFLA VITUND ALMENNINGS

6.1. Framkvæmdastjórnin skal dreifa Helioscope (Helios-tímarit), Helios Flash og öðrum gögnum til samtaka og einstaklinga í EFTA-ríkjunum samkvæmt beiðni.

6.2. Árlegur dagur fatlaðra (3. desember ár hvert) - samtökum og einstaklingum í EFTA-ríkjunum skal boðið að taka þátt í viðburðum á evrópskum vettvangi.

6.3. Helios-samkeppni og verðlaun - þátttaka í árlegu ráðstefnunni.

6.4. Upplýsingastandar (ráðstefnur, sýningar, o.s.frv.)

Staðir í EFTA-ríkjunum sem íhuga skal hvort eigi að fella inn í ársáætlunina.

6.5. Innlendum Helios-upplýsingadagur.

1996

1 & 2 SAMRÁÐSNEFNDIR OG VINNUHÓPAR

Þátttaka eins og árið 1995, en framkvæmdastjórnin skal greiða kostnað þátttakenda á eftirfarandi grundvelli:

Ríkisstjórnarfulltrúar - ferðakostnaður

Aðrir - ferðakostnaður, dvalarstyrkur og styrkur vegna ófyrirsjáanlegra útgjalda.

Ef þátttakandi er í fylgd annars einstaklings vegna fötlunar sinnar mun kostnaður í tengslum við hann greiddur á sama grundvelli og kostnaður fyrir þátttakanda.

3. SAMSKIPTAÁÐGERÐIR

Full þátttaka með sömu skilyrðum og EB-aðildarríkin, þar með talin þátttaka fulltrúa tiltekinna „aðgerða“ í:

- skoðunarferðum, þjálfunarnámskeiðum o.s.frv. sem eru skipulögð til að fylgja eftir ákveðnum þemaverkefnum - framkvæmdastjórnin skal greiða allan kostnað, með fyrirvara um hámarksfjárhæð, fyrir hverja „aðgerð“, og
- námskeiðum með samræðusniði eða ráðstefnum sem eru haldnar í árslok. Framkvæmdastjórnin skal greiða allan kostnað.

4. HANDYNET - sama og fyrir árið 1995.

5. SAMSTARF VIÐ FRJÁLSU FÉLAGASAMTÖKIN (NGO)

Full þátttaka með sömu skilyrðum og EB-aðildarríkin, þar með taldir eftirfarandi aðilar:

5.1. Fulltrúar fjálsra félagasamtaka (NGO) og landsráð fatlaðra sem eru aðilar að umræðuhópunum sem skulu:

- skipuleggja innlenda ráðstefnu sem varðar hagsmuni Evrópu um forgangsbema annarrar Helios-áætlunarinnar - framkvæmdastjórnin greiðir 50% af kostnaði, með fyrirvara um ákveðið hámark,
- taka þátt í innlendum upplýsingadegi - framkvæmdastjórnin greiðir allan kostnað, með fyrirvara um ákveðið hámark.

5.2. Evrópsk fjáls félagasamtök (NGO) - Evrópuáætlanir sem skulu taka til viðburða sem eru skipulagðir og haldnir í EFTA-ríkjunum.

6. ÁÐGERÐIR TIL AÐ EFLA VITUND ALMENNINGS

6.1. Sama og fyrir árið 1995.

6.2. Helios-samkeppni og verðlaun:

- hvert EFTA-ríki skal tilnefna einn aðila dómnefndar,
- verkefni samtaka í EFTA-ríkjum sem koma til greina við verðlaunaafhendingu,
- full þátttaka í árlegri ráðstefnu og kostnaður skal greiddur á sama grundvelli og fyrir EB-aðildarríkin.

HELIOS II – VINNUÁÆTLUN

FJÁRMÁLAÁÆTLUN

1995

Engin bein fjárframlög frá EB.

EFTA-ríkin skulu greiða:

- allan kostnað varðandi þátttöku sína,
- allan kostnað sem tengist nauðsynlegri þjónustu sem Heliossérfræðingahópurinn veitir, svo sem launa-, ferða- og tækjakostnað sem sérfræðingar þurfa að greiða í kjölfar útvíkkunar áætlunarinnar til EFTA-ríkjanna,
- allan kostnað vegna viðbótarstarfsliðs sem er tilnefnt sérstaklega til að aðstoða við þátttöku EFTA-ríkjanna.

Tillögur vegna viðbótarstarfsliðs:

tveir sérfræðingar skulu tilnefndir í Helios-sérfræðingahópinn í Brussel til að aðstoða við aðgerðir sem tengjast HandyNet, ásamt einum ritara þeim til aðstoðar.

Athugasemd:

Fjármálasérfræðingar EB- og EFTA-ríkjanna munu fyrri hluta ársins 1995 taka til við að semja áætlun fyrir fjárhagsárið 1996, samkvæmt reglum bókuar 32 í samningnum. Þessar umræður munu leiða til lokaákvæðana um fjárframlög EFTA-ríkjanna til almennu fjárhagsáætlunar EB og munu einnig taka til viðbótarstarfsliðs.

1996

Full fjárframlög til fjárhagsáætlunar EB (í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins).

VIÐBÆTIR VIÐ BÓKUN 31 ^{340}

1. EFTA-ríkin skulu taka þátt í aðgerðaáætlun Bandalagsins til meðallangs tíma um jöfn tækifæri fyrir karla og konur (1. janúar 1996 til 31. desember 2000).
2. EFTA-ríkin skulu taka þátt kostnaði í tengslum við áætlunina í samræmi við a-lið 1. mgr. 82. gr. samningsins.
3. EFTA-ríkin skulu taka fullan þátt í nefndum EB sem aðstoða framkvæmdastjórn EB við stjórnun, þróun og framkvæmd aðgerðaáætlunarinnar sem um getur í 1. mgr.

3. VIÐBÆTIR VIÐ BÓKUN 31 ^{341}

Fjarvirk gagnaskipti milli stjórnsýslustofnana (IDA)

Starfsáætlun

EFTA-ríkin skulu eingöngu taka þátt í eftirfarandi verkefnum og starfsemi sem leiðir af 2. gr. ákvörðunar ráðsins 95/468/EB frá 6. nóvember 1995 um framlag Bandalagsins til fjarvirkra gagnaskipta milli stjórnsýslustofnana í Bandalaginu (IDA):

- að koma tölvupósti á í raun á grundvelli X.400
- viðtæk starfsemi - uppbygging, almenn þjónusta, TESTA
- viðtæk aðgerð - rekstrarsamhæfi innlendra fjarvirknikerfa
- viðtæk starfsemi - almenn þjónusta - eftirlit með tilboðum markaðarins
- viðtæk starfsemi - rekstrarsamhæfi upplýsingaefnis
- viðtæk starfsemi - lagaleg málefni og öryggismál
- aðgerð til að efla og auka þekkingu á IDA
- viðtæk starfsemi - gæðaeftirlit og stuðningur við verkefni

^{340} Viðbætinum var bætt við með ákvörðun nr. 55/96 (Stjtið. EB L 85, 27.3.1997, bls. 64 og EES-viðbætur nr. 13, 27.3.1997, bls. 1), gildistaka 1.5.1997.

^{341} Viðbætinum var bætt við með ákvörðun nr. 98/97 (Stjtið. EB L 193, 9.7.1998, bls. 55 og EES-viðbætur nr. 27, 9.7.1998, bls. 107), gildistaka 13.12.1997.

- TESS (Telematics for Social Security) - fjarvirkni á sviði almannatrygginga = SOSENET (Social Security Network) - net á sviði almannatrygginga

- EURES (EUROpean Employment Services) - atvinnumiðlun Evrópu:

Meta skal hugsanlega þátttöku Liechtensteins í árslok 1997, með fyrirvara um niðurstöðu sameiginlegu endurskoðunarinnar sem vísað er til í 9. gr. bókunar 15 við samninginn.

- EUPHIN (European Union Public Health Information Network) - upplýsinganet Evrópusambandsins á sviði almannaheilbrigðis,

- ANIMO - (Animal Movement) - flutningar á dýrum:

Noregur og Ísland skulu taka þátt allt frá gildistökudegi ákvörðunar sameiginlegu EES-nefndarinnar sem fellir viðeigandi Bandalagsgerðir inn í EES-samninginn. Hugsanleg þátttaka Liechtensteins skal skoðuð í árslok 1998.

- PHYSAN - sameiginleg skrá yfir tegundir.

- PHYSAN - Europhyt:

EFTA-ríkin skulu taka þátt allt frá gildistökudegi ákvörðunar sameiginlegu EESnefndarinnar sem fellir viðeigandi Bandalagsgerðir inn í EES-samninginn.

- SHIFT (System to assist the Health Controls of Imports of items at Frontier Inspection posts from Third countries) - kerfi til aðstoðar við heilbrigðiseftirlit á skoðunarstöðvum við landamæri með innflutningi frá þriðju löndum:

Noregur og Ísland skulu taka þátt allt frá gildistökudegi ákvörðunar sameiginlegu EES-nefndarinnar sem fellir viðeigandi Bandalagsgerðir inn í EES-samninginn.

Hugsanleg þátttaka Liechtensteins skal skoðuð í árslok 1998.

- ITCG (Illegal Traffic of Cultural Goods) - ólögleg viðskipti með menningarverðmæti

- SIMAP (Information System for Public Procurement) - upplýsingakerfi fyrir opinber innkaup

- TARIC (Integrated Tariff of the Community) - samræmd tollskrá Bandalagsins

- EBTI (European Binding Tariff Info) - upplýsingar um tollabindingar Bandalagsins

- TRANSIT (Community/Common) - sameiginlegt umflutningskerfi Bandalagsins

- CCN/CSI (Common Communications Network) - sameiginlegt samskiptanet

- EIONET (European Environment Agency Network) - net fyrir Umhverfisstofnun Evrópu

- EMEA (European Medicine Evaluation Agency Network) - net fyrir Lyfjamatsstofu Evrópu:

Noregur og Ísland skulu taka þátt allt frá gildistökudegi ákvörðunar sameiginlegu EES-nefndarinnar sem fellir viðeigandi Bandalagsgerðir inn í EES-samninginn.

- DSIS (Distributed Statistical Information Services) - upplýsingaþjónusta á sviði hagskýrslugerðar

- EXTRACOM

- SERT (Statistiques d'Entreprises et Réseaux Télématiques) - tölfræðilegar upplýsingar um fyrirtæki og fjarvirkninet
- STATEL - almenn þjónusta (viðtæk starfsemi).

I.^{342} VERKEFNI SEM ÞJÓNA SAMEIGINLEGUM HAGSMUNUM

^{343} EFTA-ríkin skulu taka þátt í eftirfarandi verkefnum sem þjóna sameiginlegum hagsmunum á sviði samevrópskra neta fyrir gagnaskipti milli stjórnsýslustofnana sem leiðir af 1. mgr. 3. gr. ákvörðunar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1719/1999/EB, með áorðnum breytingum.

A. ALMENNT

- Frágangur þeirra neta sem þörf er á vegna starfsemi evrópskra skrifstofa og aðila og til styrktar þeim rammaákvæðum sem leiða af stofnun evrópsku skrifstofananna.
 - Frágangur neta á sviðum er varða frjálsa för fólks, að svo miklu leyti sem þess er þörf til að styðja aðgerð samningsaðilanna samkvæmt samningnum.
 - Frágangur þeirra neta, sem innan ramma þessa samnings og við ófyrirséðar aðstæður, brýn þörf er á til styrktar aðgerð samningsaðilanna, m.a. til að vernda líf og heilsu manna, dýra og plantna, réttindi evrópskra neytenda, lífsskilyrði einstaklinga á Evrópska efnahagssvæðinu og grundvallarhagsmunum samningsaðilanna.
- ^{344} Frágangur neta sem auðvelda samstarf milli dómsyfirvalda (þessi liður gildir eingöngu á Íslandi og í Noregi).

B. SÉRSTÖK NET TIL STYRKTAR MYNTBANDALAGI EVRÓPU OG STEFNUMÁLUM BANDALAGSINS OG STARFSEMI

- Fjarvirkninet í tengslum við sjóði Bandalagsins, einkum til að búa til tengibúnað við núverandi gagnagrunni Bandalagsins til að auðvelda aðgang evrópskra samtaka, einkum lítilla og meðalstórra fyrirtækja, að sjóðum Bandalagsins.
 - Fjarvirkninet á sviði hagskýrslna, einkum í tengslum við söfnun og dreifingu á hagskýrsluupplýsingum.
 - Fjarvirkninet á sviði útgáfu opinberra skjala.
 - Fjarvirkninet fyrir iðnaðinn, einkum í tengslum við upplýsingaskipti á milli stjórnsýslustofnana sem sjá um iðnaðarmálefni og milli slíkra stofnana og iðnsamtaka vegna skipta á gögnum varðandi gerðarviðurkenningu ökutækja milli stjórnsýslustofnana, sem og í tengslum við þjónustu til að einfalda og bæta ferlið við útfyllingu stjórnsýslueyðublaða.
 - Fjarvirkninet í tengslum við stefnu í samkeppnismálum einkum með því að koma á bættum rafrænum gagnaskiptum við innlendar stjórnsýslustofnanir til að auðvelda upplýsinga- og samráðsferli.
- ^{345} Fjarvirkninet á sviði menntamála og menningarmála, upplýsingamála, fjarskipta og hljóð- og myndmiðlunar, nánar tiltekið til að skiptast á upplýsingum um efni sem dreift er á opnum netkerfum og ýta undir þróun nýrrar hljóð- og mynddreifingarþjónustu og upplýsingaþjónustu og frjálsri dreifingu hennar.
- Fjarvirkninet á sviði samgangna, einkum til að auka skipti á gögnum um öikumenn, ökutæki og flutningsaðila.
- ^{346} Fjarvirkninet á sviði ferðamála, umhverfismála, neytendaverndar og heilsugæslu til þess að skiptast á upplýsingum milli ríkjanna sem eiga aðild að þessum samningi.

^{342} Lið I og II var bætt við með ákvörðun nr. 100/2000 (Stjttíð. EB L 7, 11.1.2001, bls. 32 og EES-viðbætur nr. 2, 11.1.2001, bls. 18), gildistaka 15.12.2000.

^{343} Textanum var skipt út með ákvörðun nr. 86/2003 (Stjttíð. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 29), gildistaka 21.6.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.

^{344} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 86/2003 (Stjttíð. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 29), gildistaka 21.6.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.

^{345} Undirlíðnum var skipt út með ákvörðun nr. 86/2003 (Stjttíð. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 29), gildistaka 21.6.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.

^{346} Undirlíðnum var skipt út með ákvörðun nr. 86/2003 (Stjttíð. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 29), gildistaka 21.6.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.

- ^{347} Fjarvirkninet sem stuðla að markmiðum verkefnisins 'rafræn Evrópa' og aðgerðaáætlunar sem henni tengist, einkum markmiðum kaflans um beinlínubjónustu hins opinbera í þágu einstaklinga og fyrirtækja.
- ^{348} Fjarvirkninet í tengslum við innflytjendamál, nánar tiltekið með bættum skiptum á rafrænum gögnum milli stjórnvalda landanna til þess að auðvelda upplýsingaskipti og samráð (þessi liður gildir eingöngu á Íslandi og í Noregi).

C. NET MILLI STOFNANA

- Fjarvirkninet til að efla upplýsingaskipti milli stofnana, einkum:
 - til að auðvelda fjöltyngi í upplýsingaskiptum milli stofnana, stjórnun á vinnuflæði við þýðingar og stuðningsgögn við þýðingar, þátttaka/skipti á grunnnum á mörgum tungumálum og skipulagning á sameiginlegum aðgangi að íðorðagagnagrunni, og
 - skjalaskipti milli evrópskra skrifstofa og aðila og evrópskra stofnana.

D. ALÞJÓÐAVÆÐING IDA-NETA

- Útfærsla IDA-neta til EES, EFTA, Mið- og Austur-Evrópu og annarra tengdra landa, sem og sjö helstu iðnríkja heims og alþjóðastofnana, einkum á tryggingar-, heilbrigðis-, lyfja- og umhverfisnetum.

II. ALMENNAR AÐGERÐIR OG RÁÐSTAFANIR

EFTA-ríkin skulu taka þátt í eftirfarandi almennum aðgerðum og ráðstöfunum til að tryggja rekstrarsamhæfi og aðgang að samevrópskum netum fyrir rafræn gagnaskipti milli stjórnsýslustofnana (IDA) og sem leiða af 1. mgr. 3. gr. ákvörðunar Evrópuþingsins og ráðsins nr. 1720/1999/EB:

- almenn þjónusta,
- sameiginlegur búnaður og tækni,
- rekstrarsamhæfi upplýsingaefnis,
- lagaleg málefni og öryggisráðstafanir,
- gæðatrygging og –eftirlit,
- rekstrarsamhæfi við innlend og svæðisbundin framtaksverkefni,
- útbreiðsla á bestu starfsháttum.

4. VIÐBÆTIR VIÐ BÓKUN 31 ^{349}

Fjármagnssjóður EES
Tilhögun framkvæmdar

1. Skilgreiningar

Í þessum viðbæti:

1. er ríkið sem nýtur styrks, ríkið sem tekur á móti styrk frá EFTA/EES-ríkjunum samkvæmt ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 47/2000 frá 22. maí 2000. Í fyrirsvari fyrir ríkið sem nýtur styrks er yfirvald sem verður tilnefnt til að sjá um stjórnun á fjármögnun EFTA/EES í landinu og til að gera samninga um verkefni við nefndina. Ríkið sem nýtur styrks verður fjárhagslega ábyrgt gagnvart EFTA/EES-ríkjunum,
2. er framkvæmdaraðili verkefnisins, stofnunin sem kemur verkefninu á fót. Styrkir eru greiddir til framkvæmdaraðila verkefnisins fyrir meðalgöngu ríkisins sem nýtur styrks,

^{347} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 86/2003 (Stjttíð. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 29), gildistaka 21.6.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.

^{348} Undirlíðnum var bætt við með ákvörðun nr. 86/2003 (Stjttíð. ESB L 257, 9.10.2003, bls. 44 og EES-viðbætur nr. 51, 9.10.2003, bls. 29), gildistaka 21.6.2003. Hún kemur til framkvæmda frá 1.1.2003.

^{349} Viðbætinum var bætt við með ákvörðun nr. 47/2000 (Stjttíð. EB L 174, 13.7.2000, bls. 59 og EES-viðbætur nr. 32, 13.7.2000, bls. 8), gildistaka 1.1.2001.

3. er nefndin, stofnunin sem EFTA/EES-ríkin koma á fót til að annast starfsemi sem kveðið er á um í 7. lið,
 4. er eftirlitsaðili, óháður aðili, sem á grundvelli samnings við ríkið sem nýtur styrks, hefur eftirlit með verkefninu og gefur ríkinu sem nýtur styrks og nefndinni skýrslu um það. Eftirlitsaðilinn er tilnefndur af ríkinu sem nýtur styrks á grundvelli tillögu eða mats og samþykkis Fjárfestingarbanka Evrópu og með vilja nefndarinnar.
2. Ríki sem njóta styrkja

Ríkin, sem njóta styrkja, og hlutur þeirra af sjóðnum skal vera eins og fram kemur í töflunni hér á eftir:

Land	1999	2000–2003	Samtals
Spánn	evrur 10 859 680	evrur 59 321 600	evrur 70 181 280
Portúgal	evrur 5 023 200	evrur 16 265 600	evrur 21 288 800
Grikkland	evrur 5 812 560	evrur 16 265 600	evrur 22 078 160
Írland	evrur 1 698 320	evrur 3 827 200	evrur 5 525 520
Breska konungsríkið (Norður-Írland)	evrur 526 240	evrur 0	evrur 526 240
Samtals	evrur 23 920 000	evrur 95 680 000	evrur 119 600 000

3. Form aðstoðarinnar

Aðstoðin skal öll vera í formi styrkja. Ríkinu sem nýtur styrksins er þó heimilt að leggja tillögur fyrir nefndina um að nota hluta af sínum styrk til að lækka vaxtakostnað vegna verkefna sem einkum eru fjármögnuð með lánum. Sérhver slík aðstoð verður einnig veitt í formi styrkja.

EFTA/EES-framlagið má ekki fara yfir 50% af kostnaði verkefnisins, nema þegar um er að ræða verkefni sem eru að öðru leyti fjármögnuð með framlögum úr ríkis-, héraðs- eða sveitarsjóðum, þar sem framlagið má ekki fara yfir 85% af heildarkostnaði. Aldrei má fara yfir hámarksviðmið Bandalagsins fyrir samfjármögnun.

Ábyrgð EFTA/EES-ríkjanna á verkefnum takmarkast við að útvega fjármagn í samræmi við samþykkt áætlun, að því tilskildu að eftirlitsskýrslur staðfesti að framkvæmd verkefnisins sé í samræmi við tillögu um verkefnið.

4. Styrkhæf starfsemi

Heimilt er að fjármagna verkefni á sviði umhverfismála, sem m.a. lúta að endurnýjun þéttbýlissvæða, því að draga úr mengun í borgum og styrkja menningararfleifið í Evrópu, flutningum (að meðtöldum mannvirkjum), svo og að menntun og þjálfun, að meðtöldum rannsóknnum á háskólastigi. Samningsaðilarnir samþykkja að miða að því að úthluta að minnsta kosti 2/3 af heildarupphæðinni til verkefna á sviði umhverfismála, eins og skilgreint er hér að framan.

5. Verkefni

Heildarupphæð sem nemur 119,6 milljón evrum skal vera tiltæk til skuldbindingar sem getur numið 20% á ári, uppsafnað frá 1999. Mismunandi hluta stórra verkefna má leggja fram sérstaklega til fjármögnunar og nefndin mun meta hverja tillögu um verkefni á grundvelli verðleika þess.

6. Kröfur um eftirlit

Eftirlitsáætlun er gerð fyrir hvert verkefni ásamt verkefnisáætlun og tímaáætlun, fjárhags- og greiðsluáætlun. Í henni skulu meginatriði verkefnisins greind. Eftirlitsaðilinn gefur ríkinu sem nýtur styrks og nefndinni skýrslu á mikilvægum stigum verkefnisins, í samræmi við fyrirfram ákveðna áætlun, alla jafna að minnsta kosti einu sinni á ári, þar sem m.a. koma fram eftirfarandi upplýsingar um:

- efnidir á formlegum kröfum um útboð og öflun á leyfum og vottunum,
- framvindu verkefnisins miðað við upphaflega áætlun,

- hvers kyns frávik, ef einhver eru, frá m.a. fjárhagsáætlun, áætlunum um endurgreiðslu, samningum, raunverulegri framkvæmd og fyrirhuguðum verklokum. Afleiðingar fyrir umfang verkefnisins, áætlaðan ávinning og þann tíma sem tekur að ljúka verkefninu. Ráðstafanir til að draga úr afleiðingum af frávikum, þegar við á,
- reikninga verkefnisins,
- hvort framkvæmd verkefnisins uppfylli kröfur um næsta hluta greiðslunnar.

Ef skýrslan er ekki í samræmi við samþykkt áætlun getur nefndin farið fram á viðbótarupplýsingar frá ríkinu sem nýtur styrksins. Spurningum sem takmarkast við útskýringar og beiðnir um upplýsingar sem vantar í skýrsluna er heimilt að beina til eftirlitsaðilans, og skal ríkið sem styrksins nýtur upplýst um það, eins og vera ber. Nefndin getur ákveðið að heimila ekki frekari greiðslur fyrr en skýrslan samsvarar samningnum. EFTA/EES-ríkjunum er heimilt að endurskoða verkefni eins og greint er sérstaklega frá í 13. mgr. 10. liðar.

7. Stjórnskipulag

EFTA-ríkin skulu koma á fót nefnd sem skal:

- samþykkja verkefni til að fjármagna,
- samþykkja eftirlits- og greiðsluáætlun fyrir hvert verkefni,
- hafa eftirlit með allri framvindu aðstoðarinnar, einkum á grundvelli eftirlitsskýrslna,
- heimila greiðslur til styrkþega samkvæmt greiðsluáætlun á grundvelli eftirlitsskýrslna.

Fjárfestingarbanki Evrópu skal:

- meta fyrirhuguð verkefni og gefa ríkinu sem nýtur styrksins skýrslu,
- leggja til, eða meta og samþykkja, eftirlitsaðila í ríkjunum, sem njóta styrkja, sem skulu samþykktir af nefndinni og ríkinu sem nýtur styrks.

Ríkin sem njóta styrkja skulu:

- taka á móti og ábyrgjast verkefni sem á að fjármagna,
- kynna verkefni fyrir Fjárfestingarbanka Evrópu sem skal meta þau og síðan fyrir framkvæmdastjórninni og nefndinni, ásamt mati Fjárfestingarbanka Evrópu.

Framkvæmdastjórnin skal:

Fara yfir og athuga hvort þau verkefni sem lögð eru til samrýmast markmiðum Bandalagsins og einkum reglum um samfjármögnun. Í síðari rannsókninni skulu framlög EFTA/EES-ríkjanna samlöguð fjármögnun Bandalagsins.

Eftirlitsaðilarnir skulu:

- hafa eftirlit með verkefnunum í samræmi við áætlun um skýrslugjöf sem fylgir samþykktri áætlun um verkefni,
- gefa ríkinu sem nýtur styrks og framkvæmdastjórninni skýrslu.

8. Tungumál

Heimilt er að nota öll opinber tungumál EES-samningsins. Ríkið, sem nýtur styrks, eða framkvæmdaraðili verkefnisins skal láta í té enska þýðingu á öllum gögnum sem eru lögð fram fyrir nefndina.

9. Fjárhagslegt fyrirkomulag

EFTA/EES-ríkin skulu bæta 0,5% framlagi vegna mats og eftirlits við hverja greiðslu til ríkisins sem nýtur styrks til viðbótar við upphæðina sem fæst að láni úr samþykktu sjóðnum upp á 119,6 milljón evrur. Allir aðilar skulu greiða eigin stjórnsýslukostnað.

Fjárfestingarbanki Evrópu, sem er ráðgefandi fyrir framkvæmdaraðila verkefnisins eða ríkið sem nýtur styrks, skal leggja gjöld á höfuðstól fyrir þjónustu sína.

EFTA/EES-ríkin skulu koma á viðeigandi fjármálastjórnun. Greiðslur til ríkjanna sem njóta styrkja skulu inntar af hendi á grundvelli fyriræla frá nefndinni sem skal tryggja að þær fari fram á réttum tíma. Áfallnir vextir á sjóði fyrir greiðslu til styrkþega tilheyra þeim sem fjármagna sjóðinn.

10. Stutt vinnslulýsing

1. Framkvæmdaraðili verkefnisins leggur til drög að verkefni við ríkið sem nýtur styrks.
- 2.^{350} Ríkið sem nýtur styrks leggur til drög að verkefninu við framkvæmdastjórnina og nefndina í forsamráði um gildi hugmyndarinnar. Nefndinni er heimilt að veita undanþágu frá forsamráði ef fram kemur rökstudd beiðni frá ríkinu sem nýtur styrks og hlutlægar ástæður eru fyrir hendi.
- 3.^{351} Ef forsamráð leiðir til jákvæðrar niðurstöðu eða undanþága hefur verið veitt frá forsamráði skal framkvæmdaraðili verkefnisins óska eftir mati á verkefninu frá Fjárfestingarbanka Evrópu. Matið skal taka til tæknilegra, efnahagslegra, fjárhagslegra og stjórnunarlegra þátta tillögunnar.
4. Framkvæmdaraðili verkefnisins leggur verkefnaáætlun, að meðtalinni fjárhagsáætlun, greiðsluáætlun, áætlun um eftirlit og matsskýrslu Fjárfestingarbanka Evrópu fyrir ríkið sem nýtur styrks.
5. Ríkið sem nýtur styrks leggur verkefnið, ásamt gögnunum, sem um getur í 4. lið, fyrir framkvæmdastjórnina til að fá staðfest að það sé styrkhæft.
6. Ríkið sem nýtur styrks leggur verkefnið, ásamt gögnunum, sem um getur í 4. lið, samfimis fyrir nefndina til samþykkis.
7. Nefndin getur beiðið um viðbótarupplýsingar eða lagt til að áætlunin um verkefnið verði endurskoðuð, einkum eftirlits-/greiðsluáætlunin. Nefndin samþykkir (endurskoðaða) verkefnið eða veitir rökstudda synjun. Ef það er samþykkt er skuldbindingarbréf þar sem viðkomandi skilmálar eru tilgreindir sent styrkta ríkinu.
8. Samningur er undirritaður milli eftirlitsaðilans og ríkisins sem nýtur styrks á grundvelli eftirlitsáætlunarinnar.
9. Samningur er undirritaður milli framkvæmdaraðila verkefnisins og ríkisins sem nýtur styrks og styrktarsamningur er undirritaður milli ríkisins sem nýtur styrks og nefndarinnar.
10. Fyrsti hluti greiðslunnar sem nemur 10% er greiddur ríkinu sem nýtur styrks að fenginni undirskrift framkvæmdaraðila verkefnisins á samningi við verktakann. Síðari greiðslur fara fram samkvæmt hlutfallslegri greiðsluáætlun, sem endurspeglar raunverulega framkvæmd verkefnisins, í kjölfar fullnægjandi eftirlitsskýrslu og samþykktar framkvæmdastjórnarinnar.
11. Framkvæmdaraðili verkefnisins annast verkefnið og eftirlitsaðilinn gefur ríkinu sem nýtur styrks og nefndinni skýrslu.
12. Ef ekki er hægt að inna af hendi greiðslur samkvæmt áætluninni, geta samráðsviðræður hafist milli ríkisins, sem nýtur styrksins, og nefndarinnar.
13. Ef nefndin, eða endurskoðunarnefnd EFTA óskar eftir upplýsingum umfram þær sem um getur í eftirlitsáætluninni, er þeim heimilt að láta fara fram eigin endurskoðun eða ráða á eigin kostnað utanaðkomandi endurskoðanda til að endurskoða verkefnið. Ríkinu sem nýtur styrksins er heimilt að starfa með endurskoðandanum. Framkvæmdaraðili verkefnisins og sérhver annar aðili sem stýrir verkefninu fyrir hans hönd ber að veita endurskoðanda sama aðgang að upplýsingum og þeir myndu veita innlendum yfirvöldum eða eigin endurskoðendum, eftir því sem við á.
14. Ef þess er krafist í eftirlitsáætluninni skal eftirlitsaðilinn leggja fram skýrslu um lok verkefnisins eða matsskýrslu.

11. Lokaathugasemdir

^{350} Síðasta málsliðnum var bætt við með ákvörðun nr. 165/2003 (Stjttíð. ESB L 41, 12.2.2004, bls. 69 og EES-viðbætur nr. 7, 12.2.2004, bls. 46), gildistaka 8.11.2003.

^{351} Fyrsta málsliðnum var skipt út með ákvörðun nr. 165/2003 (Stjttíð. ESB L 41, 12.2.2004, bls. 69 og EES-viðbætur nr. 7, 12.2.2004, bls. 46), gildistaka 8.11.2003.

Nýi fjármagnssjóðurinn verður starfræktur á sambærilegan hátt og þróunarsjóðurinn sem áður var við lýði, nema annað sé nauðsynlegt vegna breyttra aðstæðna. Heimilt er að útbúa fylgiskjöl eftir því sem þörf krefur.